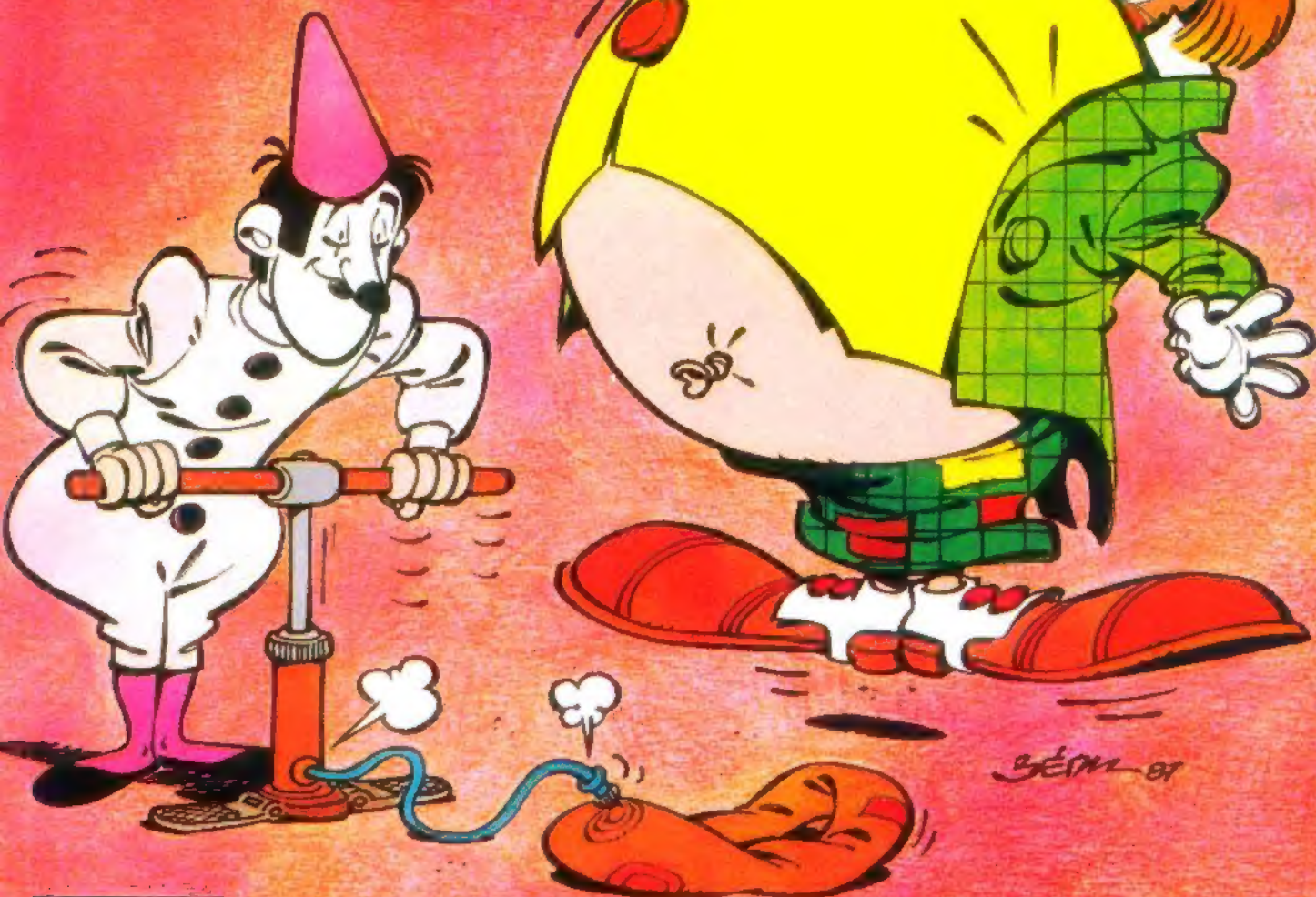

SAMEN IN HET CIRCUS MET DE

CLOWNS

+ WEDSTRIJD
"TREK ER EEN WEEKEND
OP UIT MET TOYOTA"

stripnieuwtjes

GERMAIN

het derde «Schemerwoude»-album!

De meeste striptekenaars tekenen al stripjes van zodra ze een potlood kunnen vast houden en hebben nooit iets anders gedaan of gewild. Dat is de regel, maar er zijn zo van die buitenbeentjes die de uitzondering op die regel willen vormen... En hoe!

Hermann Huppen begon als binnenhuisarchitect en geen haar op z'n hoofd dat er aan dacht strips te gaan maken. Maar het lot besliste er anders over. Philippe Vandooren — die het befaamd geworden boekje «Comment on devient créateur de B.D.» schreef — werd zijn zwager en het dubbelte begon traag te rollen. Hermann publiceerde in een scoutsblad, verzeele in de studio van Greg en enkele jaren later verscheen zijn eerste held op papier: «Bernard Prince», de Kuifje-lezers welbekend, gevolgd door «Comanche».

Jarenlang werkte Hermann op scenario van Greg en van een vrij klassieke realistische stijl evolueerde hij

stilaan naar een erg persoonlijke, haast impressionistische tekentechniek.

Talent is niet te stuiten en zeker niet aan banden te leggen. Na ettelijke kilo's papier volgetekend te hebben, besloot Hermann dat het tijd werd een eigen reeks op te zetten: «Jeremiah». En opnieuw werd het een succes. Het «post-atoomtijdperk» gemengd met western-elementen werd Hermanns nieuwe voedingsbodem.

Maar opnieuw voelde Hermann dat hij nog iets anders moest doen. Een thema uitwerken dat de

S.F.-rage spoedig zou vervangen. «De torens van Schemerwoude» werd dat nieuwe ontwerp: de middeleeuwen, maar dan door 'n keiharde, realistische bril bekeken. Geen politiek of geschiedenis, maar het dagelijks leventje met al z'n grauwe wreedheden.

Niet als in «Jeremiah» zijn de hoofdpersonages — helden kun je ze moeilijk noemen — geen lieverdjes en geen heilige prentjes. Menselijke zwakheden, eigenbelang en 'n graadje wreedheid zijn typisch voor alle personages in «Schemerwoude». Meer nog, ei-

genlijk kun je zelfs moeilijk van hoofdpersonages spreken bij Hermann. Eerder neemt hij enkele voorbijgangers als toevallig mikpunt van zijn tekenkamera en laat hij de gebeurtenissen door hun ogen afspeelen. Flarden uit een bitter, grauw verleden, volgestouwd met beklemmende sfeerelementen.

«Germain» is het derde «Schemerwoude»-album en heel vaag zou je een korte inhoud kunnen weergeven. Maar belangrijker dan het verhaal, lijkt ons de ongelooflijke kracht die uit Hermanns tekenwerk komt. Je wordt, na 3 albums, steeds meer ondergedompeld in die gitzwarte Middeleeuwen, en zo'n bad à la Hermann is onvergetelijk. Voor liefhebbers van recht-toerechtaan-literatuur wellicht niet zo'n uitschieter, maar voor de fijnproevers een must, dat «Germain»-album.

KDS

VERVOLG STRIPNIEUWTJES
ACHTERAAN IN HET BLAD

ONZE AUTEURS IN HET EUROVISIESONGFESTIVAL

Het is op deze zaterdag 9 mei dat, te Brussel, het traditionele en heel populaire Eurovisiesongfestival zal plaatsvinden.

Tweeëntwintig zangers zul-

len de kleuren van hun land muzikaal verdedigen en meer dan 500 miljoen kijkers zullen voor deze gelegenheid hun ogen gericht hebben op België. Elke kandidaat zal voorgesteld worden onder de vorm van een kleine clip, die tegelijkertijd als postkaart zal dienst doen en door België geadresseerd wordt aan

alle landen die dit grootse spektakel zullen uitzenden. De RTBF, die ze zal verwezenlijken, hechtte er veel waarde aan dat het Belgische beeldverhaal er op waardige wijze werd voorgesteld.

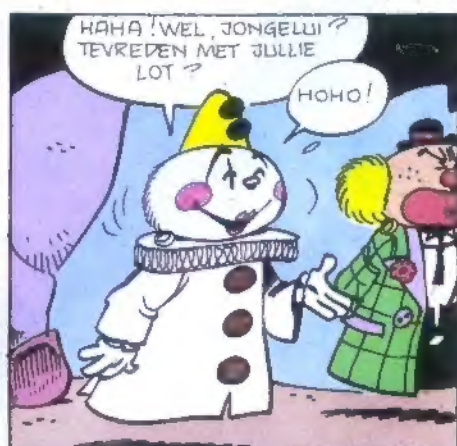
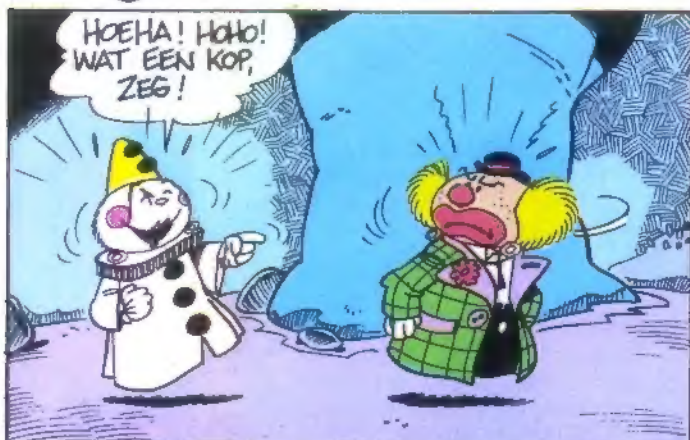
Dus is het de taak van enkele van onze meest populaire striphelden de presentatie te verzekeren. Drie vedetten van het Weekblad Kuifje en De Lombard Uitgaven hebben dus de eer en de fijngevoelige taak België te presenteren aan gans Europa.

Het zijn **Rik Ringers**, gecreëerd door Tibet en A.P. Duchâteau, **Dommel**, bedacht door Dupa en **Clif-**

ton, uitgevonden door Macherot en nu overgenomen door Bèdu en B. de Groot. We zullen jullie alvast geruststellen: ze zullen niet zingen!

HEREN

CLOWNS

Geen echt circusprogramma zonder een goed clownsnummer! Die dolwaze, maar altijd sympathieke figuren met hun karakteristieke grime vallen bij iedereen in de smaak met hun zogenaamde domheid en onnigheid. Maar vergis je niet. Achter die grimassen, die kreten en dat gestuntel verbergen zich behendige acteurs, fijne psychologen die precies weten hoe je het publiek aan het lachen moet maken. De kunst van een grote clown berust erop een voorstelling te geven die totaal onvoorbereid lijkt en waarin voortdurend geïmproviseerd lijkt te worden, terwijl het nummer juist in weken of maanden voorbereiding nauwkeurig is uitgestippeld. Mensen willen altijd graag aan het lachen gemaakt worden, en door het lachen heen kunnen heel wat waarheden gezegd

worden. Zijn de clowns van vandaag die de toeschouwer ook uitnodigen tot een soort intimiteit, niet de afstammelingen van de narren van de vroegere koningshoven?

DE EERSTE 'PRIVE-CLOWNS'

Vroeger hielden vooraanstaande lieden er vaak een nar op na, een geestig mannetje van bescheiden postuur, die het grote voorrecht had om dankzij zijn talent en intelligentie zijn meester te bestoken met grappen die vaak een diepe waarheid bevatten. Heel wat van die narren hebben geschiedenis gemaakt. Zelfs ten tijde van het Romeinse Keizerrijk had Augustus al een nar die Galba heette en die niet aarzelde de hofhouding van de machtige keizer belachelijk te maken, maar de keizer zelf eveneens.

DE 'NAR DES KONINGS' IN DE LITERATUUR

Chicot — die eigenlijk Antoine d'Anglerays heette — was een Gascons edelman, die 'nar des konings' was aan het hof van de Franse koning Hendrik III en dat van Hendrik IV, en hij is onsterfelijk gemaakt door Alexander Dumas in 'La Dame de Mont-

soreau' en 'Les Quarante-cinq'. Hendrik IV was bijzonder gesteld op Chicot, wegens zijn geestigheid, zijn trouw en zijn moed. Zo staat Chicot erop om in 1592 persoonlijk deel te nemen aan het beleg van Rouaan. Hij verwondt er zelfs een graaf de Chaligny, een edele uit het Lotharingse huis, en de nar biedt hem aan zijn meester aan. De graaf is zo woedend over die vernedering dat hij Chicot een klap met het gevest van zijn zwaard geeft waaraan hij sterft.

Triboulet was de nar aan het hof van Lodewijk XII en later van Frans I. Victor Hugo koos hem tot held van zijn drama 'Le roi s'amuse'. Hij heette eigenlijk Fevrial of Le Feurial en stierf 30 jaar oud in 1525.

DAAR ZIJN DE CLOWNS!

In de 19e eeuw ontwikkelt de clown zich van de komische figuur uit het volktheater tot de circusheld met een eigen komisch nummer. En dan is er nog het verschil tussen de clowns die tussen diverse attracties wat grappen uithalen om het wachten te korten, en de eigenlijke sterren die een heel eigen nummer hebben.

Van alle artiesten die een goed circus in huis heeft — trapezewerkers, dompteurs, jongleurs, enz. — is de clown ongetwijfeld de meest populaire. Met hem won het circusspektakel aan warmte en kleur, maar ook aan vriendelijkheid en poëzie.

Al snel ontstond de legende rond die figuren met hun eeuwige grijns. Zo is er het volksgeloof dat alle clowns buiten de piste eigenlijk trieste mensen zijn die hun verdriet verbergen achter een masker. Charlie Chaplin, de geniale komiek, heeft met zijn film 'Limelights' veel bijgedragen aan dat idee. In werkelijkheid zijn beroepsclowns mensen zoals iedereen: ze kennen vreugde en verdriet als iedereen, niet meer en niet minder.

EEN PAAR GROTE NAMEN

De Zwitser Grock — eigenlijk Adrian Wettach — leefde van 1880 tot 1959, maar is nog steeds een van de beroemdste clowns uit de geschiedenis van het circus. Deze uitmuntende musicus met zijn heel bijzondere grime veroverde elk publiek op slag. De grootste victorie voor deze briljante 'performer': zijn naam is in alle encyclopedieën opgenomen, zelfs de meest serieuze.

In diezelfde tijd had je de Fratellini's de familie waarvan één lid — Annie —

nog steeds met liefde het circusvak beoefent. De stamvader van deze grote clowns-dynastie was Gustave Fratellini (1842-1902). Al zijn kinderen werden beroemd als clown en tientallen jaren lang prijken ze met hun buitengewone act bovenaan alle affiches: Louis, Paul, François en Albert. En dan waren er nog Pipo, Rhum, de Rus Popov, Charlie Rivels en zoveel anderen!

Hoewel het circus niet meer de aantrekkingskracht van vroeger heeft — de televisie heeft wat dat betreft veel schade aangericht! — toch zijn er nog grote clowns die erg populair zijn. Achille Zavatta is een van. De Canadese Sol, met een wat intiemere act, ongetwijfeld ook.

DE TRADITIE

De eerste Franse circusclown was een zekere Auriol, geboren in 1806. Hij schminkte zijn gezicht nog niet, zoals na hem gebeurde. Zijn circuskostuum leek op dat van een harlekijn — een traditionele nar, van wie hij de kap met belletjes overnam. Ook in Engeland was dit soort nummers bij het publiek al erg populair — 'Clown' is trouwens een Engels woord. Vol-

WINS de voorstelling begint!

Op een avond maakte de arme clown tijdens het bewuste nummer een grimas die nog doller was dan de andere keren... Het publiek applaudisseerde... weer vertrok hij zijn gezicht en nog eens... hij hield niet meer op. Maar toen de broers de piste verlieten moesten ze constateren dat de arme Thomas volslagen waanzinnig geworden was en zelfs voor de rest van zijn leven moest worden opgesloten.

FOOTIT EN CHOCOLAT

Aan het begin van deze eeuw haetten de onbetwiste sterren van de wereld der clowns Foottit en Chocolat. Hoewel het Engelsen waren vierden ze hun grootste triomfen in het Nouveau-Cirque in Parijs. De deskundigen schreven in de kranten van die tijd: 'George Foottit is als laatste gekomen maar snel de eerste geworden.' Tussen het moment dat hij de piste betrad en zijn vertrek eruit waren al zijn gebaren waard om te observeren. Er was geen beweging van zijn gezicht of zijn schouders die niet de aandacht trok. Al zijn bewegingen hadden een betekenis, wilden iets uitdrukken. Alles was bestudeerd, ondanks het feit dat het volkomen natuurlijk leek. Hij was het die Chocolat uitvond, zijn partner, die andere hansomst die al snel beroemd was. Als tegenbeeld van Foottit, die helemaal in het wit was, droeg Chocolat een zwart pak en was hij degene die de klappen kreeg. De een was de autoritaire dictator van degenen onder hem, en een beetje laf tegenover degenen boven hem. De andere was de eeuwige zondebok, die gehoorzaamde zonder begrip.

Chocolat, die, zoals zijn naam al aangeeft, een donkere huidskleur had, begon in het circus als staljongen. Hij werd opgemerkt door Foottit die toen al een ster was, en die hem het volgende merkwaardige voorstel deed: 'Jij bent in mijn nummer de aangever. Ik geef je elke avond 40 sou om zonder met je ogen te knipperen alle klappen en slagroomtaarten in je gezicht te krijgen die ik je toedien!' Na een paar maanden was het een waanzinnig succes en Chocolat kreeg opslag tot 800 frank per maand, in die tijd een royaal bedrag. Maar de klappen kreeg hij nog steeds!

DE VOORSTELLING MOET DOORGAAN!

In circus-milieus wordt nog steeds het droeve verhaal van Billy Hayden verteld, een van de grootste Engelse

clowns uit de circusgeschiedenis, die een enorm succes had. Op een avond, aan het eind van zijn briljante loopbaan, werd hem meegedeeld dat zijn vrouw stervende was. Omdat het publiek gekomen was om hem toe te juichen weigerde hij zich te laten vervangen, en trad dus zoals gewoonlijk onder luid applaus de piste binnen. Hij was even geestig en grappig als altijd, ondanks zijn zorgen. Na een van zijn afgangen zakte hij ineens in de gang. Maar het publiek, dat zijn idool terug wilde zien, trappelde op de tribunes. Opnieuw ging Billy de piste binnen en voerde een van zijn dolkomische acts uit. Het nummer eindigde met een donderend applaus.

De clown groette, terwijl dikke tranen over zijn schminck liepen. Snel haastte hij zich naar huis, en nog in zijn clownspak was hij getuige van de laatste adem van degene die tijdens zijn leven zijn metgezellin en beste toeschouster was geweest. Maar ondanks het verdriet had Billy Hayden zich aan de circuscode gehouden, die wil dat de voorstelling moet doorgaan, wat er ook gebeurt!

EN IN DE STATES

Meer dan in Europa is in de V.S. de

clown een belangrijke figuur gebleven. Hij wordt veel in de raketten gebruikt, treedt in alle 'parades' op en vooral op rodeo's. Geen rodeo zonder een groep clowns! Het zijn echte beroepsmensen die hoog in aanzien staan als ze hun werk goed doen. Hun tweeledige opdracht: het publiek amuseren tijdens de momenten dat er niets gebeurt en ook het gevaar afwenden, de aandacht van de wilde stieren afleiden in geval van ongelukken. Ze komen dus tussenbelde als er een deelnemer valt en aangevallen wordt door een woedend beest.

In de ruimte waarin tijdens een rodeo het 'bull riding' plaatsvindt zijn metalen, bontgekleurde vaten geplaatst. Daarin verbergen de clowns zich als te veel gevaar lopen. Vandaar dat het publiek hen de bijnaam 'barrelman' heeft gegeven.

Onder die vrolijke nakomelingen van Grock, de Fratellini's en Foottit, vind je Skipper Voss, Rex Dunn, Kirby Burney en vele anderen, wier namen bij het rodeopubliek net zo bekend zijn als die van voetballers bij ons.

Yves Duval

Coow

gens de kronieken was een zekere Billy Saunders in de loop van de vorige eeuw de eerste circusclown, terwijl de eerste 'domme August' — de grappig geschminkte clown die altijd het slachtoffer is van de 'witte clown' — de Engelsman Belling was.

MOOIE VERHALEN

Tegen het eind van de vorige eeuw behoorden tot de beroemdste clowns de zes gebroeders Hanlon-Lee, die grappen, acrobatiek en muziek combineerden. Op een avond, tijdens een voorstelling in Cincinnati, maakte Thomas Hanlon, de oudste broer, een ongelukkige val waarbij hij een schedelbasisfractuur opliep. Hij werd zo goed en zo kwaad als het ging opgelapt en na een paar maanden nam hij zijn plaats weer in, hoewel hij nog niet helemaal de oude was. Tijdens een onderdeel moesten de vijf anderen op zijn schouders springen. Elke keer was de pijn onverdraaglijk. Hij vroeg of hij de piste mocht verlaten, maar zijn broer George, de leider van de troep, was onverbiddelijk: 'Je bent alleen maar lui en laf'... Je kunt niets verdragen om je broers bij te staan en ons nummer beroemd te maken!

WEDSTRIJD:

DE CLOWN UITHANGEN IN EEN TOYOTA CELICA!

Het Weekblad Kuifje en Toyota bieden je een weekend in een droomwagen aan... Een wagen die je niet kent, een wagen vol mysterie...

De aantrekkingskracht van het onbekende...

Als je 21 jaar bent en de eerste bent die ons de antwoorden op onze vragen stuurt, kun je een droomweekend beleven in de Toyota-Celica! Van vrijdag 16 u 30 tot maandag 10 uur is de wagen van jou...

Ben je nog geen 21 jaar?

GEEN ZORGEN!

DAN WINNEN JE OUDERS!

Voor België: Een weekend naar keuze, net zoals het jou uitkomt, in de 3 weken volgend op de verschijning van dit nummer van Kuifje.

Voor Nederland: Het weekend van 22 mei tot maandag 25 mei om 10 uur.

Opgelet: de wagen moet worden opgehaald, **voor België**, bij Toyota, Cullighamlaan 1, 1920 DIEGEM en **voor Nederland:** bij importeur Louwman & Parqui B.V., Steurweg 8, RAAMSDONKSVEER, en ook op die plekken weer worden ingeleverd.

Grappig Wagentje...

Net zo grappig als ik!

Hm... schitterende lijn!

Pittige versnelling...daar hou ik wel van!

Buitengewone wegligging... of je op rails loopt!

**TE WINNEN:
EEN WEEKEND
IN DE TOYOTA
CELICA!**

WEDSTRIJD

Heb je ons nummer 11, dat aan Japan gewijd was, goed gelezen, en heb je een goed geheugen? Des te beter!

Vraag 1

Dit nummer bevat een compleet Japans verhaal, «Het Paleis van Orane», getekend door Jean-Yves Delitte. Wie heeft het scenario geschreven?

1. Jean Van Hamme
2. Jean-Luc Vernal
3. Michel de Bom

Vraag 2

Welk Japans gerecht wordt door westerlingen het meest gewaardeerd?

1. tempura
2. temperatura
3. callenolitura

Vraag 3

Hoe wordt de traditionele Japanse schilderkunst genoemd?

1. zizen
2. nozen
3. yuzen

Vraag 4

Hoeveel Toyota-wagens met een Belgisch en Nederlands kenteken waren er in 1986?

1. 60.384
2. 63.403
3. 56.325

DEELNEMINGSFORMULIER

Opsturen vóór 14 mei naar de redactie van Kuifje, voor België: P.H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel en voor Nederland: Postbus 341, 2100 AH HEEMSTEDE. Het poststempel geldt als bewijs voor de datum.

Naam .....

Voornaam ..... Geboortedatum .....

Adres .....

Postcode ..... Telefoon .....

Woonplaats .....

Vraag 1 ☐

Vraag 2 ☐

Vraag 3 ☐

Vraag 4 ☐

HET LEERRIJKE HOEKJE

DE WITTE CLOWN

Terwijl een andere clown stom-
miteiten uithaalt of rijk begrijpt
legt de witte clown het hem uit.
Intelligent baasje, hoor!

En heel scherp-
zinnig, dat kan
ik je wel
vertellen!

Puntmuts
op. Haha!

En de witte clown is
heel ernstig en waardig!
Nou ja, dat vind ik
tenminste.

Hij heeft zo'n raar ding
om z'n nek met van
die golfjes.

Grote knopen op z'n jasje.
Drie, als ik me niet vergis.

Hij is heel mager en hij
geeft goochelnummers
weg waar je bij achter-
over slaat. Echt waar,
ik spreek uit ervaring.

En een broek die op een paardrij-
broek lijkt. Maar padrijden
doet hij nooit. Jammer.

Hij heeft slaffen met pompoenen erop
en dat staat een beetje maj. En
dat vindt mijn kleine
broertje ook.

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Hallo, leerzaam hoekje!

Ik ben beroepsclown en ik wil jullie
wel vertellen dat we hier de grootste
lol hebben. Altijd wel wat aan de hand:
Zo heb ik een dom zoontje dat absoluut
geen gevoel voor humor heeft. Zijn
volwassen achterlijke vrouw is nog veel
erger. Laatst maakte ze een klap
herrie over een (daverende) grap die
ik had uitgesproken. Er volgde een kleine
discussie en sindsdien heb ik mijn zoon
niet meer gezien. Zou hij soms boos
zijn? Wat moet ik doen? Ik houd
de moed erin, haas op je kin!

Hahahaha!

Oscar Pizarro

HOEWEL DEZE TOESTAND NIET ERNSTIG
IS, IS ZE WEL VERONTRUSTEND. WE KUNNEN
U SLECHTS AANRADEN WAT WATER IN DE WIJN
TE DOEN EN ZELF DE EERSTE STAP TE ZETTEN.
ALLES KOMT VAST WEL VOOR ELKAAR, MAAK
U GEEN ZORGEN.

IN ONZE SERIE: 'JE DACHT TOCH NIET DAT IK HELEMAAL
OP MIJN ACHTERHOOFD GEVALLEN WAS':

OPGEPAST! DIT IS GEEN
WITTE CLOWN!

UITKIJKEN, WI!

INGE-
ZONDEN
HEDEDE-
LINE

OM UW WITTE CLOWN WEER GEHEEL KLEUR-
LOOS TE KRIJGEN, DAMES, HEBT U EEN KRACH-
TIG EN HARDNEKKIG WASPOEDER NODIG:

SUPER-LJKWIT-PLUS!

HET ENIGE WASPOEDER DAT UW WITTE CLOWN
DIE ZUIVER WITTE WITHEID GARANDEERT!

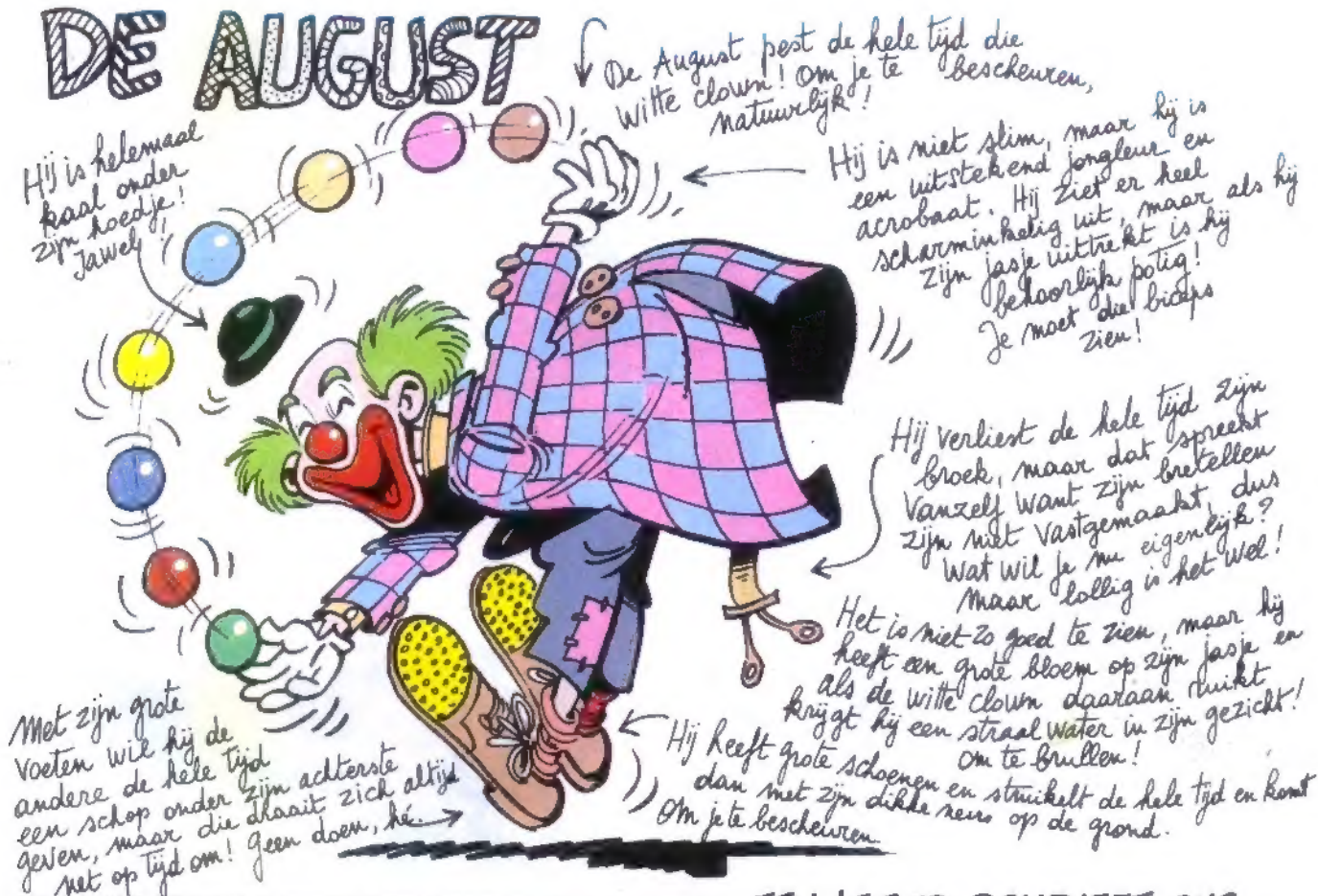

OH JA! DANKZIJ SUPER-LJKWIT-PLUS IS
MIJN WITTE CLOWN EINDELIJK WEER
ECHT WIT! DANK JE, SUPER-LJKWIT-

DIT STRALENDE WIT WORDT U AAN-
GEBODEN DOOR SUPER-LJKWIT-PLUS

DE AUGUST

KORTE GESCHIEDENIS

ONDER DE BEROEMDE AUGUSTEN NOEMEN WIJ: KEIZER AUGUSTUS, AUGUST VERMEYLEN, AUGUSTE RENOIR, AUGUST STRINDBERG EN DE MAAND TUSSEN JULI EN SEPTEMBER...

KOM NOU, KIKI! DAAR STAAT TOCH ALLEEN MAAR ALLEMAAL FLAUWEKUL!

EINDELIJK DE WAARHEID OVER DE LEGENDE VAN DE (LAAT ME NIET LACHEN) ZOGENAAMDE DROEVIGE CLOWN!

DIE IS NIET DROEVIG...

BOEHOE!
WEEË!
HOE!
SNIRFL
SNIRFL
RNIFL!

EEN LEZER SCHRIJFT ONS...

Leerzaam hoekje.

Mijn vader is beroepsclown en mijn jeugd was een hel vol schoppen onder mijn achterwerk en slagroomtaarten in mijn gezicht. Laatst, toen mijn vrouw en ik bij hem aten, haalde hij dat grapje met die bloem die water spuit bij haar uit. Mijn vrouw heeft mij verlaten en mijn leven is opnieuw een hel. Ik verdraag nu al 43 jaar lang zijn stomme grappen, maar de laatste grappen zijn altijd de beste, heb ik gehoord! Wat moet ik doen? Genade!

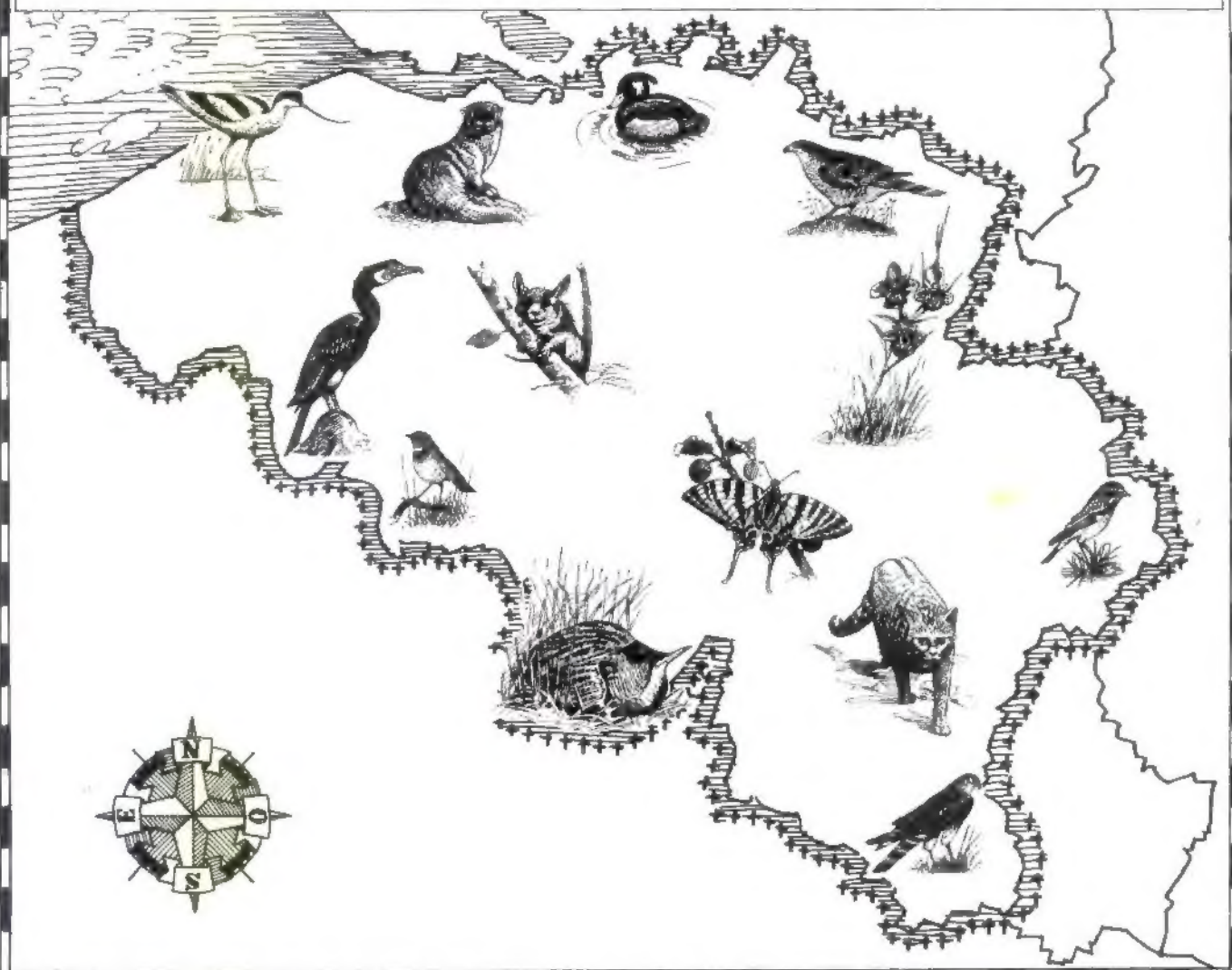
Bij voorbaat dank!
Richard Piasso

HOEWEL DEZE TOESTAND NIET ERNSTIG IS, IS ZE WEL VERONTRUSTEND. WE KUNNEN U SLECHTS AANRADEN WAT WATER IN DE WIJN TE DOEN EN ZELF DE EERSTE STAP TE ZETTEN. ALLES KOMT VAST WEL VOOR ELKAAR, MAAK U GEEN ZORGEN.

MENIE DIDGE 87*

In België zijn er geen Indianen wel reservaten.

De natuur. Wie de natuur vernietigt, vernietigt zichzelf. Maar pleidooien en verhalen vormen het terrein van de anderen. Wij, de B.N.V.R. (Belgische Natuur- en Vogelreservaten), bestaan 35 jaar en over heel het land zetten we ons in om de flora, de fauna en onze landschappen te behouden en te beschermen. Dit gebeurt vooral, maar niet alleen, in meer dan 100 natuurreservaten die door de B.N.V.R. beheerd worden.

Voor 400 F zijn al deze reservaten ook voor u toegankelijk en natuurgidsen staan klaar om er u rond te leiden. U zal het

echte leven terugvinden, een stukje natuur dat zonder ons enkel zou voortbestaan in jeugdherinneringen en prentjesboeken.

In uw onmiddellijke omgeving en het ganse jaar door zal u de natuur gaan bewonderen. U zult het tweemaandelijkse tijdschrift Natuur-reservaten, een lijst van geleide bezoeken en alle door u gewenste documentatie ontvangen. Door 150 F meer te storten, sturen we u een originele verrassing: een geluidscassette met vogelzang uit de reservaten. U zal er zeker een plaatsje voor vinden tussen de Pastorale en Olivier Messiaen.

Naam: _____

Adres: _____

☐ Ik wil lid worden van de B.N.V.R. en ik stort 400 F op rekening 000-0083431-11 met vermelding "Nieuw lid" en ontvang (als extra aanbod) de jubileumuitgave.

☐ Ik wil lid worden en wens de vogelzang-cassette te ontvangen. Ik stort alles samen 550 F op voorvermelde P.C.R.

Terug te sturen aan: B.N.V.R. Vautierstraat 29
1040 Brussel. Tel.: (02) 648.37.46

De Belgische Natuur- en Vogelreservaten : het paradijs voor 400 F.

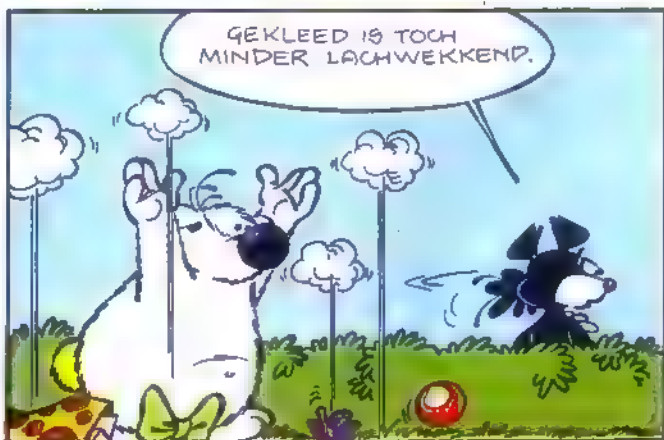
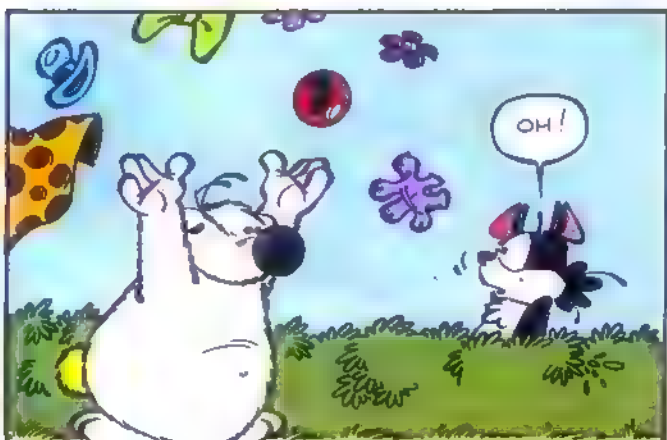
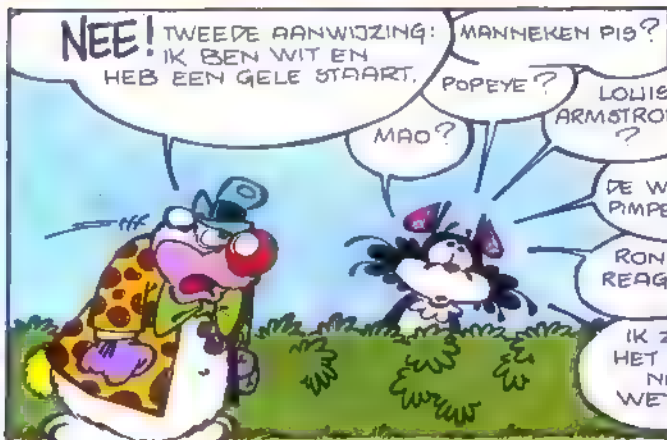

DOMMEL

DUPA

"MEEN JE DIT NOU?"
NEEN, MAAR MIJN 15^e
ALBUM IS WEER OMTE GIEREN!

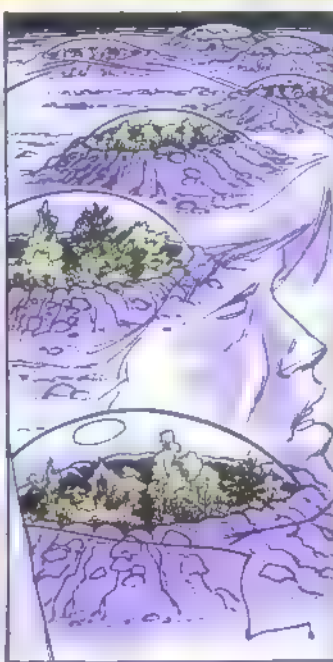
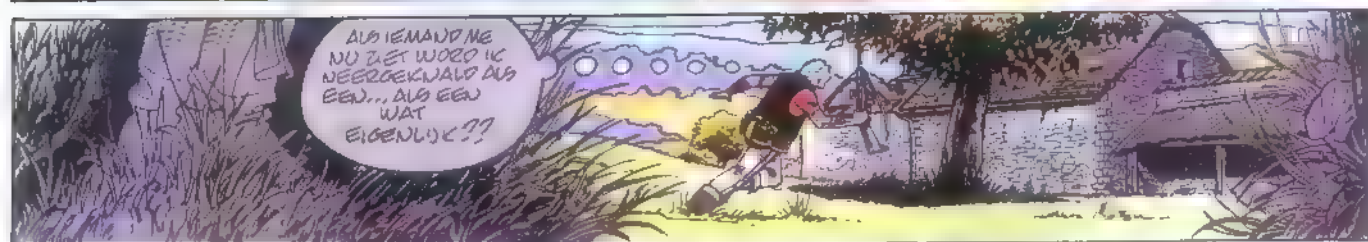
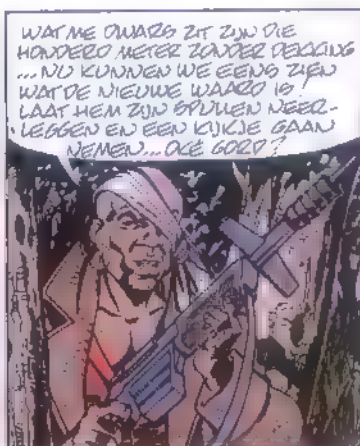

GORD

SAMENVATTING: Abbla is vastberaden haar ■ laten afzetten op Deadworld. Zij ■ in het gezelschap van twee mannen aan boord gegaan. Maar alles verloopt niet zonder moeilijkheden!

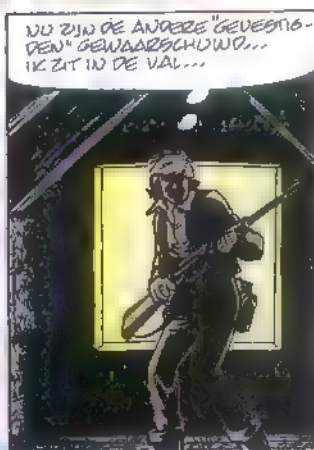
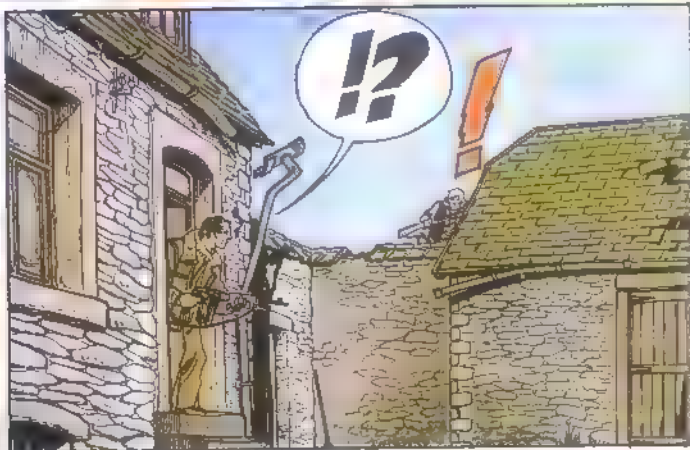
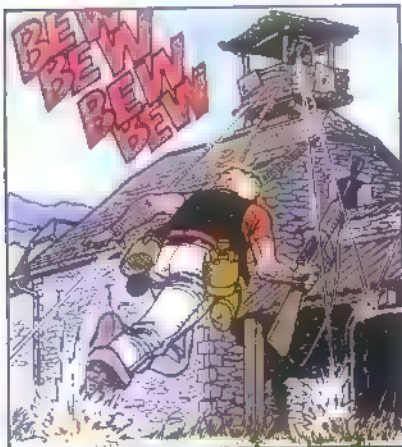

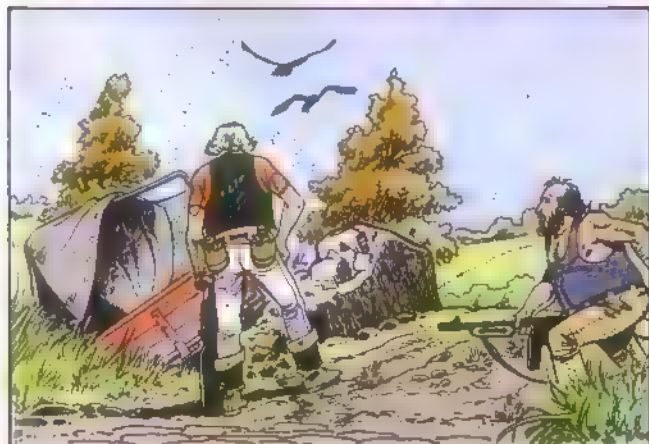
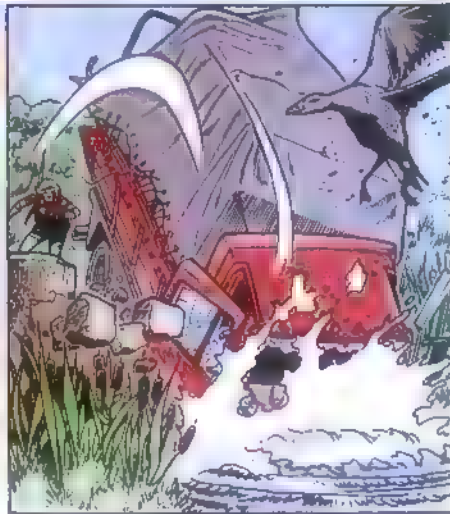
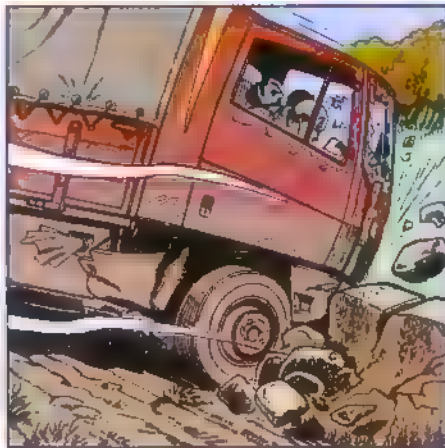
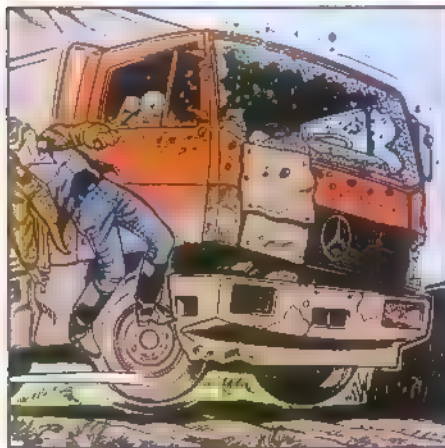
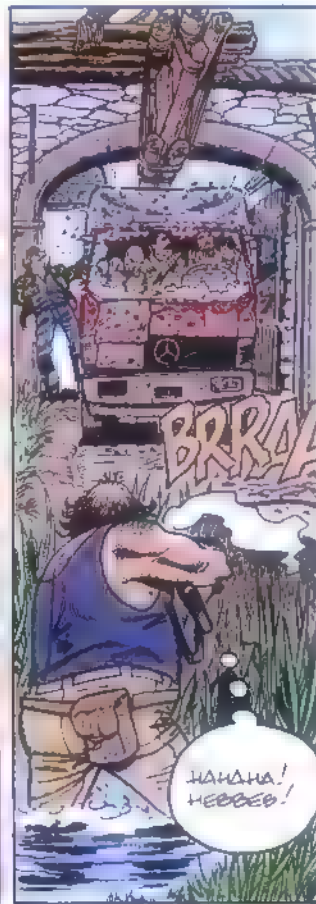
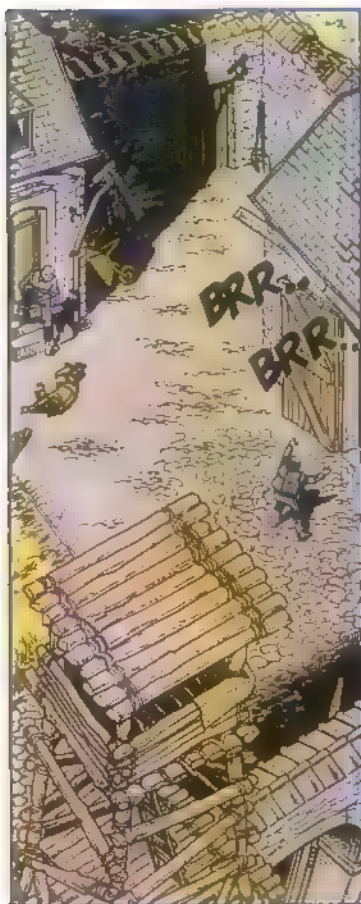

GORD

CHRISTIAN DENAYER
FRANZ

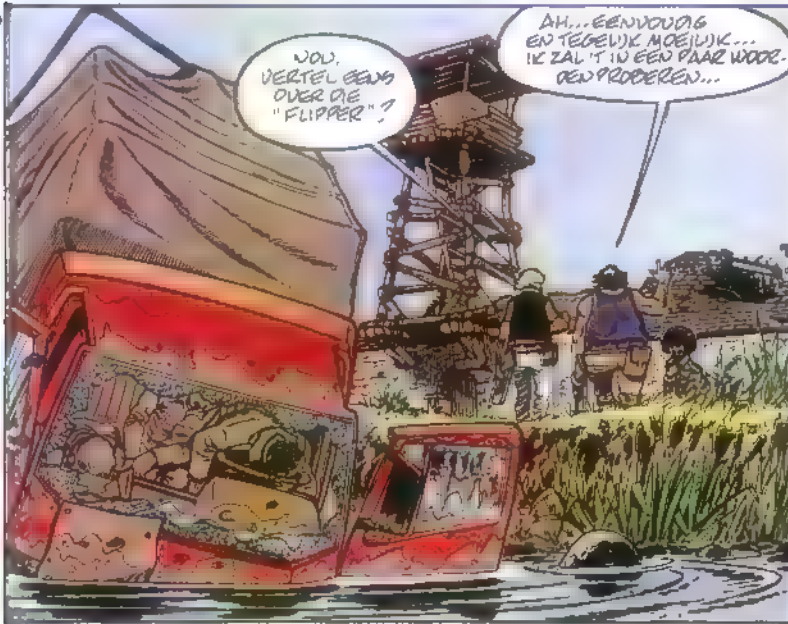

GORD

NU,
VERTEL ONS
OVER DIE
"FLIPPER"?

AH... EENVUDDIG
EN TEGELIJK MOEILIK...
IK ZAL 'T IN EEN PAAR WOED-
DEN PROBEREN...

ALLES BEGON ZICH
HIER EEN BEETJE TE
ORGANISEREN. JE MOET
LEVEN... OF OVERLEVEN...
DUS GINGEN MENSEN
ZICH VESTIGEN... JAGEN,
VIBSEN... DAARNA WAT
BEESTEN FOLKEN:
KALVEREN, GITTEN... OF
DE GROND BEWERKEN
OM EEN PAAR KROU-
PEN SLA TE OORSTEN...
DAT ZIJN DE
'DEVESTIGEN'...

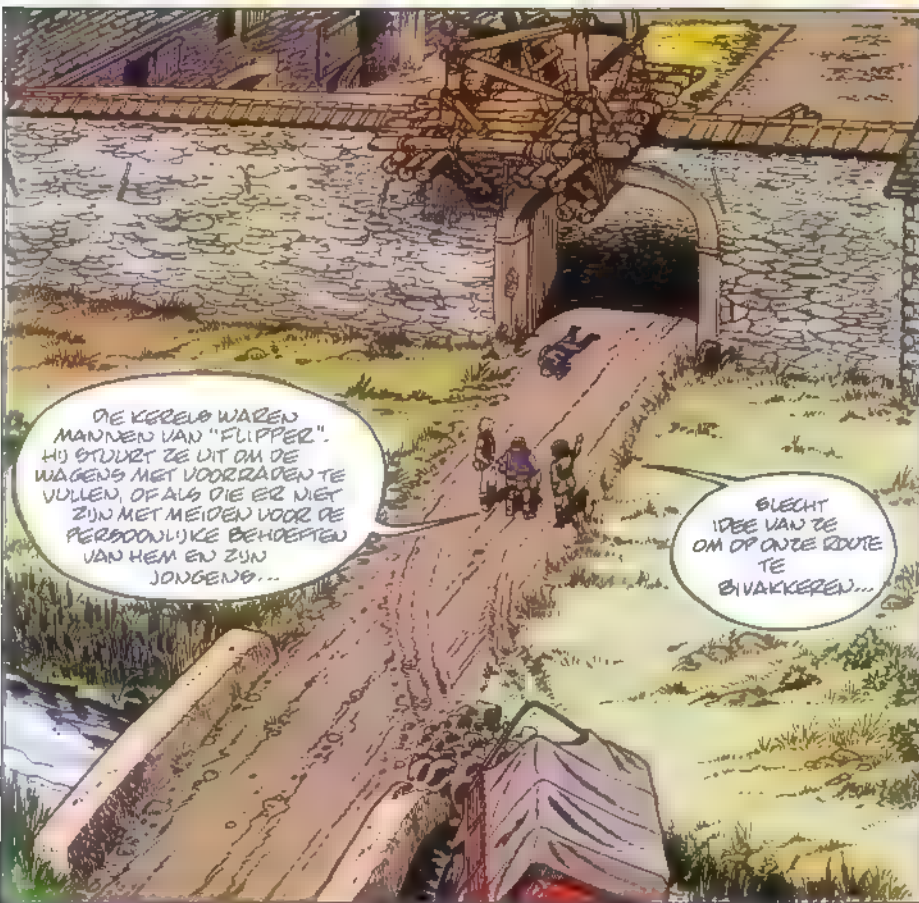
EN JE HEEFT DE ANDEREN...
DE ZWEEVER... WAJ OUS...
WIJ LEVEN EEN DEETJE PAUK-
ZIJ OF OP KOSTEN VAN DE GE-
VESTIGDEN, PLUNDERING,
DIEFTAL, JACHT... ENZO-
VOORT!

EN DE
"FLIPPER"?

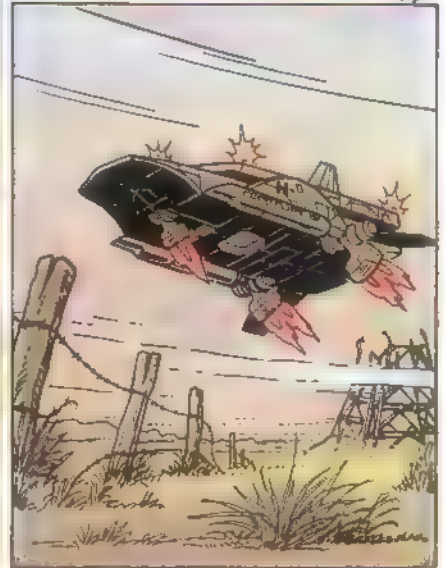
DAT IS... EEN GOORT
DEVESTIGDE, DIE NIKS
VERBOUWT EN GEEN ZIN
HEEFT OM OP WAT VAN
OOK TE JAGEN...
BEHALVE OP MENSEN.
HET IS EEN DEK
DIE IK NIET ECHT
GOED KEN...

WAAUW, HOOFNER, SCHAT, IK
HEB JE NOG NOOIT ZOVEEL
ACHTER ELKAAR HOREN ZEGGEN...
HAHAHA!

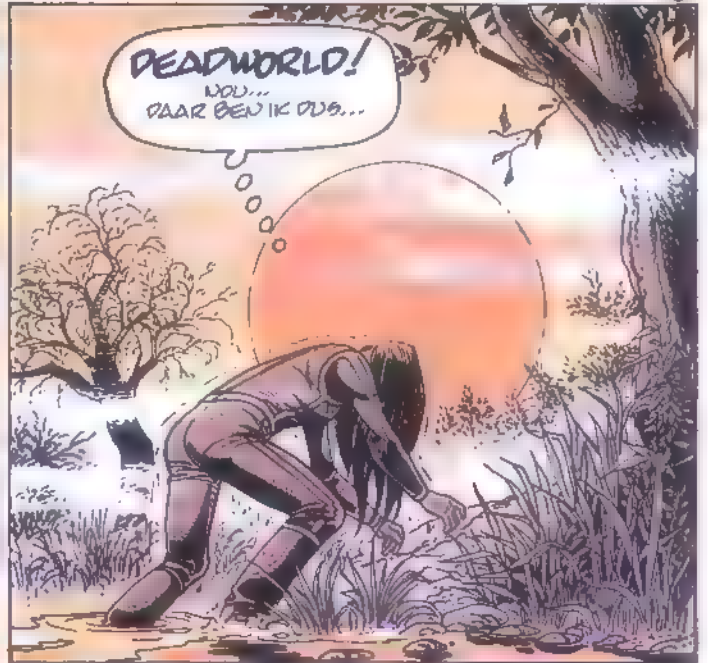
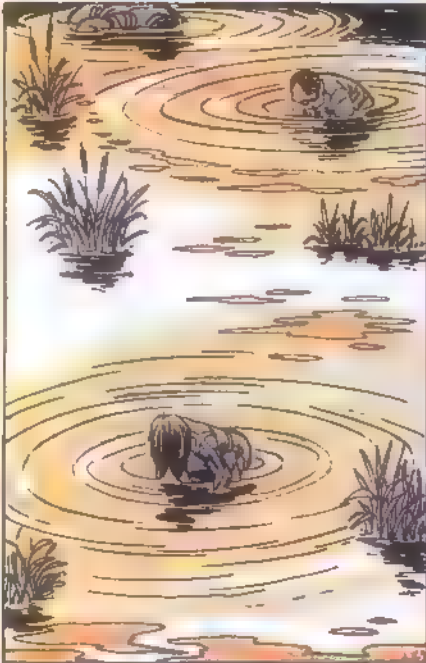
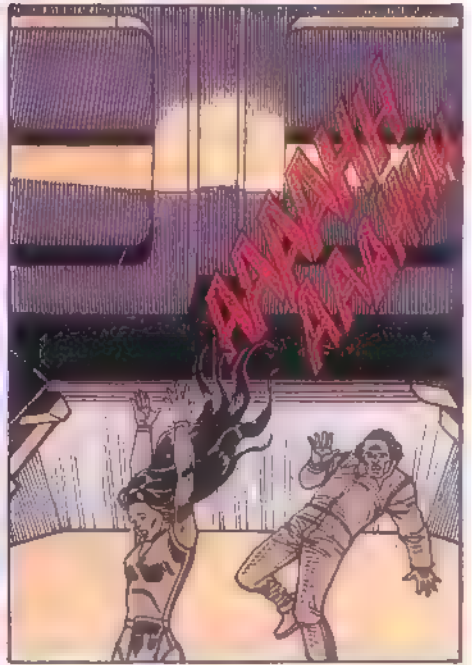
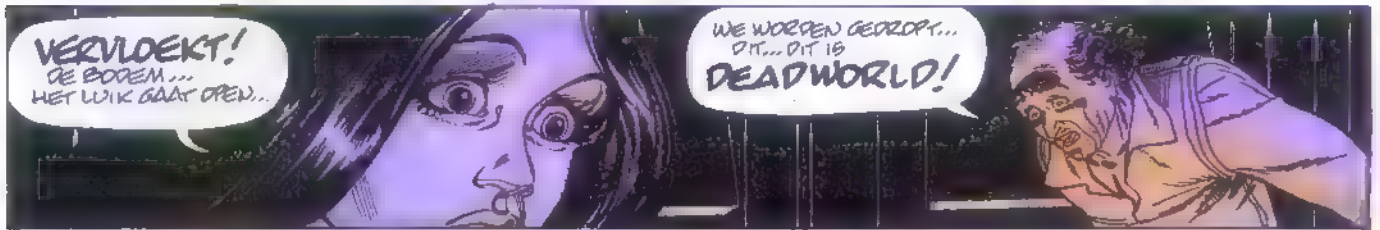

DE KEREL WAREN
MANNEN VAN "FLIPPER".
HIJ STUURT ZE UIT OM DE
WAGENS MET VOORRADEN TE
VULLEN, OF ALS DIE ER NIET
ZIJN MET MEIDEN VOOR DE
PERSOONLIJKE BEHOEFEN
VAN HEM EN ZIJN
JONGENS...

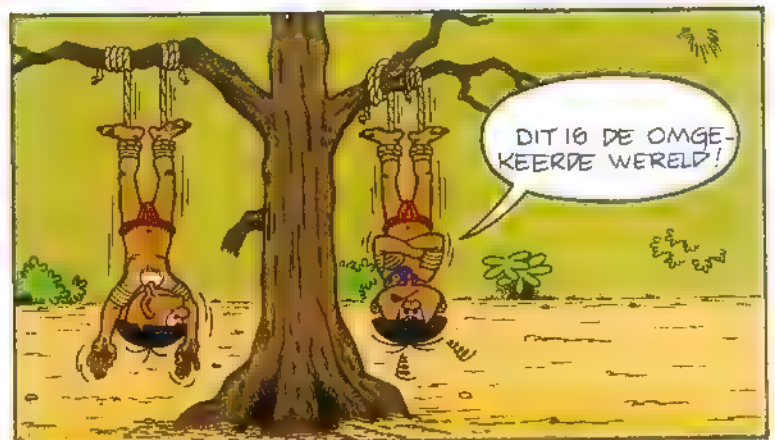
GLECHT
IDEE VAN ZE
OM OP ONZE ROUTE
TE
BIVAKKEREN...

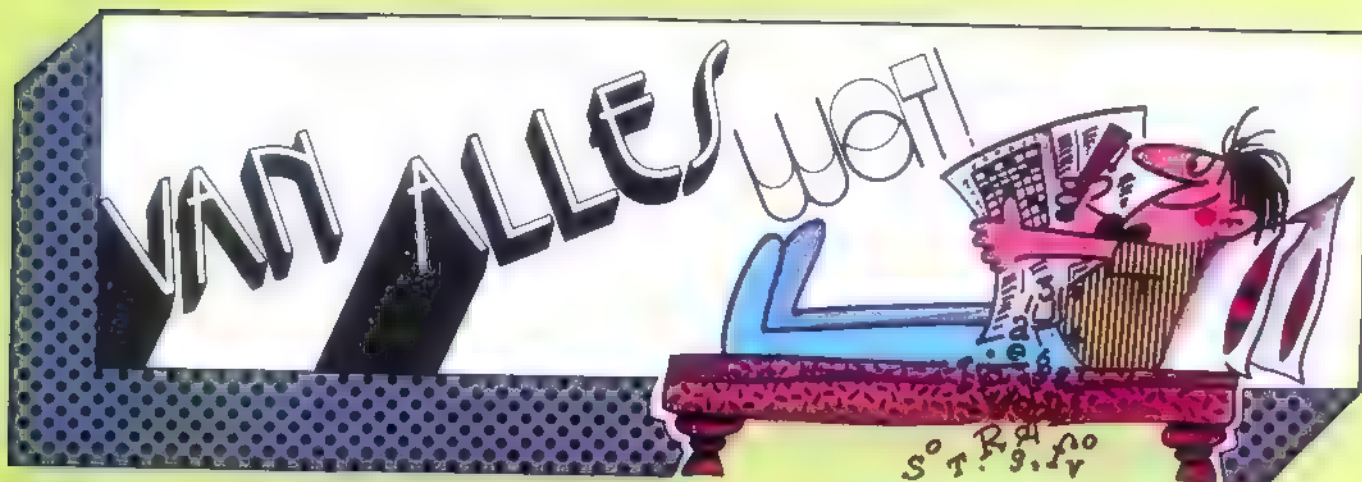

OPLETTEN: GEBLAZEN!!!

Beste Kuifje,
Over het algemeen vind ik jullie blad nog steeds leuk! Ik koop het nu al bijna 5 jaar. Het valt me op dat het niet meer is wat het vroeger was, bijvoorbeeld: **Dommel**: vroeger kon je schaterlachen tot wanneer je buik ervan openlag, maar de laatste maanden vlot het niet meer tussen **Dommel** en **Dupa**. Hetzelfde voor **Ton** en **Tinneke**. Ook vind ik persoonlijk dat **Knotskater**, **Chlorophyl** en **Ptoeih** niet in Kuifje thuis horen. De platen- en filmrubriek is juist wel geslaagd. Met dat gekwij van «Ten Tijde van de Bijbel» is het ook bijna afgelopen, hoop ik? Als volgt nog een paar vraagjes?

- 1) Wanneer is **Thorgal** geschapen?
- 2) Hetzelfde voor **Hans**?
- 3) Hoelang doet **Rosinski**

erover om een album van **Thorgal** af te maken?

- 4) Komt **Sneeuw** nog terug? Zoja, wanneer?
- 5) Waarom heeft **Edgar P. Jacobs** ondanks zijn groot talent maar een 10-tal strips gemaakt? Had hij nog een ander beroep mischien?

Tenslotte nog een grote vette kip pluimen voor: **Rosinski**, **Ernst**, **Bédu**, **Dupa** (toch nog!) **Sterne**, en zeker voor de **hardwerkende Kuifje-redactie**.

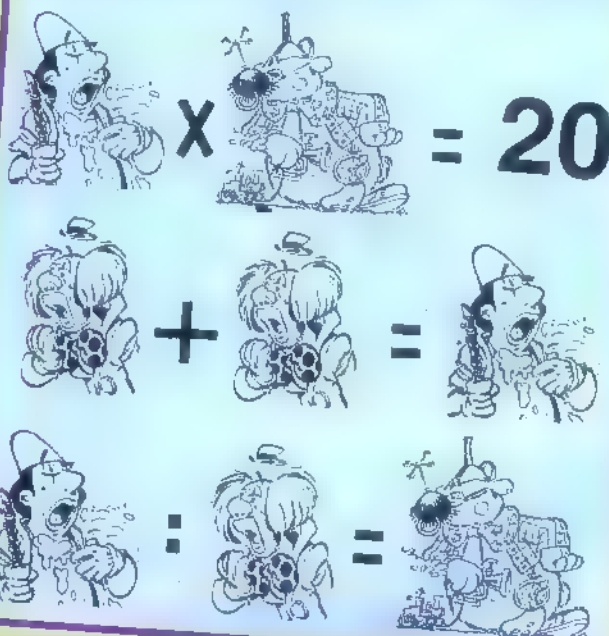
Een van harte proficiat, maar toch opletten geblazen!!

Vele groeten van een verslaafde Kuifje lezer.

DESMET Steve (13 j).
9800 DEINZE

Hallo Steve,
Zoals je weet zijn tekenaars ook maar gewone mensen en hebben ze momenten dat het wat minder

Welke waarde heeft de witte clown, de august en Dommel?

OPLOSSING

De waarde van de clown is 10, Dommel 2 en de august 5.

HET STRIPSCHAP

stripnieuwtjes

Het Stripschap roert zich opnieuw op diverse fronten.

is allereerst de vernieuwde uitgave van het stripinformatieblad **Stripschrift**, het langstlevende stripvakblad van Europa. **Stripschrift** verschijnt nu als album zes maal per jaar. Een los nummer kost fl. 9,5 — 190 fr.

Verder verscheen **Kwartaal** nr. 17 (februari 1987), een informatief magazine over komende stripevenementen- en uitgaven gekoppeld aan het presenteren van jong talent, stripnoteringen en een ledenservice. En verheugend is het feit dat het **Stripschap** in samenwerking met Oberon bv. een nieuwe stripknipselkrant lanceert. Vroeger verscheen reeds de **Stripselkrant**, een keuze van kranteknipsels die verband hielden met het beeldverhaal. Dat initiatief verwaterde spijtig genoeg tijdelijk, maar wordt nu dus opnieuw gelanceerd. De eerste **Stripsnippers** selecteert fotokopies uit kranten die in de maand december verschenen. Gebundelde artikels uit kranten die in de maand december verschenen. Gebundelde fotokopies worden aan alle relaties van het **Stripschap** opgestuurd. Deze selectie geeft meteen een aardig idee over hoe beeldverhalen in de media worden onthaald.

De hernieuwde injectie die het **Stripschap** lijkt te ondergaan, is meteen een leuke aanleggenheid om eens contact met hen op te nemen. Je kan hen bereiken op het volgende adres: **Het Stripschap**, Postbus 11335, 1001 GH Amsterdam.

Peter Thoresen

goed gaat qua inspiratie. Ze hebben ook hun «ups en downs».

Je zegt ook wel duidelijk voor de reeksen **Knotskater**, **Chlorophyl** en **Ptoeih** dat je «persoonlijk» vindt dat ze niet thuis horen in **Kuifje**, andere lezers denken er anders over. Nu moeten we je teleurstellen, het zogenaamde «gekwijl» van «Ten Tijde van de Bijbel» is nog niet afgelopen. Nu de antwoorden op je vraagjes:

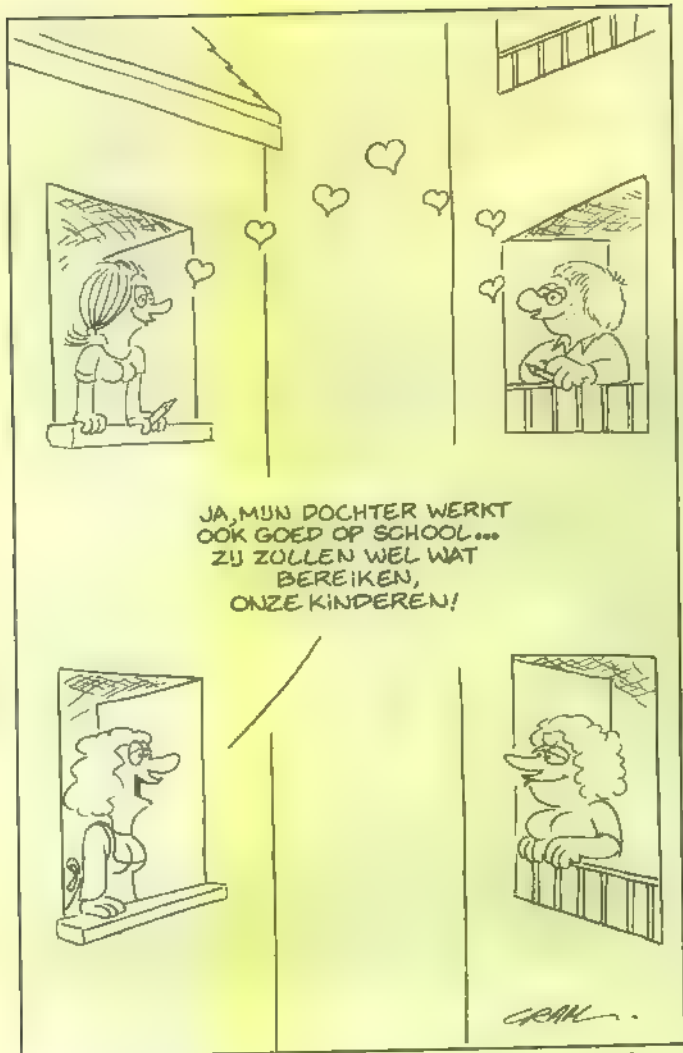
- 1) **Thorgal** verscheen voor het eerst in 1977, dus bestaat **Thorgal** dit jaar 10 jaar.
- 2) **Hans** verscheen in 1980.
- 3) Als **Rosinski** een nieuw verhaal begint te tekenen, werkt hij razendsnel, maandelijks werkt

hij zo'n 10-tal platen af, dus in ruim 5 weken is het tekenen van het verhaal klaar, en ondertussen doet hij nog de inkleuring.

- 4) Wanneer **Sneeuw** terugkomt kunnen we je nog niet juist zeggen. We hebben wel al een 40-tal platen in ons bezit. De titel van het nieuwe verhaal is «De Ravendood».
- 5) Zoals je reeds kon lezen in de artikels over E.P. Jacobs in het **Kuifje** nr 13 was hij een perfectionist. Hij documenteerde zich eerst volledig vooraleer hij een verhaal begon uit te tekenen en hertekende het tot het goed was. Hij

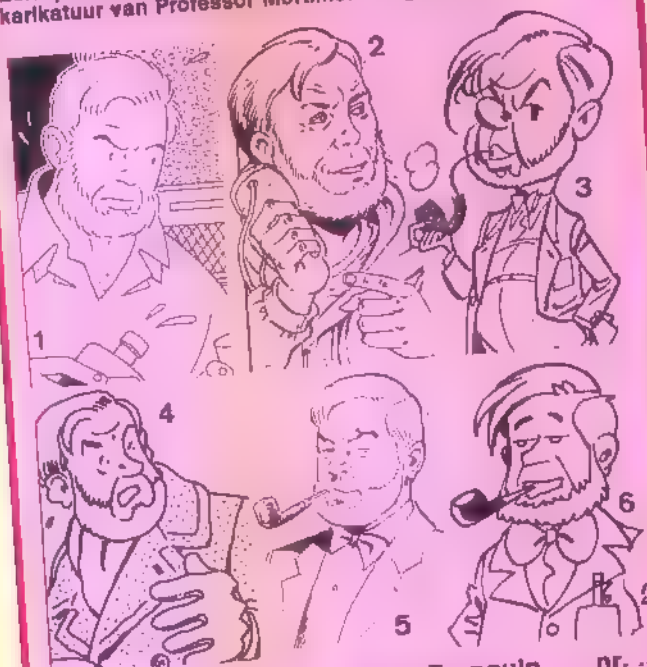
JA, MIJN DOCHTER WERKT
OOK GOED OP SCHOOL...
ZIJ ZULLEN WEL WAT
BEREIKEN,
ONZE KINDEREN!

OPLOSSING

A + 5/B + 6/C + 2/D + 3/E + 1/F + 4

Vaarwel, Jacobs...

Een spel ter ere van E.P. Jacobs. Kun je van elke tekenaar het karikatuur van Professor Mortimer terugvinden?

A. D. Attanasio
B. Bédu
C. D. Convard

nr. ...
nr. ...
nr. ...

D. A. Franquin
E. A. Goffin
F. J. Tardi

nr. ...
nr. ...
nr. ...

NIEUW BIJ LEGO

Vrolijke DUPLO tentenleuwigheden voor peuters en kleuters.

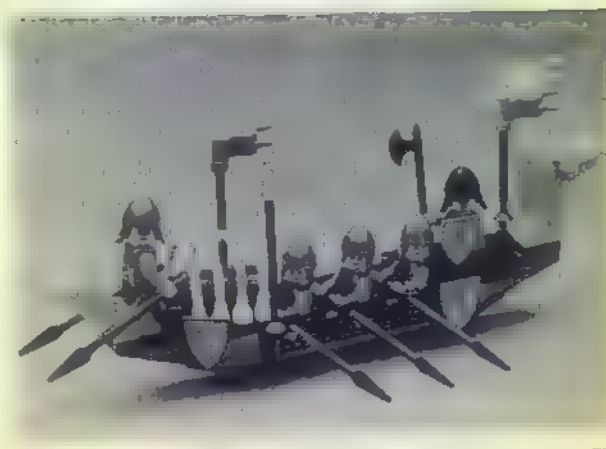
Zopas zijn in de speelgoedwinkels enkele leuke DUPLO nieuwigheden verschenen: een fraaie Duplo kraanwagen met chauffeur, die containers kan op- en afladen; een vrolijke brandweerwagen met ladder en spuitgast (zie foto); een Duplo paardenvervoerwagen en een Duplo bestelwagen. Dit alles is mooi, stevig, oerdegelijk, veilig, vrolijk, prettig om mee te spelen. Kortom: waar voor uw geld.

De Noormannen komen er aan!

Met een heus Vikingschip en een Krijgssloep vallen de Noormannen de LEGOLAND ridders aan. Ze maken gebruik van een stormram om de poort van het kasteel in te beuken. Maar de koene ridders, boogschutters en landsknechten slaan de aanval af. De Vikings druipen af!

Maar er is nog meer! Er is ook een strijdswagen en de beruchte Zwarte Ridder met zijn tent. Allemaal te krijgen bij je speelgoedhandelaar.

KUIFOLOGIE

In de «7 kristallen bollen», nemen Kuifje en Kapitein Haddock in het Music-Hall Palace deel aan een reeks spectaculaire nummers. Indien je een eerste klas Kuifoloog bent, dan kan je de prenten in de juiste volgorde zetten waarin ze verschijnen in het album.

Juiste volgorde:

OPLOSSING

1+2+5+4+3+6

met de deur in huis te vallen, dus hier volgen de vragen en de pluimuitdeling!

- 1) Waarom kwamen de Chick Bill verhalen zoals «3 schoten voor de senator» niet in Kuifje inplaats van de allereerste verhalen?
- 2) Waarom wordt het vierde Vasco-verhaal soms «het voorgeborchte van de nacht» genoemd en anderzijds «de bewakers van het duister»? Ik neem aan dat het een vertaalfout is, maar dan is het wel heel opvallend.
- 3) Een opmerking: de filmrubriek is nog steeds goed, maar er zijn tegenwoordig foutjes te bespeuren.

Hoe komt Jean-Louis Lechat erbij dat Peter Weir de regisseur is van «Mad Max», terwijl het George Miller is? En zo heeft J.L.L. het ook voortdurend over Black Edwards, terwijl het Blake Edwards is? Akkoord, niemand is perfect, maar toch... Voor de rest blijven het prima besprekingen, vooral de technische gegevens.

- 4) Pluimuitdeling!!! De gelukkigen zijn de auteurs en tekenaars van:
Clifton, Thorgal, Rik Ringers, Vasco, Lester Cockney, Dommel, Aria, Ivor, Bruce Hawker, Chick Bill, Adler, Akhtar, Hugo, en de rest die ik op dit moment niet herinner. Tenslotte nog een special erevermelding voor William Hazehart, die werkelijk meesterlijk was in «Ziel in de diepvries».
- Een dikke pluim dus voor Ernst en Didgé!
Nog vele jaren met jullie

superweekblad worden jullie gewenst door
DE ROUCK Alex
9220 MERELBEKE

- Dag Alex,
- 1) Het verhaal van Chick Bill «3 schoten voor de senator» verscheen reeds in Kuifje vanaf het nr. 40 in 1983.
  - 2) In verband met vertaalfouten hebben we enige nummers terug reeds gezegd dat we er extra-aandacht zullen aan besteden.
  - 3) Bedankt voor de pluimuitdeling en tot schrijvens.

OPLOSSING

Van links naar rechts, de onderste tekening: 1. plaatsing van de rechtervoet van de witte clown/2. gat in de zool/3. zakkep van de jas/4. knoop van de jas/5. hoofd van de August/6. pink van de linkerhand/7. tand van de toeschouwer/8. een stuk koord meer aan de mast/9. een moer meer achter de bout.

9 fouten...

... tussen deze twee tekeningen. Welke?

had geen ander beroep. Vroeger was hij opera-zanger.

Vooraf bedankt voor de pluimen van die grote vette kip.

MET DE DEUR IN HUIS!

Hallo redactie, ik heb besloten om meteen

WEDSTRIJD

«EUROSONGFESTIVAL»: DE ANTWOORDEN

Wie vertegenwoordigde België te Lugano in 1956 tijdens het allereerste Eurovisiesongfestival? Het was **Fud Leclerc**! In 1975 te Stockholm, won de Nederlandse groep Teach-in. De titel van het lied was «**Ding, Dang, Dong**». **Bobbejaan Schoepen** was, in 1957 te Frankfort, de eerste Belgische nederlandstalige zanger die deelnam aan de wedstrijd. Tenslotte was de grote internationale vedette die in 1970 deelnam aan het Eurovisiesongfestival, **Julio Iglesias**!

«VURIGE VERDEDIGER»

Beste Vanalleswatters,
Hier ben ik weer.
Ik koop nog steeds (3-4 j) jullie weekblad en daar komt voorlopig geen eind aan. Waar vind je trouwens een beter blad als Kuifje. Degene die me dat weet te vertellen, is ofwel een leugenaar, ofwel een god. Iets beter dan Kuifje bestaat gewoon niet. (behalve ikzelf dan) (DIT IS GEEN GRAP). Ik vind vooral dat **Sneeuw, Adler, Aria, Bob Morane, De Brokkenmakers, Chick Bill, Clifton, Roze Bottel, Rik Ringers, Dommel, Knipoojie, Vasco, Alain Chevallier, Pokervrouw, en Bruce J. Hawker** uitblinken. Nu... de eerste reden waarom ik schrijf.
1) Een reactie op een brief van Jeroen Leunens (Mortsel) (Nr. 12)
Het blad Kuifje is helemaal niet leeg zonder **Jonathan**, en **Jonathan** is in ieder geval niet «Kuifje».
2) Een reactie op een brief van **Renaat Mulder** (Eke) (zelfde Kuifje)
— De tekeningen van **René Sterne — Adler** — zijn goed en moeten zeker niet verbeteren
— **Bruce J. Hawker** is wel iets waard.
— **Roze Bottel** is zeker niet alleen voor meisjes. Als je de verhalen goed leest zit daar fijne humor in. Ik ga ook wat kritiek uiten, maar niet op het weekblad maar op de lezers.
Waarom stellen jullie zoveel keer dezelfde vragen i.v.m. **Robin Hoed** of reclame?

Hoeveel maal is niet gevraagd of **Robin Hoed** niet terugkomt of jullie soms niet wat minder reclame in het weekblad kunnen zetten.

Bewijst dit dat lezers de andere brieven niet lezen of dat ze ze juist wel lezen en er delen uit overschrijven om zo hun brief te vullen.

Wees toch eens origineel! Niemand is perfect dus heb ik ook enkele vragen.

1) Komt er nog een vervolghet verhaal van **Dommel**?

Zo ja: weten jullie al wanneer en hoe het zal heten?

2) Waarom hebben jullie mij niets laten winnen bij de prijzenkamp?

Ik had (zoals gewoonlijk) weeral niets.

3) Waar blijft het vervolg van **Bruce J. Hawker**?

4) Hoe zit het met **Alain Chevallier**?

5) Waar blijft **Clifton**?

6) Zullen er in de toekomst weer zwart-wit posters beschikbaar zijn? Zoja, geef een seintje.

Zo dat was het, ik hoop dat mijn geschrift te ontcijferen was.

Tot de volgende keer en ga zo voort.

Koen VAN DEN BREMT
9300 AALST

Hoi Koen,
Nou Koen, je bent een lieverd en een bovenste beste. Je bent een vurige verdediger van ons blad en onze tekenaars.

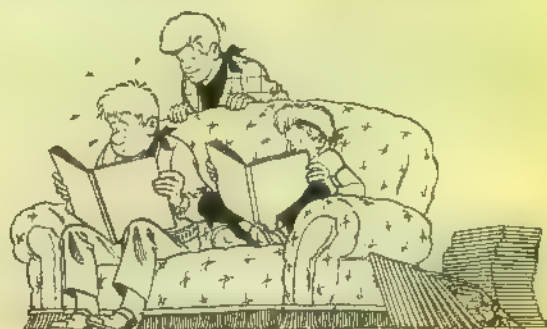
We krijgen Inderdaad veel dezelfde vragen toegestuurd en het is een goede hint voor onze schrijvers.

Nu je vraagjes:

1) Er is nog niets beslist hierover.

2) Over welke prijzenkamp heb je het? Is het over de wedstrijd verschenen in het nr. 43 t/m 52? Daar kunnen we echt niets aan doen hoor, Koen!

3) We hebben al een massa platen van **Bruce Hawker** op de redactie. De titel is «Alles of niets». Het verhaal

PRIJSVRAAG

Wil je bij de 5 winnaars horen die een album van de Lombard Uitgaven toegestuurd krijgen? (De titel moet een woord bevatten dat samenhangt met het circus). Stuur ons dan vóór 23 mei jullie antwoorden terug en vermeld heel duidelijk naam, voornaam, leeftijd, adres en welk van de zes betreffende albums je wenst te ontvangen.

Vermeld, voor elke heid, de juiste titel van zijn avontuur waarin het woord tussen haakjes voorkomt, dit woord heeft betrekking tot de wereld van het circus.

1. **Dan Cooper:** (akrobaten) .....
2. **Ivor:** (clown) .....
3. **De Ravottersclub:** (circus) .....
4. **Jugurtha:** (gladiatoren) .....
5. **Bob Morane:** (toverkunsten) .....
6. **Kapitein Sabel:** (Kunstenmakers) .....

werd nog niet geprogrammeerd.

- 4) De auteurs wilden zich momenteel aan 'De Brokkenmakers, daarna zeker en vast een nieuwe **Alain Chevallier**.
- 5) De nieuwe **Clifton** is reeds in voorbereiding.
- 6) We zullen hierover informatie vragen.

TOT VOLGENDE WEEK!

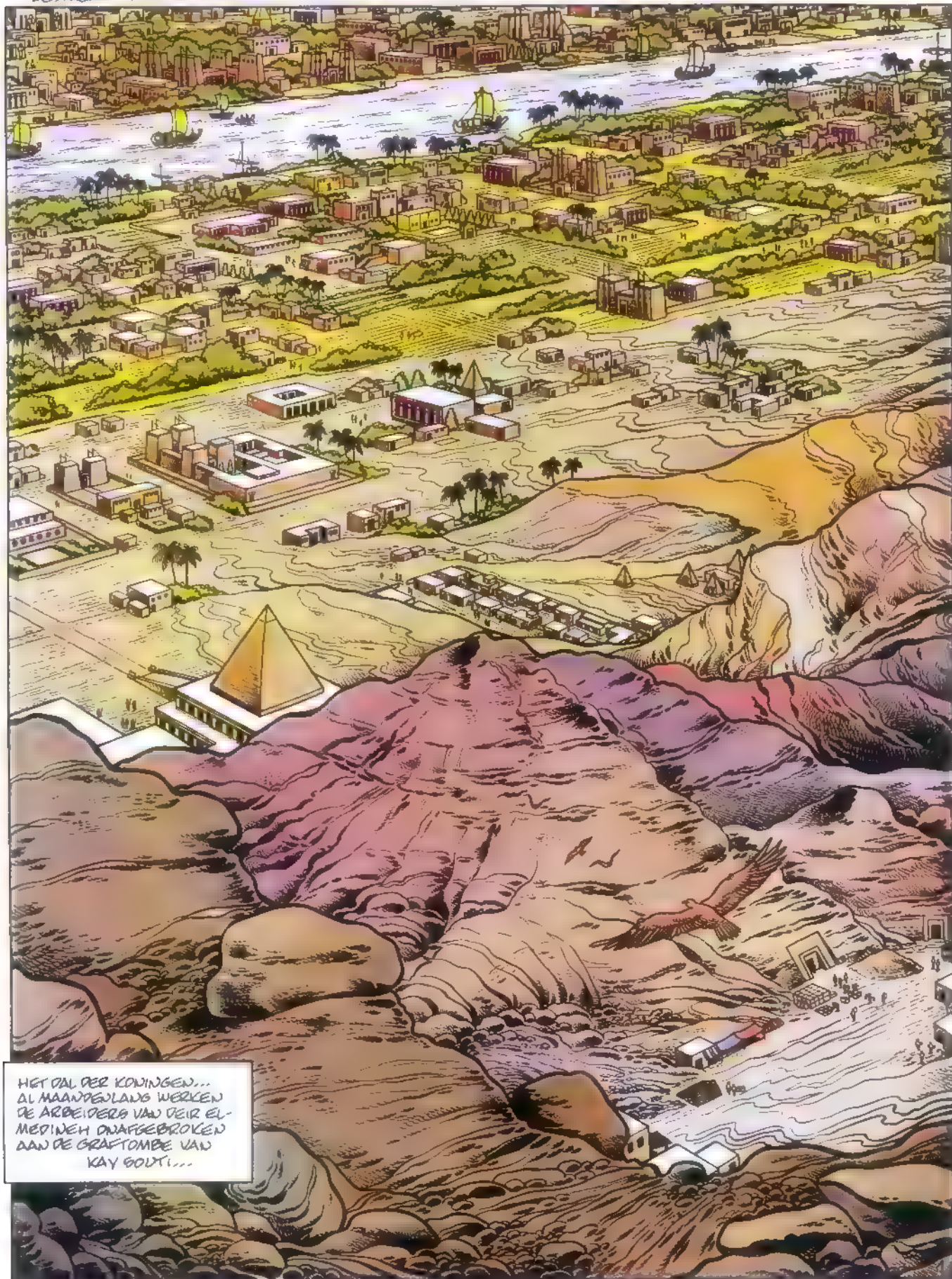
SCHRIJVEN NAAR
VAN ALLES WAT

VOOR BELGIE
P.H. SPAAKLAAN 1-11
1070 BRUSSEL

VOOR NEDERLAND
POSTBUS 341
2100 AH HEEMSTED

TEGELIJK MET HET HUWELIJK VOORBEREIDT VAN KA-
WERK IN HET DOOR VAN DE "ARBEIDERS VAN HET KONINKLIJKE GRAF". THANS MAAKT DE FARAO ZICH KLAAR OM DE DODE EEN
GESCHENK VAN GROTE WAARDE AAN TE GEBEN. WIL HET HEN DE OREIGINS DIE OVER HET GRAF VAN KAY-SOUTI HANST, TE VERWIJDEREN?

HET DAL DER KONINGEN...
AL MAANDELANGS WERKEN
DE ARBEIDERS VAN DEIR EL-
MEDINEH ONAFGEBOKEN
AAN DE GRAFTOMBE VAN
KAY SOUTI...

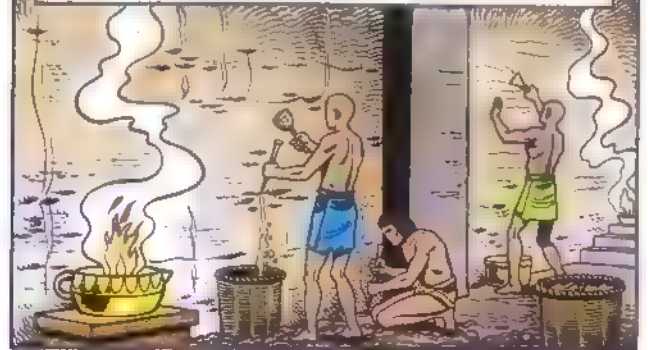

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

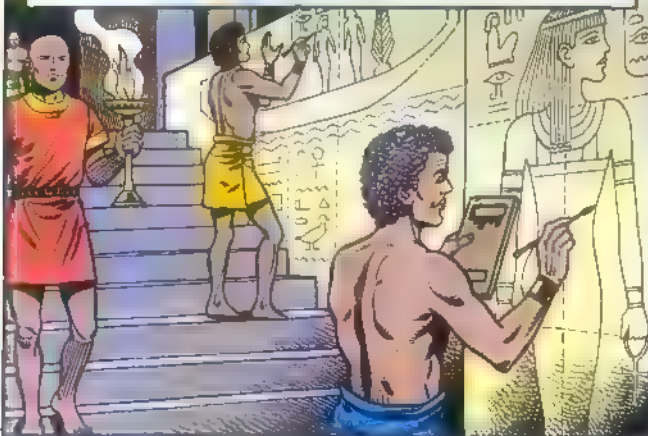
ER ZIJN AL VERSCHILLENDE GANGEN
GEGRAVEN, ZALEN VOLGEN ELKAAR
OP. OLIELAMPEN VERLICHTEN DE
ARBEIDERS. MET KOPEREN EN
BRONZEN HOUTWELLEN WORDEN
DE ROTSEN UITGEHAKT...

DAN WORDEN DE MUREN GLADGESCHUURD EN
BEDEKT MET ZWAVELKALK...

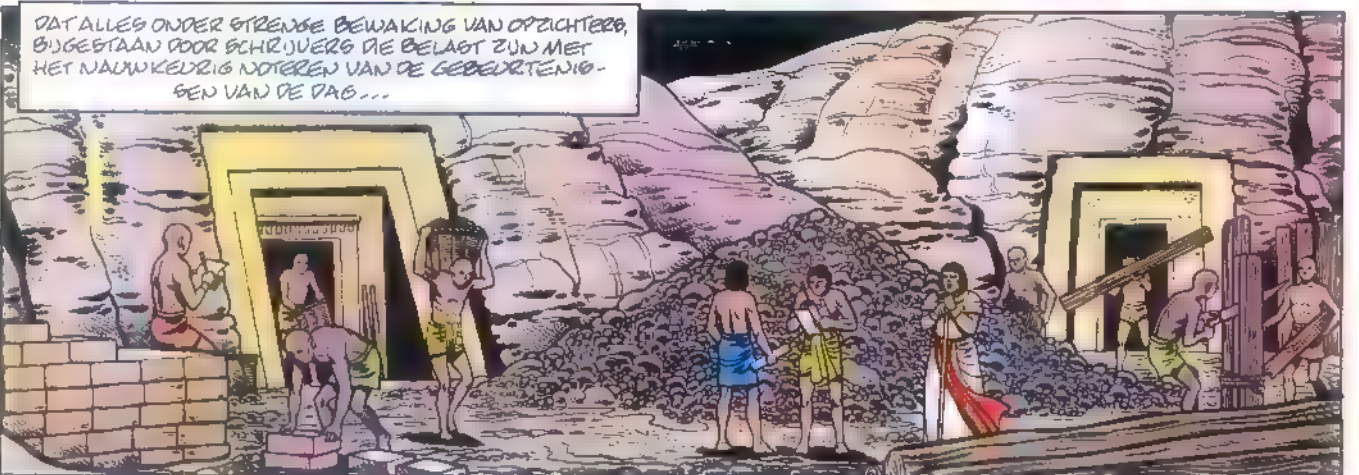
DAN KOMEN DE TEKENAARS DIE IN FINE LIJNEN DE
HIEROGLYFISCHE INSCRIPTIES VAN DE DODENBOEKEN
AANBRENGEN...

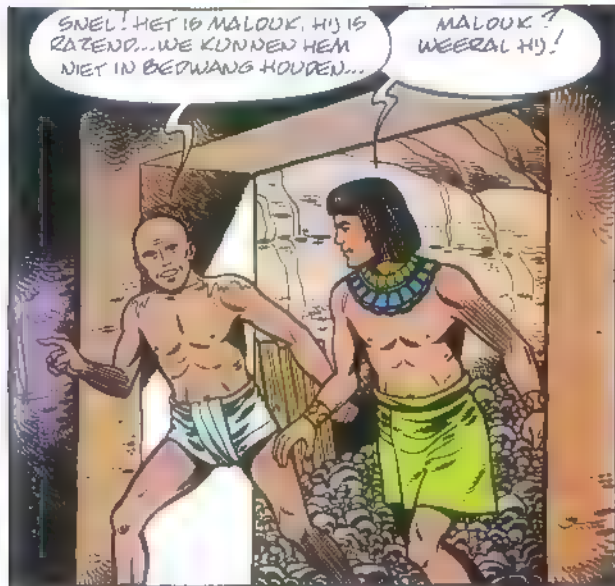
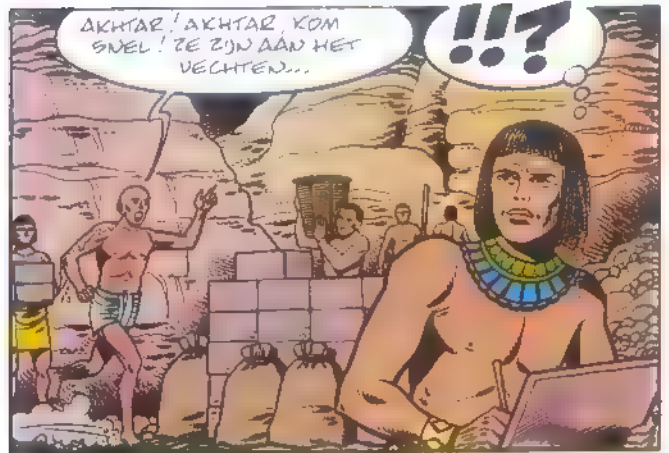
EN DAN DE BEELDHOUDERS, DIE DE INSCRIPTIES TOT
FRAAIE BAS-RELIEFS BEITELN...

DAT ALLES ONDER STRENGE BEWAKING VAN OPZICHTERS,
BIJGESTAAN DOOR SCHRIFTERS DIE BELAST ZIJN MET
HET NAAMKEURIG NOTEREN VAN DE GEBOURTENIS-
SEN VAN DE DAG...

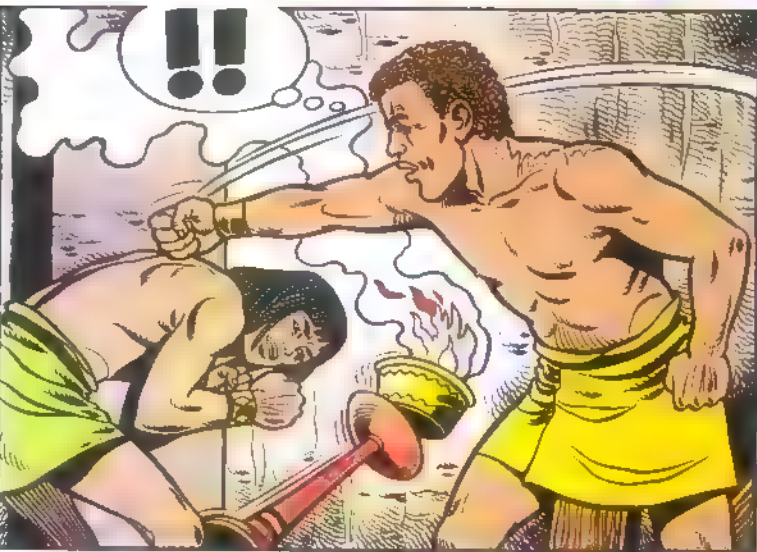
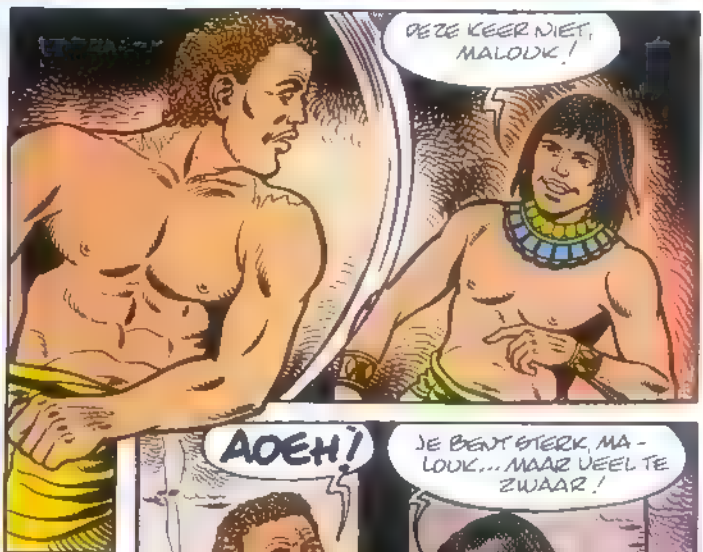
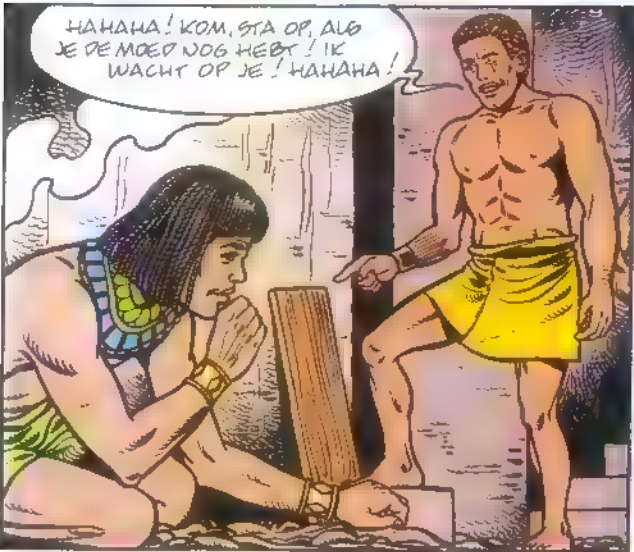
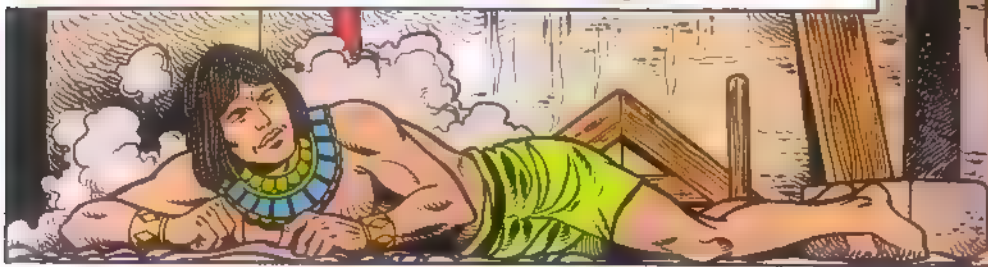
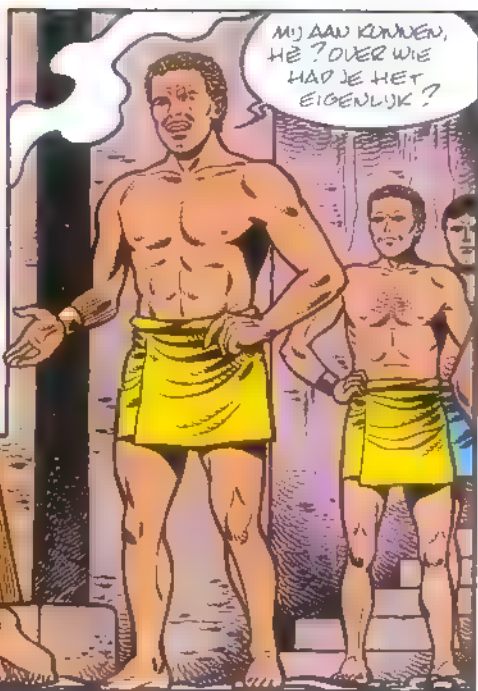
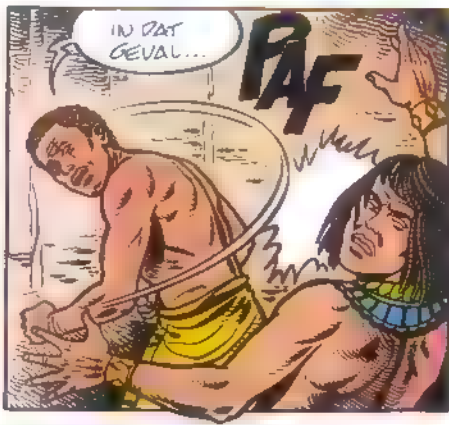

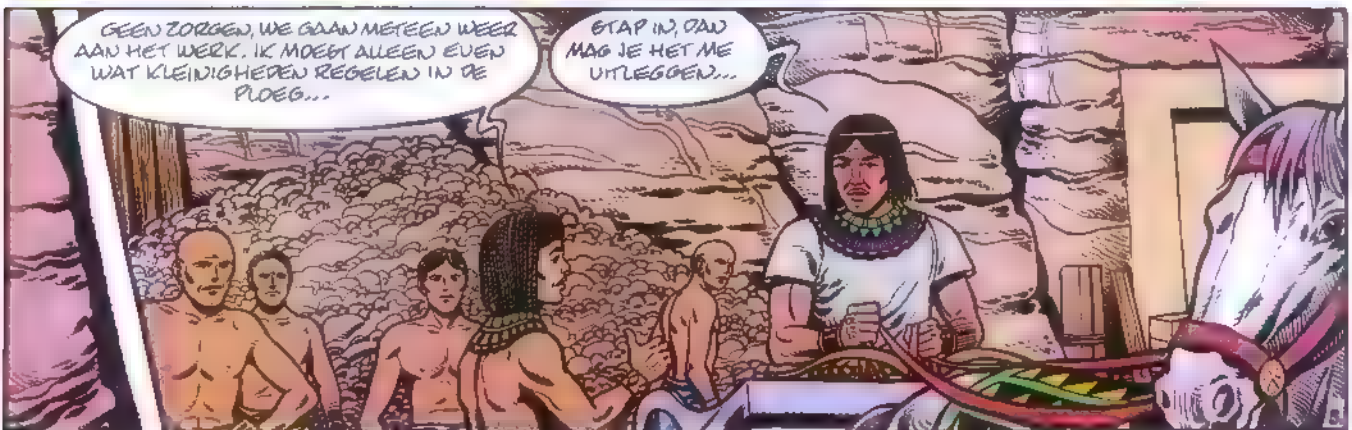
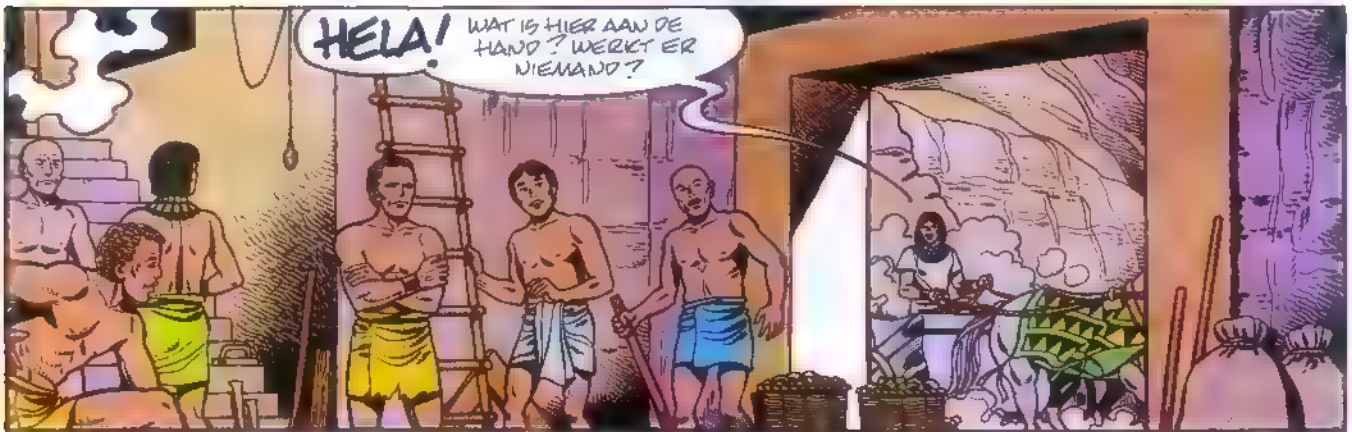
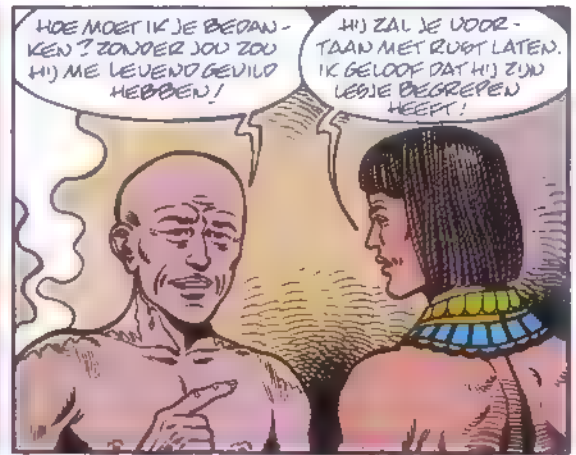
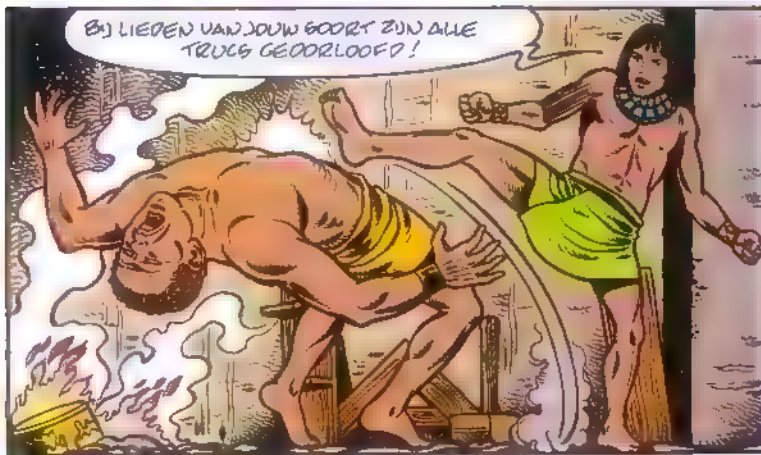
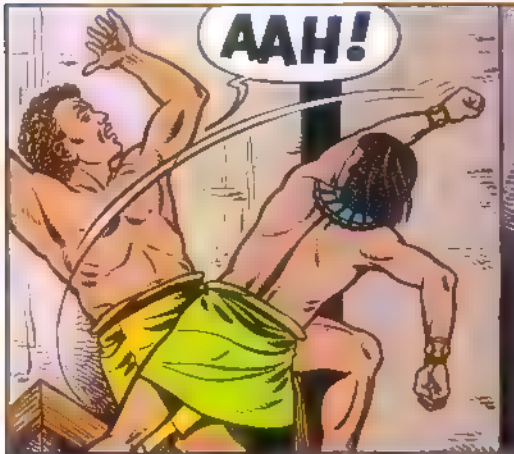

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

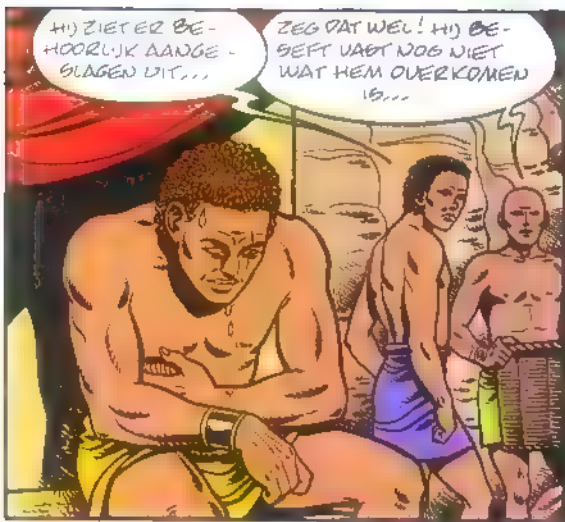
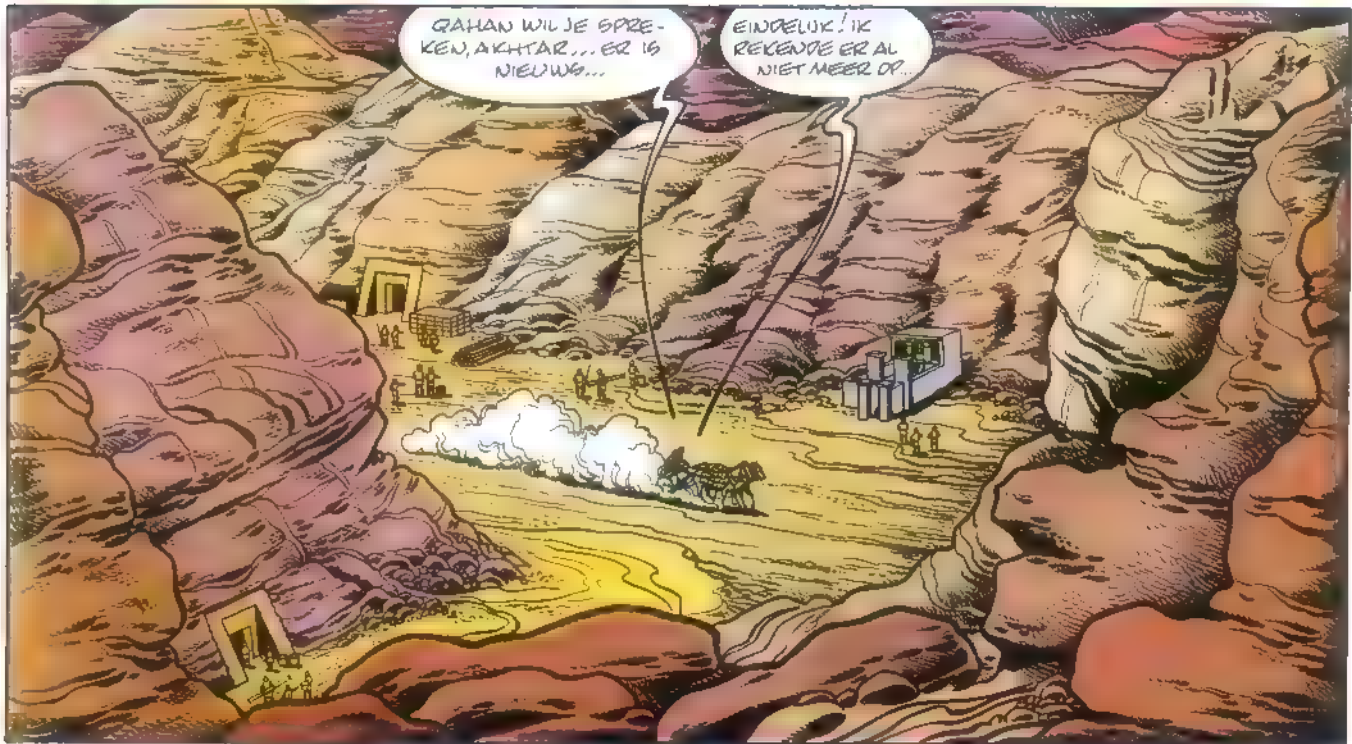
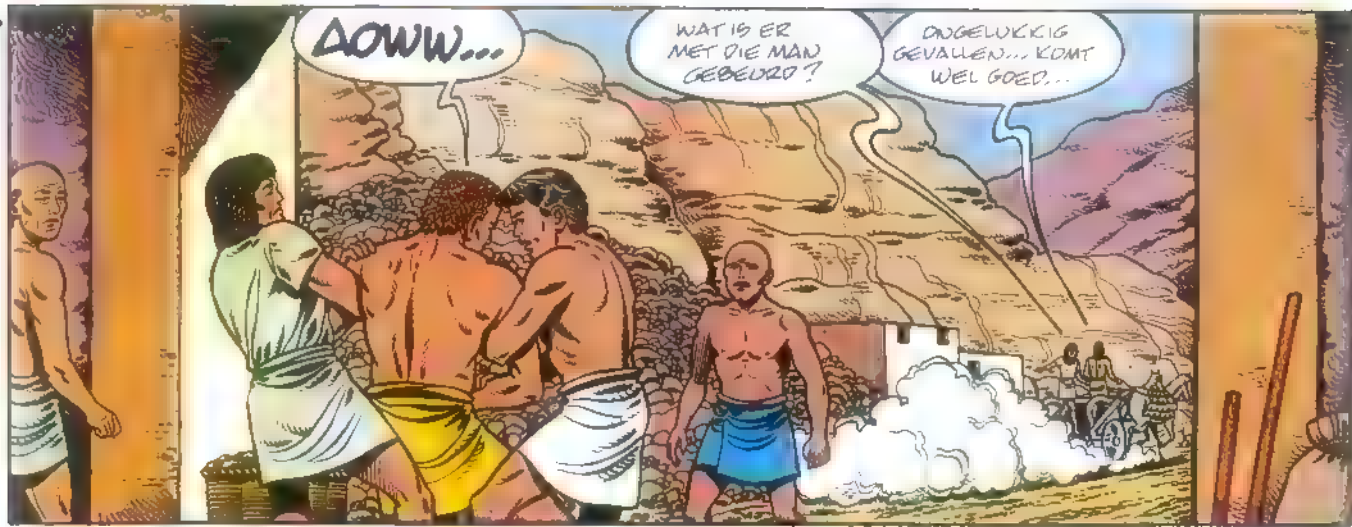

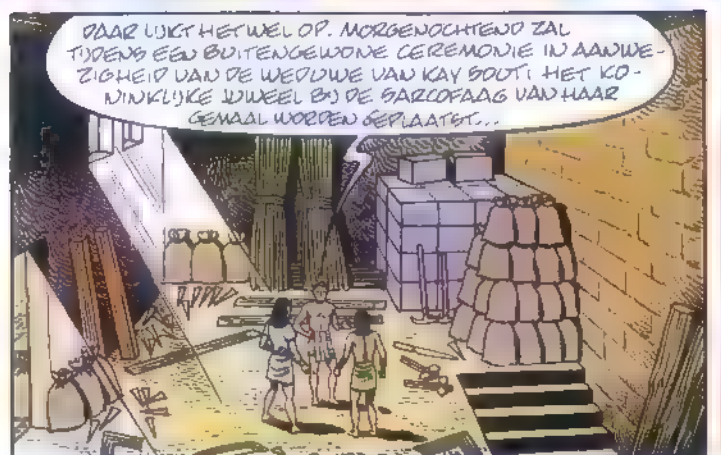
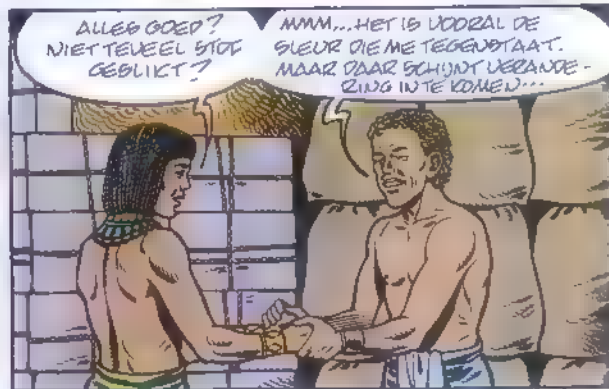
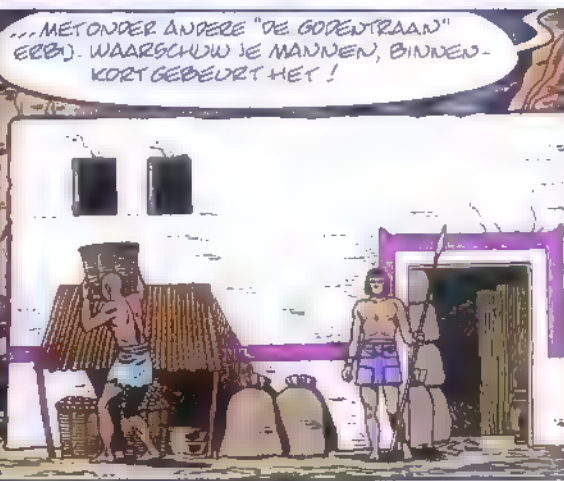
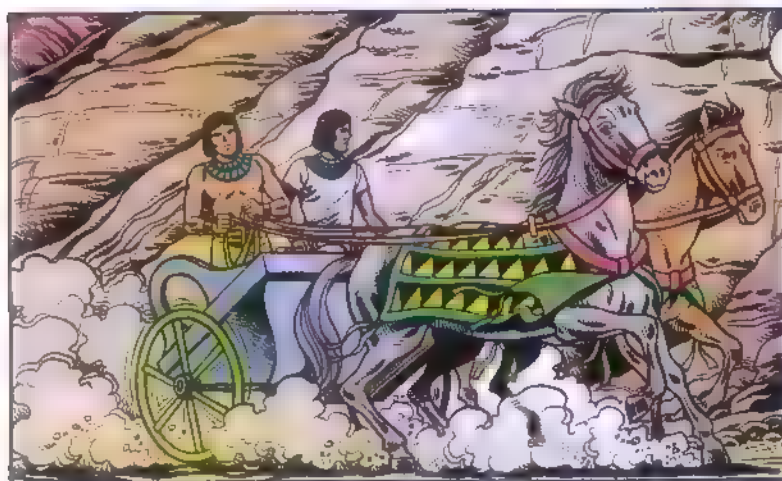
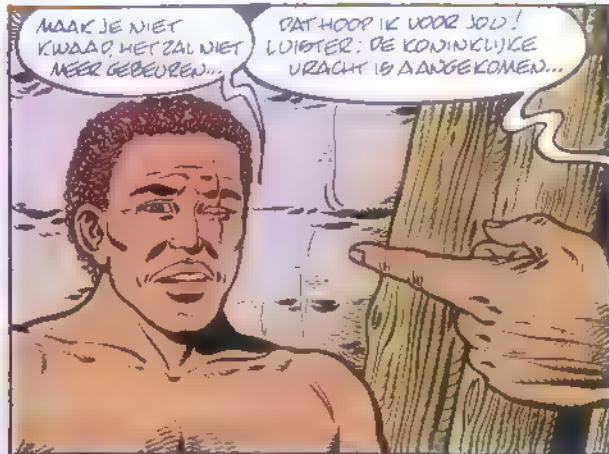
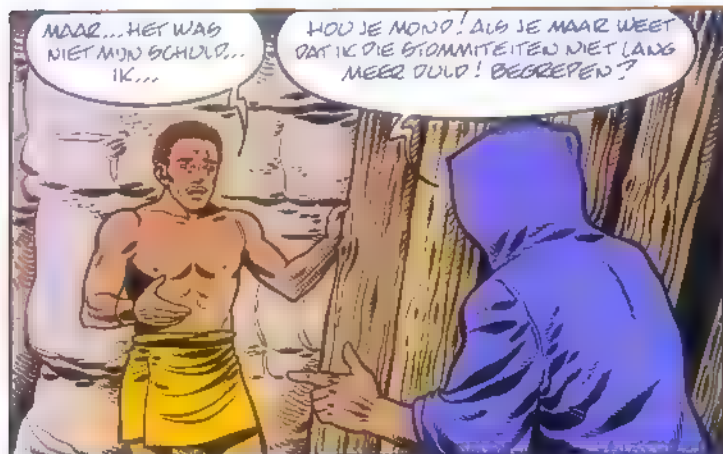

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

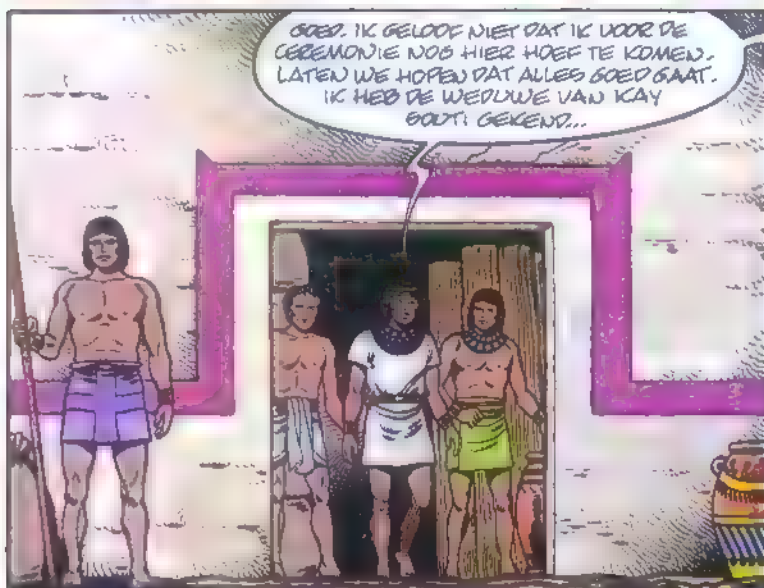
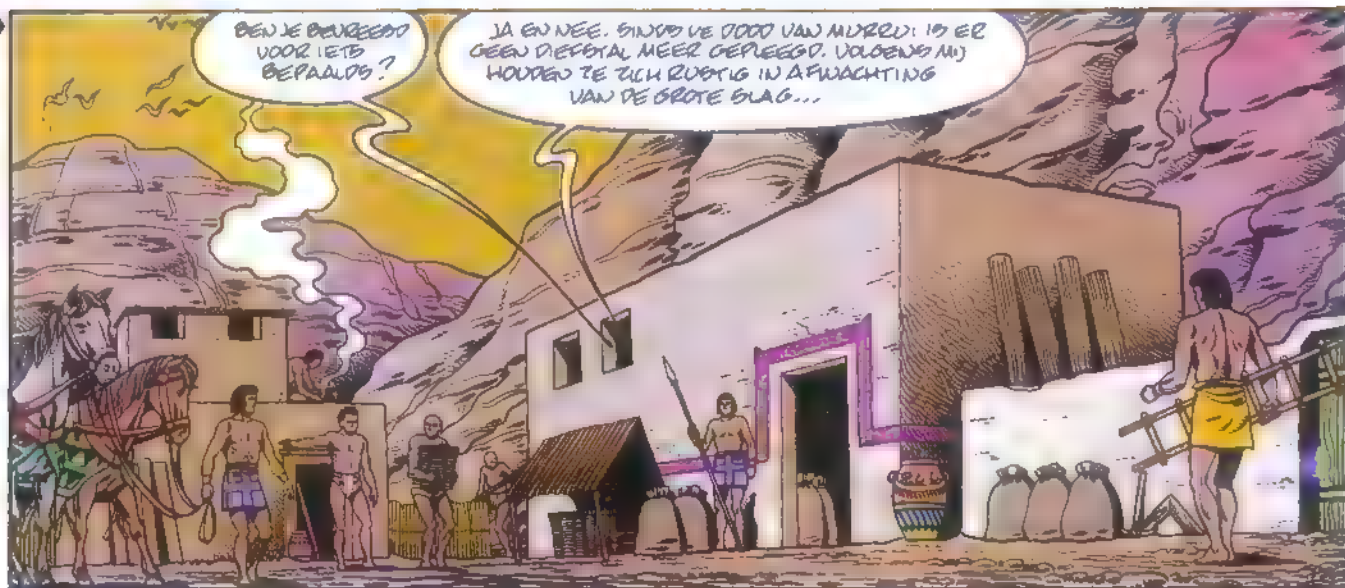

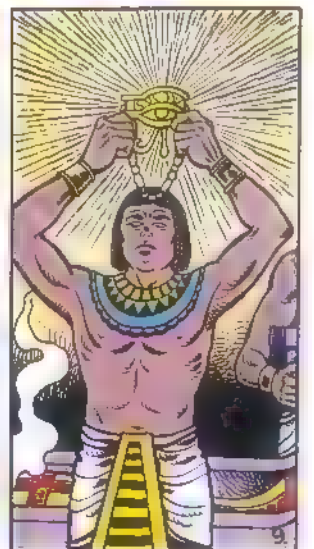
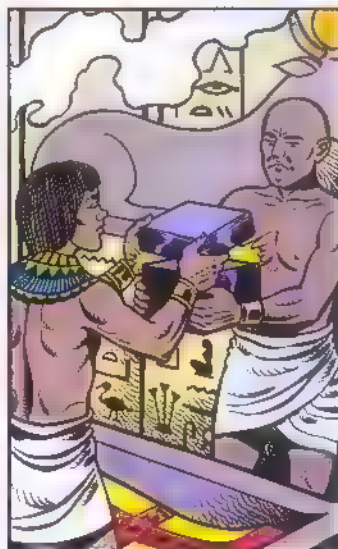
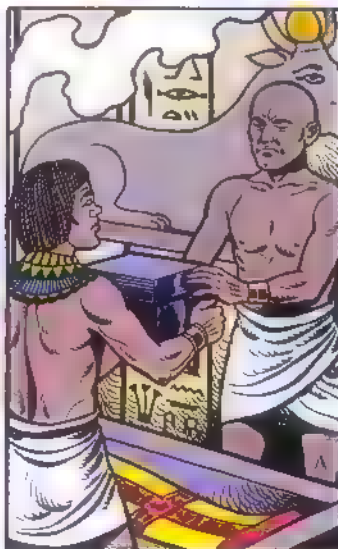
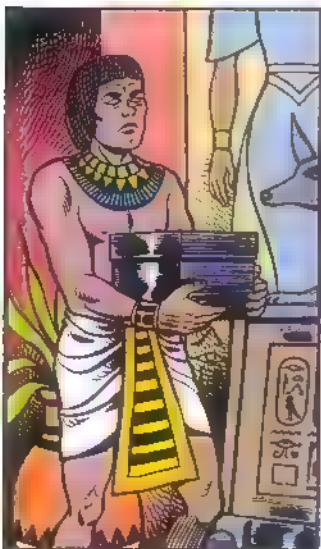

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

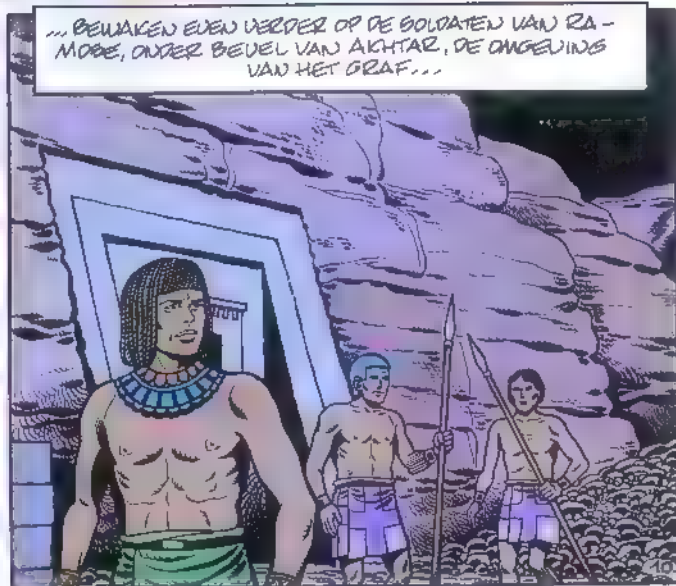
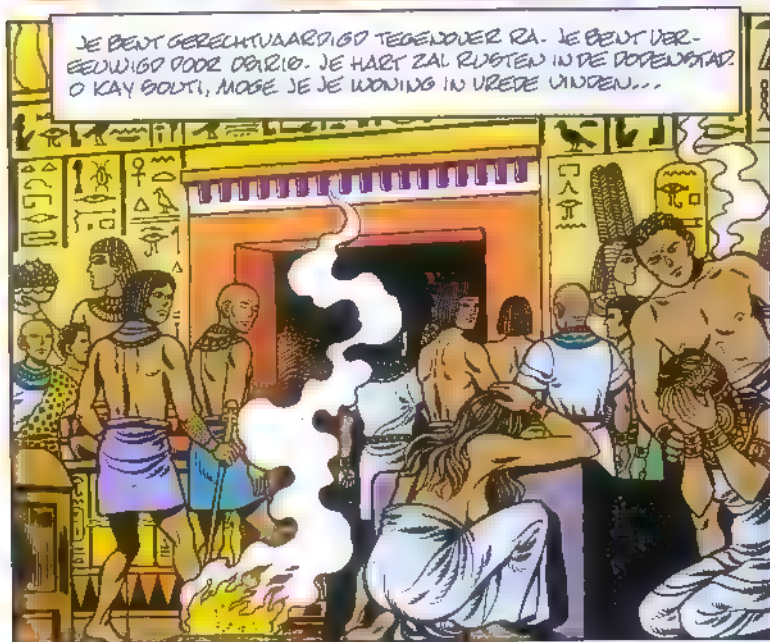
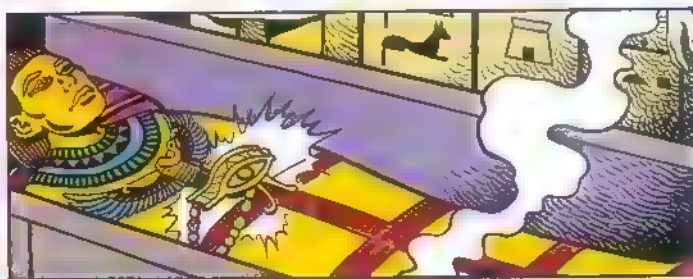

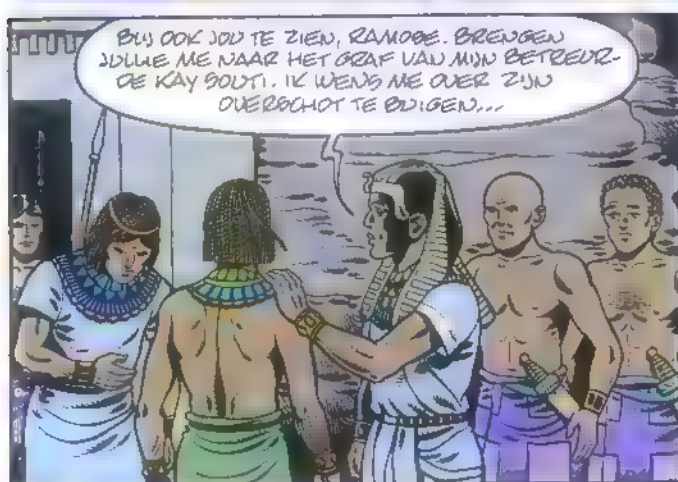
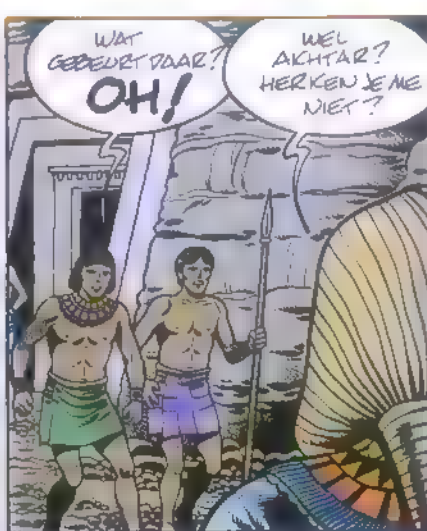

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

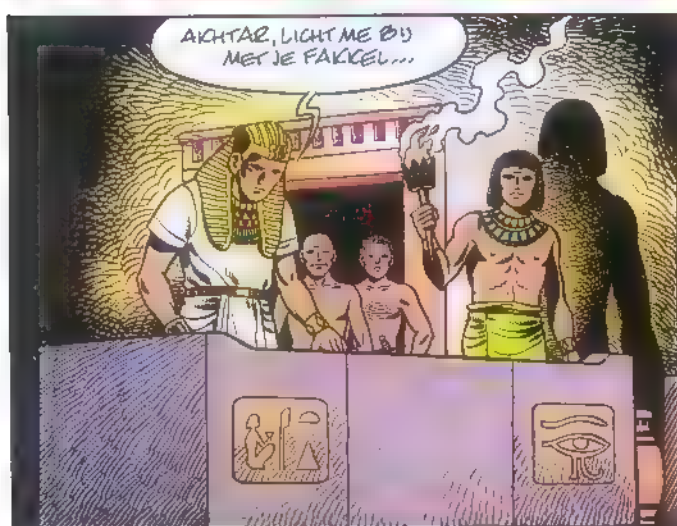
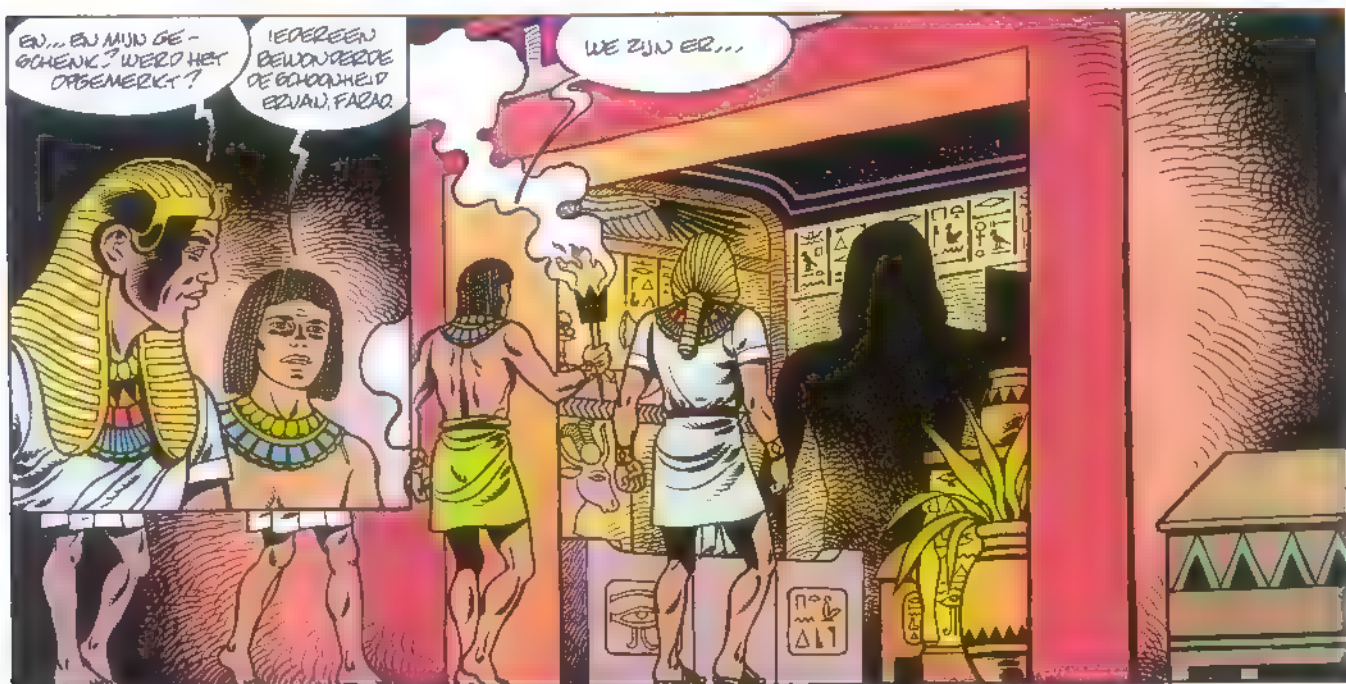

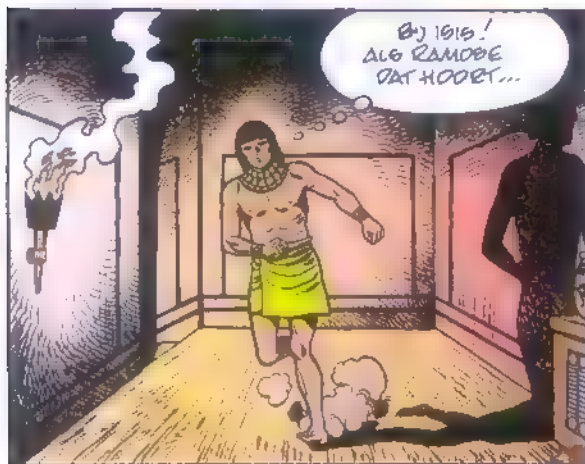
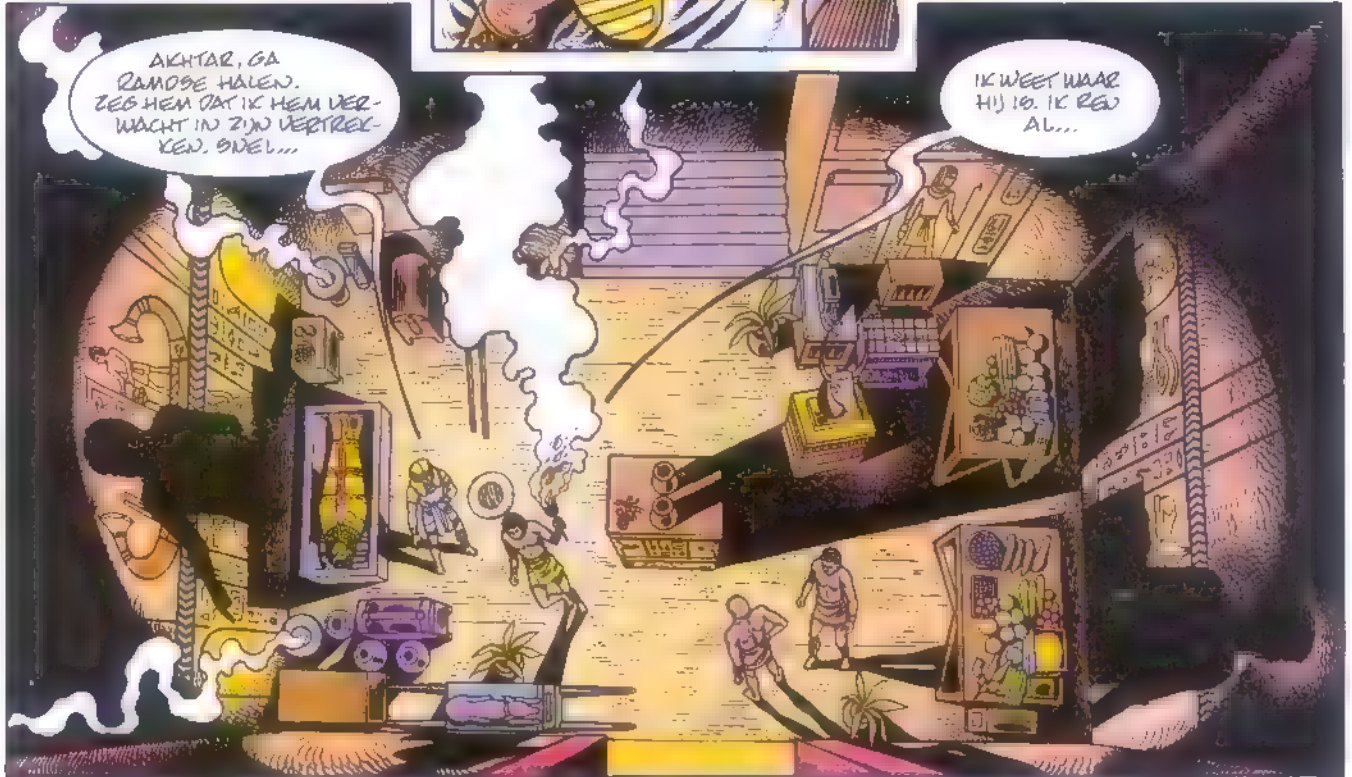

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

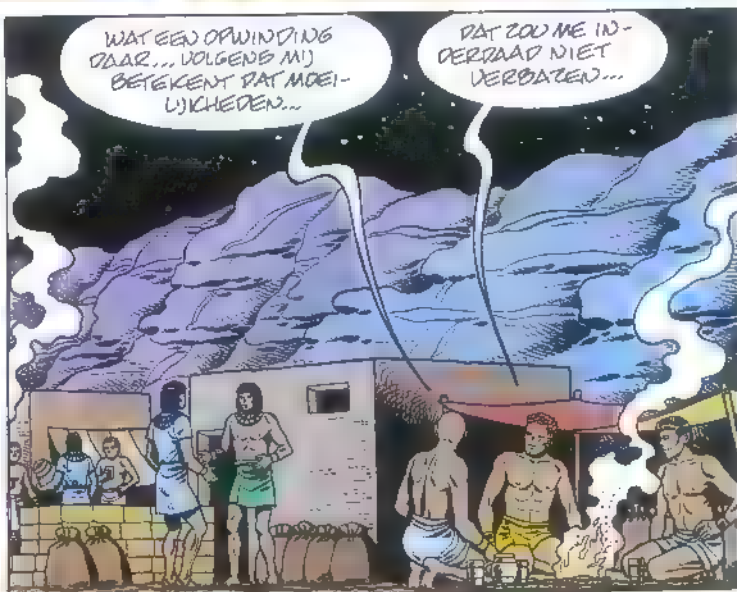

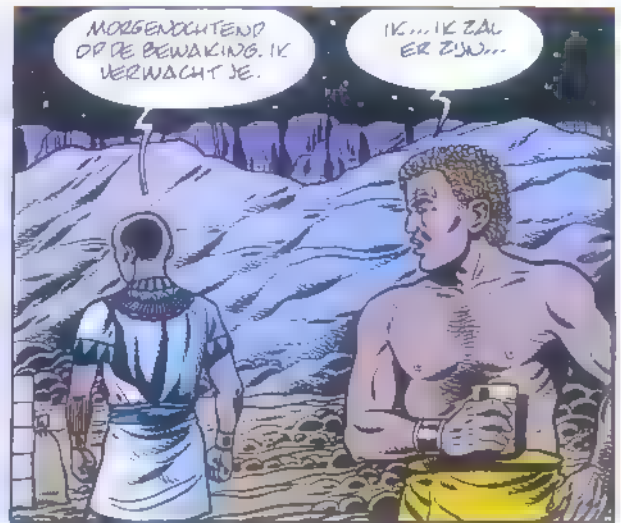
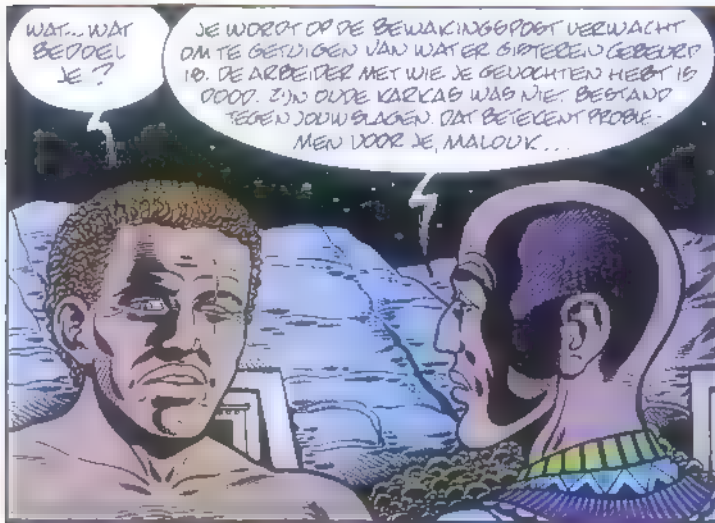

AKHTAR DE SCHRIFTGELEERDE

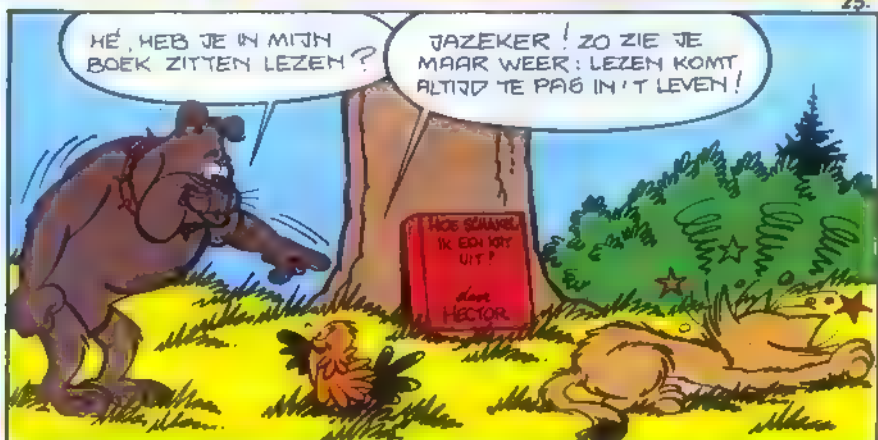
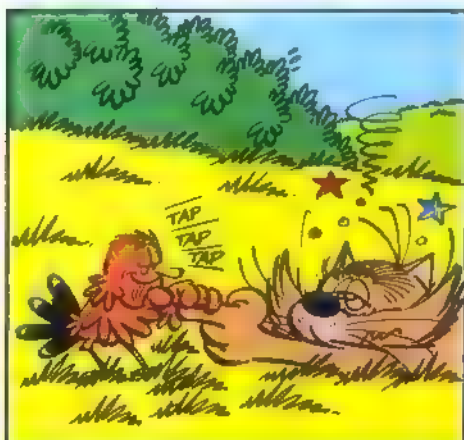
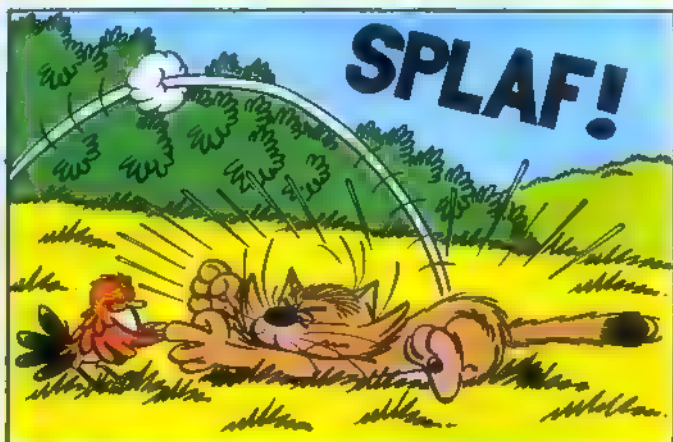
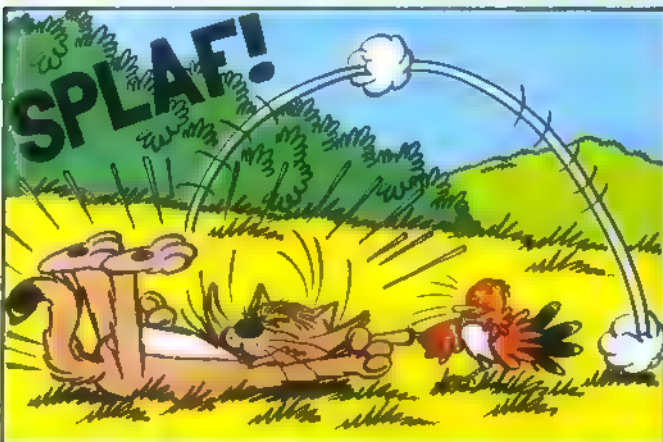
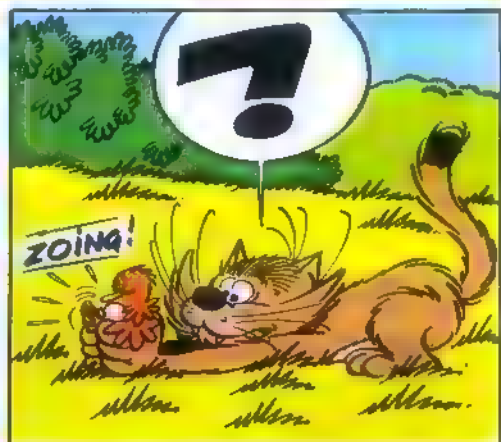
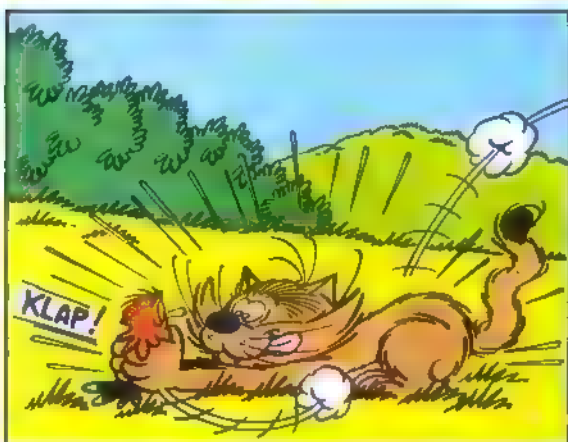
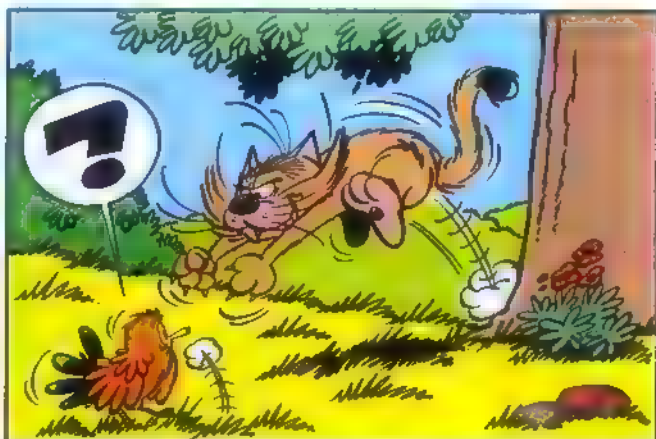
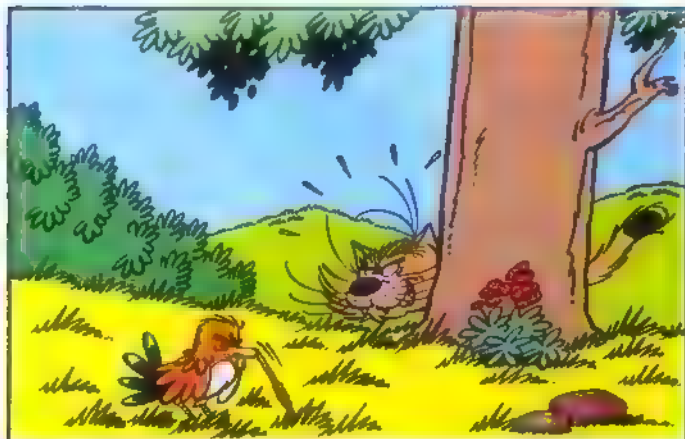

KNOTSKATER

CADOT
BOM

Cadot + Bom

JAMES BOND 007

DALTON IS HIER

De komende James Bond, aangekondigd als 'de gevaarlijkste van de hele reeks', belooft hét evenement van deze zomer te worden. «The living daylight», geregisseerd door John Glen, is niet alleen het zeventiende optreden van agent 007, het is ook de eerste gelegenheid om kennis te maken met het nieuwe gezicht van de held! Roger Moore af... Timothy Dalton neemt de fakkel over... een gelukkige keus?

Eerlijk gezegd is het idee om de verantwoordelijkheid voor James Bond toe te vertrouwen niet zomaar een gril van een producer. Al drie maal werd deze acteur gepolst voor die rol, maar tot nu toe heeft hij het steeds afgewezen... Toen Sean Connery, na «You only live twice» voor het eerst overwoog van beroep te veranderen, dacht producer Albert Broccoli allereerst aan hem. Maar terwijl iedereen die kans met beide handen zou hebben aangegrepen, weigerde Dalton. Ik was toentertijd 25 jaar..., zei hij. 'Ik vond mezelf te jong om die figuur te spelen en het opvolgen van Sean Connery leek me een zware taak voor de debutant die ik was'. Daarom werd George Lazenby aangenomen, een jonge Australische acteur die sindsdien vergeten is. Sean Connery kwam vervolgens terug op zijn verzadiging van de 007 aan wie hij zijn status van internationale ster te danken had, en besloot het in het slop geraakte succes weer wat op te peppen. Dat

werd «Diamonds are forever». Maar hoe succesvol ook, die terugkeer kreeg geen vervolg. De beslissing er nu echt mee te stoppen was onherroepelijk voor Connery. Pas twaalf jaar later, in 1983, gaat hij weer een verbond met Bond aan met «Never say never again».

In 1971 ziet Albert Broccoli zich gedwongen opnieuw voor een opvolger te zorgen. En deze keer richt hij zich tot Timothy Dalton... alweer tevergeefs! De acteur, bezig met het opbouwen van een theater- en filmcarrière, wilde geen risico's lopen met een te dwingend contract. Roger Moore bekend geworden van populaire televisieseries als «The Saint» (die andere zeer speciale agent van Hare Majesteit) bleek vervolgens een uitstekende Bond. Met hem, en dankzij bijzonder spectaculaire speciale effecten, kon de serie doorgaan met het bekende enorme succes. Al verklaarde Moore na elke nieuwe film dat hij er nu echt mee zou stoppen. Maar in 1985 achtte Roger Moore de tijd om rust te nemen echt gekomen... En weer dacht men aan Timothy Dalton voor de rol. Omdat hij aan andere contracten vast zat weigerde de acteur opnieuw.

De produktie van de volgende episode van de filmavonturen van de held van Ian Fleming was echter al een eind gevorderd. Er moest met spoed een nieuwe acteur gevonden worden. De grootste tv-sterren werden benaderd. Pierce Brosnan was net klaar met de opnamen voor de serie «Remington Steele», en men vond hem uitstekend geschikt. De publiciteit die dat vooruitzicht opleverde vergrootte de faam van de acteur, hetgeen de producers van «Remington Steele» ertoe bracht de reeks, waarvoor Pierce nog steeds onder contract stond, te verlengen! Koppig probeerde Broccoli voor de vierde keer Dalton te overtuigen, en na wat aarzelingen accepteerde hij eindelijk... Op 28 september vertrok hij uit Florida naar de Pinewood studio's, om in de huid van James Bond te kruipen.

EEN ECHTE STUNTMAN!

Vanaf het begin van de opnamen van «The living daylights» deed de nieuwe 007 de productieploeg versteld staan door zijn zowel persoonlijke als stoutmoedige benadering van de actiescènes. Geen van zijn illustere voorgangers, zegt men, daagde het gevaar zo uit als hij. 'Bij Timothy',

verklaart Paul Weston, verantwoordelijk voor het stuntwerk, 'kun je alles verwachten. Soms vreesde ik zelfs het ergste. Ik moest hem voortdurend in het oog houden en trachten hem wat in te tomen. Elke dag weer deed hij de gevaarlijkste dingen, die ik gewoonlijk aan stuntmensen overlaat...'.

De verzekeringspolis die op hem waren uitgeschreven verklaarden echter dat de acteur zich niet aan te groot gevaar mocht blootstellen. 'Als je de geloofwaardigheid van de situaties op het doek geen geweld wilt aandoen,' verklaarde hij echter, 'dan moet je zulke risico's wel nemen.' Waarop Paul Weston antwoordde: 'Roger Moore, zijn voorganger, liet zich altijd door een stuntman vervangen, en dat heeft niets afgedaan aan het realisme van de actie!'.

Behoeft om zich laten gelden? Of om zijn 'marktwaaarde' te verhogen? Thuis Timothy Dalton een teruggetrokken figuur, die zich beschermt tegen onbescheiden blikken. Zijn verhouding — bijna vijftien jaar lang — met de tien jaar oudere Vanessa Redgrave, heeft nooit de schandaalbladen gehaald. En wat het geld betreft... 'Dat is niet mijn voornaamste doel,' zegt hij zelf. 'Ik heb altijd eenvoudig geleefd en rijk worden is niet iets dat me erg bezig houdt. Maar ik ben een perfectionist. Ik wil me volledig inzetten voor de figuur die ik speel.'

Zelfs James Bond! 'Meer dan de vorige films,' zegt hij, 'legt deze het accent op de menselijke kant van Bond. Hij staat in deze film dicht bij de figuur die Ian Fleming schiep. De situaties zijn ook realistischer. Minder technische foefjes en ook de fantastische kant krijgt minder nadruk... Het is een heel vrolijke film, en ik ben ervan overtuigd dat hij bij jong en oud in de smaak zal vallen!

Jean-Louis LECHAT

Ten Tijden van de Bijbel

door Jean Torton en Claude Lambert

WAT ZEGT DE WETENSCHAP ERVAN?

De Hebreeën in Egypte bezwijken onder het werk

Volgens het begin van het tweede bijbelboek Exodus, dat het vervolg vormt op Genesis, is de situatie van de 'zonen van Israël' — zo luidde de nieuwe naam die God aan Jakob had gegeven, vier eeuwen nadat ze zich dankzij Jozef in Egypte hadden weten te vestigen, totaal veranderd.

Ze vestigden zich als vrienden in het land Gosen, en vermenigvuldigden zich. Ze werden zo talrijk dat in de dertiende eeuw v. Chr. de farao zich ongerust begint te maken. Hij is bevreesd voor het feit dat de vreemdelingen zich met zijn eigen vijanden kunnen verbinden in geval van oorlog, en de macht zullen grijpen in Egypte. Hij besluit daarom ze te onderdrukken en af te matten met arbeid. Hij onderwerpt ze aan 'staatscorvee' — wij zouden zeggen dwangarbeid — en draagt hen de zwaarste arbeid op: het vervaardigen van baksteen en cement en het slepen op de werkplaatsen (Exodus 1.1-14).

Het Boek Genesis is, zoals we diverse malen gezien hebben, een werk van godsdienst, leerstellingen en moraal. Het maakt gebruik van historische feiten maar vertelt die als fabels, als mythen of parabels, om een bedoeling, een gedachte, een boodschap over te brengen. Toch blijken veel van de gebeurtenissen, zoals de lezers van deze rubriek al gemerkt hebben, niet naar eeuwen lang werd aangenomen pure verbeelding te zijn, maar wel degelijk gebaseerd op een historische achtergrond, soms zelfs met duidelijke bewijzen.

Daar is nog meer het geval bij Exodus, waarin de tocht van de Hebreeën uit Egypte en hun leven in de woestijn vóór ze het Beloofde Land bereikten wordt beschreven. De feiten in dit boek zijn recentier dan die in Genesis, en bovendien zijn ze eerder na de gebeurtenissen genoteerd: gebeurtenissen en beschrijving worden door een minder grote tijds kloof gescheiden, wat ongetwijfeld verklaart waarom de feiten minder vervormd zijn.

Hoe zit het met die 'dwangarbeid' die de Hebreeërs opgelegd kregen om hun kracht en moraal te verzwakken?

De werkplaatsen van de farao

Wat het bouwen van tempels en piramiden en het oprichten van kolossale standbeelden betreft heeft het Egypte van de farao's nog steeds een geduchte reputatie.

Inmiddels is ontdekt dat de arbeiders op de uitgestrekte werkplaatsen van de farao's, vanaf het Oude Rijk tot in nieuwere tijden (zoals hier, het Nieuwe Rijk, XIXe dynastie), geen slaven waren, die het eigendom waren van een bevoorrechte meester, van de geestelijkheid of van de vorst, die van hun meesters moesten werken als beesten en nauwelijks als mensen beschouwd werden.

Er waren wel slaven in Egypte, vooral kriegsgevangenen. De staat — dat wil zeggen, de farao — was de eigenaar van hen. Ze werden wel ingezet voor werk dat als zwaar werd beschouwd: de mijnbouw bijvoorbeeld. In het Egyptische Rijk bestonden goud-, zilver- en kopermijnen, maar ook mijnen van edelstenen en halfedelstenen die erg gewild waren zowel voor sieraden als voor beelden en liturgische voorwerpen: smaragden, beryllen, amethisten en vooral turkooizen.

Het werk van mijnwerkers wordt trouwens ook tegenwoordig nog beschouwd als bijzonder zwaar, ongezond en riskant.

De bouwwerken werden echter opgetrokken door 'vrije burgers', de onderdanen van de koning. Volgens een stelsel van regelmatige 'burgerdiensten', min of meer zoals onze dienstplicht, was iedereen verplicht met tussenpozen voor de staat te werken. Het was bovendien uitgesloten dat arbeiders uitgeput werden. Talloze Egyptische teksten getuigen van de menselijke werkomstandigheden die heersten op de werkplaatsen.

Waarom stuurde de farao de Hebreeën dan niet naar de mijnen? Misschien gewoon omdat die er niet waren in Gosen en evenmin in de twee steden waar hij ze 'te werk stelde': Pithom en Ramses. Die twee steden, aan het bestaan waarvan men lang getwijfeld heeft, zijn teruggevonden: Pithom of Pi-Aton, 'Land van Aton' is het antieke Djeku, het huidige Tell el-Mashkuta ten zuidwesten van Ismailia aan het Timseh-meer; Ramses of Pi-Ramses, 'Land van Ramses', de nieuwe hoofdstad, gesticht door Ramses II (1298-1235) aan een van de oostelijke takken van de Nijldelta, is ofwel het huidige San el-Hagar (Tanis of Djanet), of het enige kilometers zuidelijker liggende Qantir. De velden van Gosen strekten zich uit tussen deze beide steden.

De 'dwangarbeid' van de Hebreeën

Maar er was daar wel ander zwaar werk te verrichten: namelijk de snelle opbouw van de nieuwe hoofdstad van de farao en een nieuwe voorraadstad (Pithom) op de weg naar Azië.

Samen met Achnaton en Toet-ankh-Amon is Ramses II een van de bekendste farao's. Hij was ook een van de grootsten. Hij was een uitstekend generaal, een moedig soldaat, een verstandig en verantwoordelijk vorst en een groot bouwheer. Hij overdekte Egypte met monumenten tot zijn eer, waaronder een groot aantal enorme standbeelden die

zijn beeltenis hebben. Soms liet hij zelfs zijn naam graveren in bouwwerken die niet op zijn naam stonden, natuurlijk na eerst de namen van zijn voorgangers verwijderd te hebben! Was hij de farao die als eerste de Hebreeën vervolgde? Het is mogelijk.

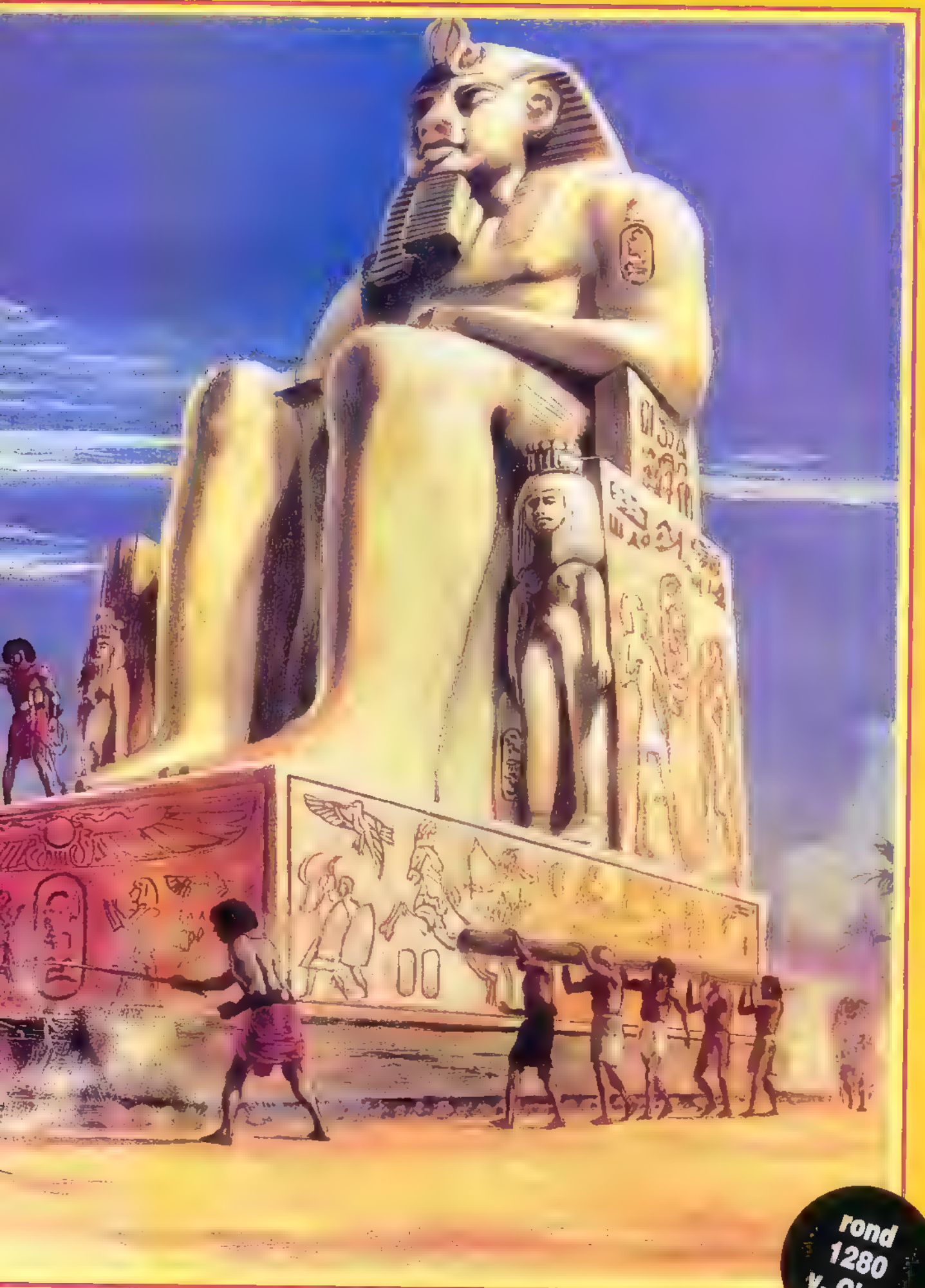
En wat deed hij om hun aantal ■ doen slinken? Waarschijnlijk, wat er in Exodus staat, hij beperkte hun vrijheid en die van hun kudden, dreef ze samen in de steden die hij bouwde en dwong hen voor hem ■ werken in een tempo en onder omstandigheden die voor de half-nomadische herders ■ gauw onverdraaglijk waren.

Had Ramses, afgezien van de 'groei' van Israël, ook objectieve redenen om zich zorgen over de Hebreeën ■ maken? Inderdaad. Onder het bewind van zijn vader Sethi en dat van hemzelf werd het Egyptische rijk in Kanaän regelmatig bedreigd door opstanden en Hittitische invasies; vandaar dat hij wantrouwend stond tegenover een broeder-volk van de Kanaänieten binnen zijn eigen grenzen, vooral omdat het — overigens zonder kwade bedoelingen — vrijelijk rondzwierde over de delta.

Tekst: O. Calr Hélon

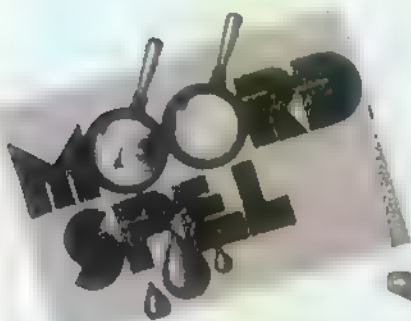

rond
1280
v. Chr.

DEKIJKBUISKINDEREN

HET LEVEN IS EEN SHOWTONEEL

In iedere mens schuilt een gokker. Dat instinct moet dateren van uit de tijd toen onze voorouders nog rondtrekkende jagers waren. Uit levensnoodzakelijkheid toen, uit hobby nu, waagt een mens zijn kansen op zoek naar roem, macht en fortuin. De westerse maatschappij heeft er een gerechtvaardigde uitlaatklep voor gevonden: de lotto en de totto. Met het kopen van het ene biljet en het invullen van het andere wordt de goklust netjes opgevangen. Dat de TV hier ook handig wist op in te pikken, hoeft geen betoog.

Er was de **Berend Boudewijn-kwis**, beroemder door zijn stoel dan door zijn gelijknamige presentator en er was de **Willem Ruisshow**, beroemd om zijn frou-frou en snelle praatjes. Het hagelde er prijzen, de een al grotesker dan de ander. En het virus sloeg van de KRO over op de andere TV-stations. Hilversum bulkte van de ijskasten,

Ted de Braak.

video's en kamerplanten. Kandidaten werden overspoeld met super de luxe prullaria. Kwismasters blonken uit in ridikuelheid. Hoogtepunten van hedendaags spelnihilisme zijn de **Boven m'n pet-show**, gepresenteerd door Ted de Braak en **Villa Valuta**, in handen van Bart Peeters. Shows opgebouwd rond platte leute en debiele spelletjes. Maar gelukkig is er **Moordspel**.

Desondanks Ron Brandsteder is **Moordspel** tenminste een show die niet denigrerend doet tegenover zijn publiek. Een misdaadplot wordt ontwikkeld waarbij de kijkers op voorhand een aantal gegevens krijgen. Dat geeft hen de kans met vrienden en collega's te redetwisten over mogelijke oplossingen en laat hen ook meedingen als kandidaat. Wanneer het misdaadspel dan enige weken later wordt opgevoerd, krijgen de kijkers thuis en de kijkers in de zaal meer gegevens. Stilaan geraakt de puzzle rond en de kandidaten uitgeput.

Moordspel is een kwisprogramma dat intelligent werd gekonstrueerd en zelfs spannend is. Het gokken en dingen naar prijzen wordt niet in de eerste plaats gevoed door bezitsdrang en hebberigheid, maar door dat beetje avontuur dat de gezapige westerse mens zozeer mist.

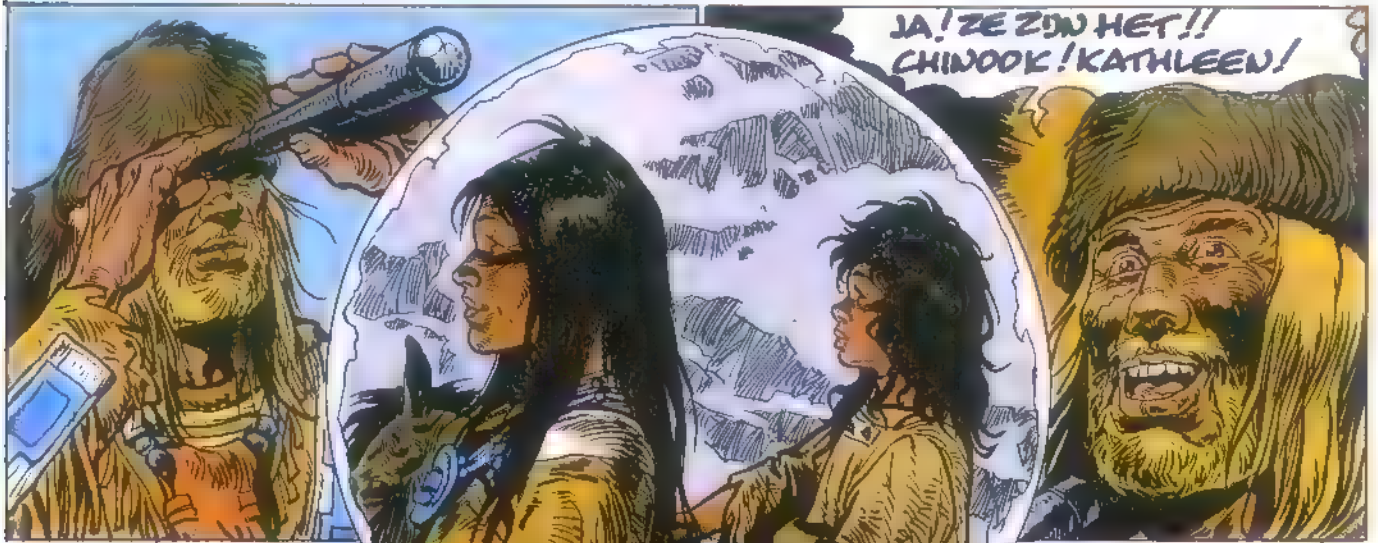
Dirk T. Mattee

BUDDY LONGWAY

SAMENVATTING: Vooraleer hij vertrekt, krijgt Buddy het hemd dat eens voor zijn vader bestemd was alsook de heilige pijp van Dwaze Wijsheid. Daarna gaat hij op weg om de zijnen te zoeken.

EN PLOTSELING
WAS ER DAT
GEROMMEL...

BUDDY LONGWAY

DERIB

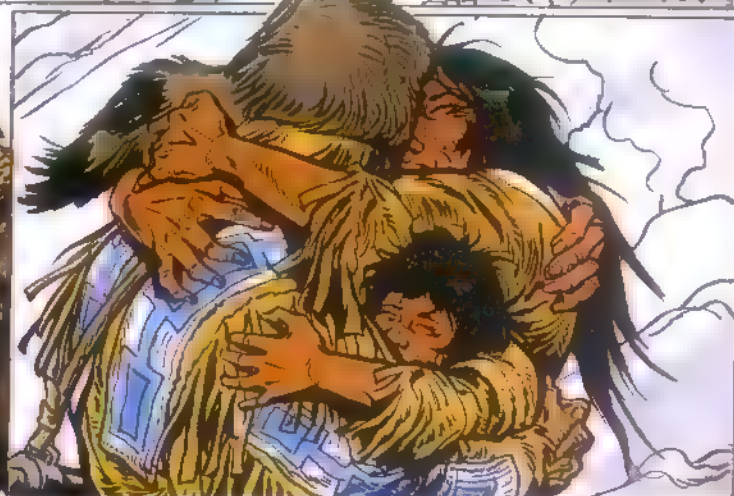
DAT WAS NIET
MOGELIJK!
ZE ZODDEN TOCH
NIET OMKOMEN
OP HET MOMENT
DAT IK ZE
WEERVOND?

CHINOOK!
KATHLEEN!

BUDDY!

PAPA!

IK DACHT DAT IK
JULIE ALLEBEI KWijt
WAS...

MAAR IK WAS OOK BIJNA DOOD...
EEN OULDE INDIANA HEEFT ME
GERED...

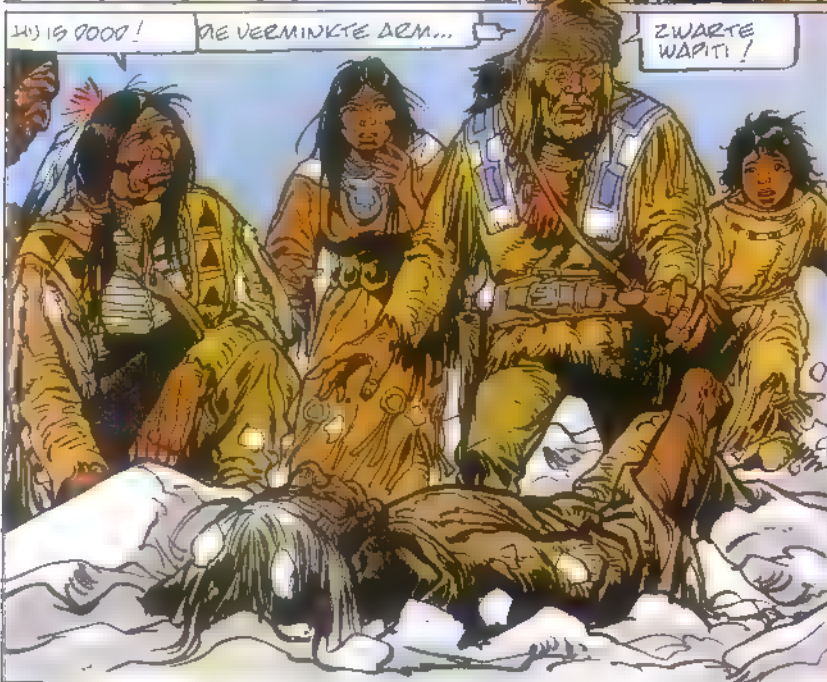
EEN OUDE
INDIAAN?

JA, EEN ZWERVENDE GRIJSAARD
DIE ONS AL EEN WEEK LANG
VOLGT...

OP HET MOMENT DAT DE LAWINE VIEL SPOORDE
HIJ MIJN PAARD AAN EN IS HIJ ZELF MEEGEREED...

HIER!

HIJ IS DOOD!

DE VERMINKTE ARM...

ZWARTE
WAPITI!

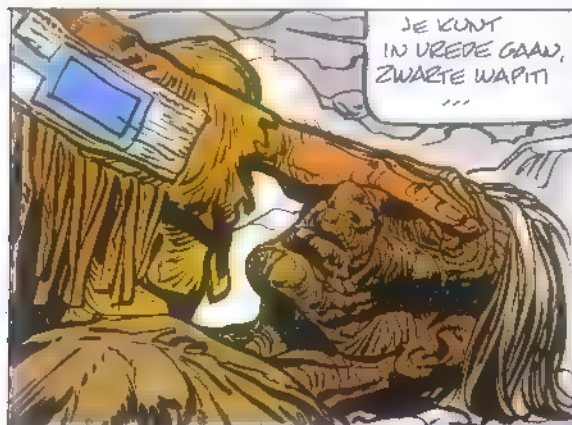

KEN...
KEN
JE
HEM?

IN ZEKERE ZIN...
IK ZAL HET
JE UIT-
LEGGEN...

DAAR LAG HIJ, DE MOORDENAAR VAN MIJN VADER...
EN HIJ HAD NET MIJN DOCHTER GERED...
EEN LEVEN VOOR EEN LEVEN...

WE BEGROEVEN HEM, EN NA ALLE VRAGEN OVER HEM TE
HEBBEN BEANTWOORD GING DE GROEP WEER OP WEG...
CHINDOK, KATHLEEN EN IK HADDEN ELKAAR ZOVEEL
TE VERTELLEN...

JE KUNT
IN VREDE GAAN,
ZWARTE WAPITI
...

DENK JE
DAN DAT WE
JEREMY
NOG ZULLEN
VINDEN?

NATUURLIJK! TOEN HIJ
BEAR TOWN * VERLIET
MOET HIJ VAST MICHAEL
OPGEZOCHT HEBBEN EN
DIE ZAL HEM ALLES UITGE-
LEED HEBBEN. HIJ MOET ME
AL OP HET SPOOR ZIJN...

BUDDY LONGWAY

"HOOKA-HEY",
DEEL 15 VAN MIJN AVONTUREN
IS PAS VERSCHENEN!

HET DORP VAN SUEL DAMHERT WAS VLUIG OPGETROKKEN... NA EEN SCHEIDING VAN MEER DAN EEN JAAR DEELDEN
CHINDOOK EN IK EINDELIJK EEN VAN DE MOOISTE MOMENTEN VAN ONS LEVEN...

GRUZE WOLK VOEGDE
ZICH EEN PAAR WEKEN
LATER BIJ ONS.
HIJ VERTELDE ONS DAT
OWAZE WIJSHEID
GESTORVEN WAS.
ZE WAS GLIMLACHEND
INGESLAPEN
OP HET MOMENT
DAT ZWARTE WAPITI
DOOR DE LAWINE
WAS GEDOOD...

EINDE

DERIB 23 III 87

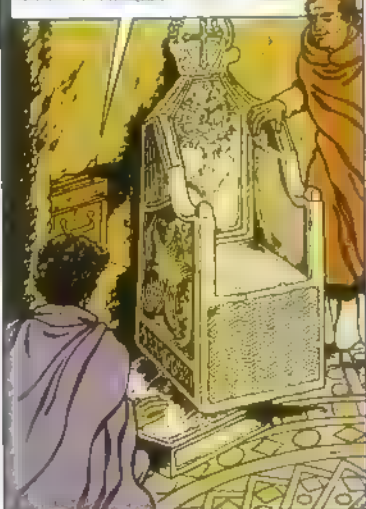

VASCO

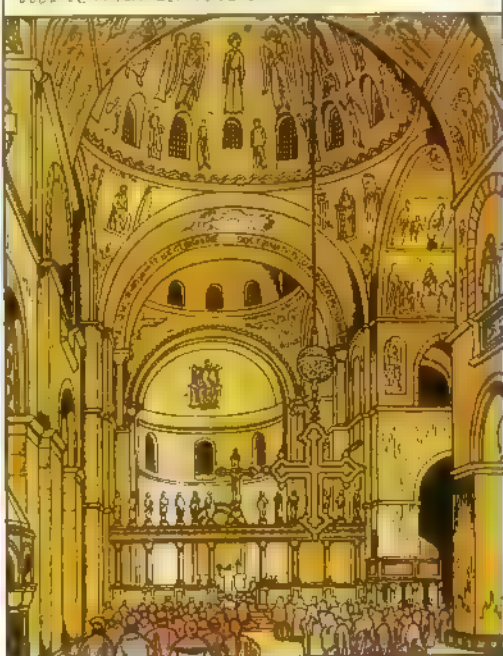
SAMENVATTING: Het is Vasco gelukt de Doge te ontmoeten en beiden begrijpen welke gemene streek men hen had gespeeld. Ondanks alles besluiten ze te handelen en de Doge vraagt de hulp van Vasco om het bondgenootschap met de Turken te kopen

DE HOGHE DICE BOM... HET WOODSTON WEL... VAN HET... MAGUS... EN DAT ZIE U... BONT... AAR... DE DICE... BAAK IS AL... ZIJN... STAAK... KIJK...

DE DICE... DE DICE...

OP WITTE... DE DICE... DE DICE... DE DICE...

DE DICE... DE DICE...

DE DICE... DE DICE...

GEW... DE DICE... DE DICE...

EN TERWIL... DE DICE...

DE DICE... DE DICE...

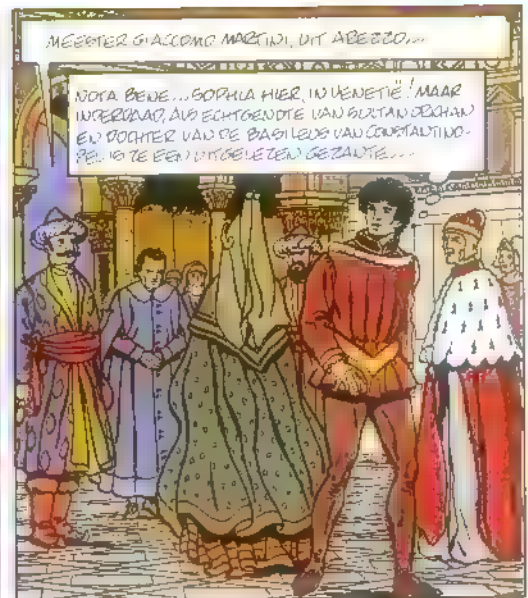
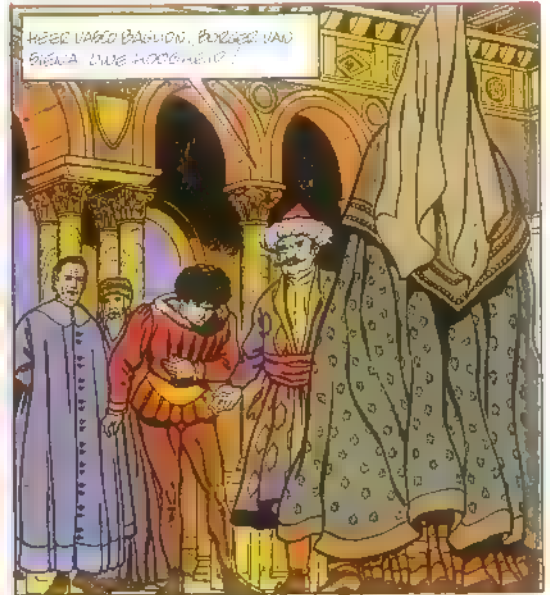
DE DICE... DE DICE...

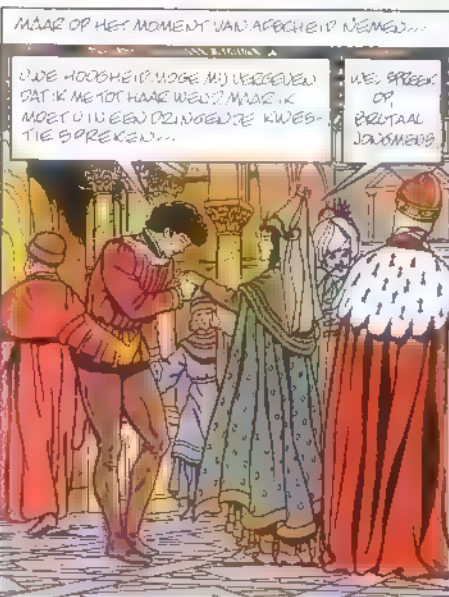
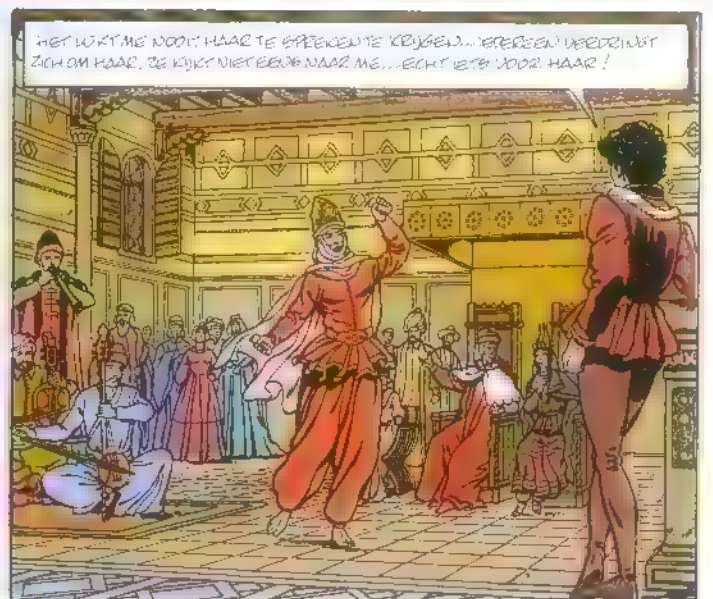
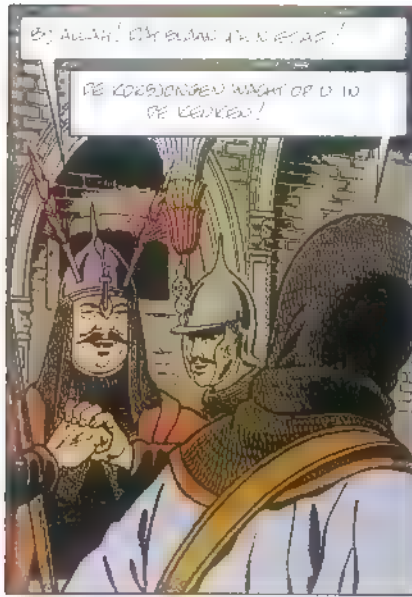
GEW... DE DICE...

VASCO

EEN MIDDELEEUWS MYSTERIE
DAT MEN NIET MAG MISSEN
"DE BARDUJEN" - NRS
VAN DE VASCO COLLECTIE

MMMMMMMM...

WAARSCHUW! AFDOUBLET DE
WACHT NIET... IK BEN HET, LO-
RENZO... LORENZO BARDUJEN...

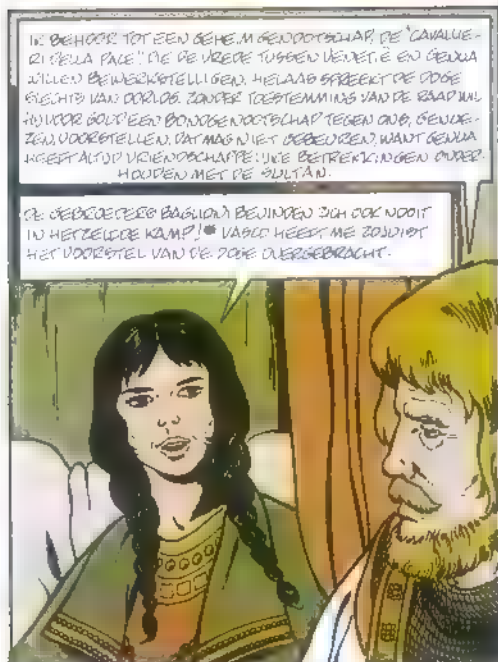
LORENZO!

SSSSSS!

VERGEET ME DEZE IN-
BREUK OP HET PROTOCOL
HOOGHEID...

LORENZO, WAT
BETEKENT
DIT?

IK BEHOOR TOT EEN GEHEIM VERDOORCHAP, DE "CAVALIER-
DI MEULA PAGE" DIE DE VREDE TUSSEN VENEZIË EN GENOVA
WILLEN BEWEGESTELLEN. HELAAS SPREEKT DE DOGE
RECHTS VAN DORLOS, ZONDER TOESTEMMING VAN DE RAAD VAN
HET GOUDE EEN BONDSCHAP TEGEN ONS, GENOVA-
ZEN, VOORESTELLEN. DAT MAG NIET OGBEDREID, WANT GENOVA
HEEFT ALTIJD VIERDOORCHAPPE: NIET BETREKINGEN ONDER
HOUDEN MET DE SULTAN.

DE VERDOORCHAP BARDUJEN BEVINDEN ZICH OOK NOOIT
IN HETZELFDE KAMP! VASCO HEEFT ME ZODIET
HET VOORESTEL VAN DE DOGE OVERGEBOORD.

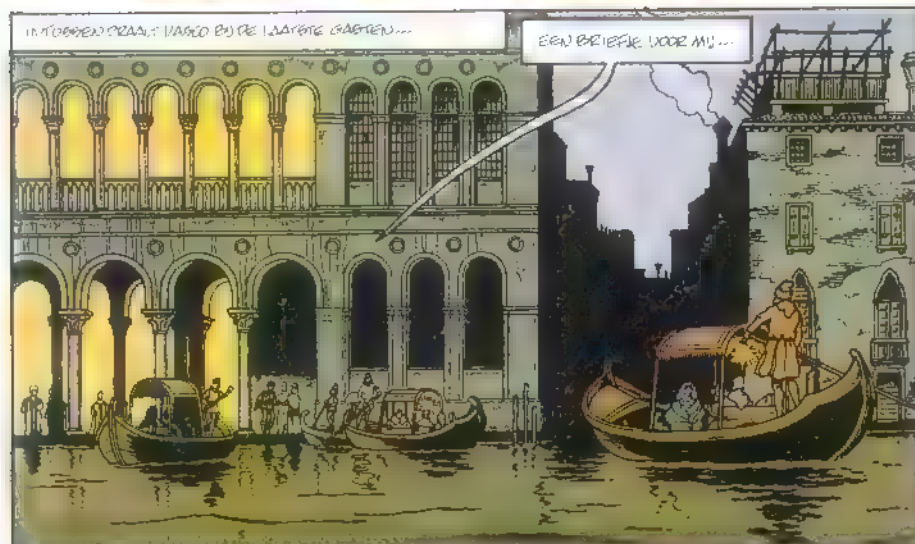

DUS VASCO IS TUSSENPERDOOD... U DIENT TE BESEFFEN DAT
ALS U HET SPEL VAN DE DOGE MEESPEELT, U OOK OP HET
SPEL KAN KOMEN TE STAAN. WACHT DE DOGE IS EEN VER-
RADER! OM ZIJN DOEL EN DOOR TE DRIJVEN BERAAMT HI
EEN STAATSGEBEER DIE HEM DE ABSOLUTE MACHT ZAL GEVEN!

HET BEWIJS HEBBEN WE BIJNA, WE
MOETEN HEM ALLEEN NOG OP HET SPOT
BETRAPPEN. ALS WE HEM ZOUDE KUN-
DEN VERBODEN TERWIJL HI HET GOUDE
OVERHAUPT ZOUDE WIE U BARDUJEN
ONZE PAKK BEWIJZEN...

WEEZELK?

IN TIJDEN VRAAT VASCO BIJ DE LAATSTE GASTEN...

EEN BRIEFJE VOOR MI...

SOPHIA! ZE VERWACHT ME!

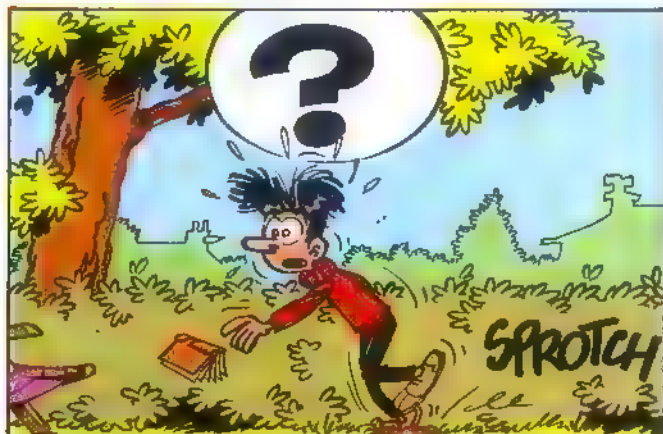
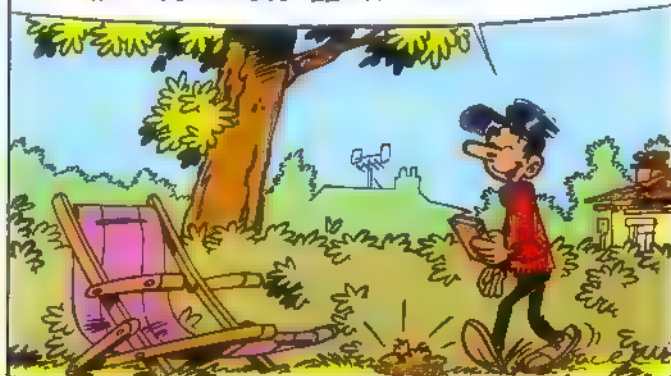
TON en TINNEKE

WALLI
BOM

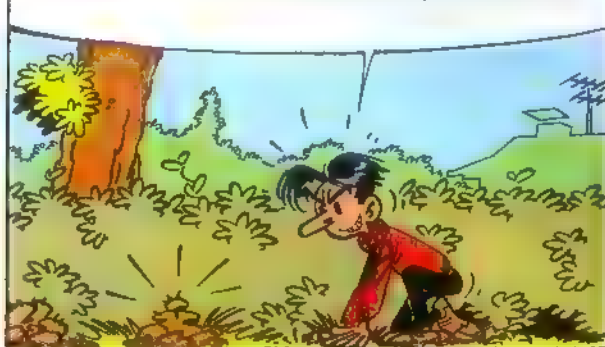
DE TIENKOPPAGE
CHINEES,
EEN VOLLEDIG VERHAAL
MET DUZEND DOLLE STREKEN

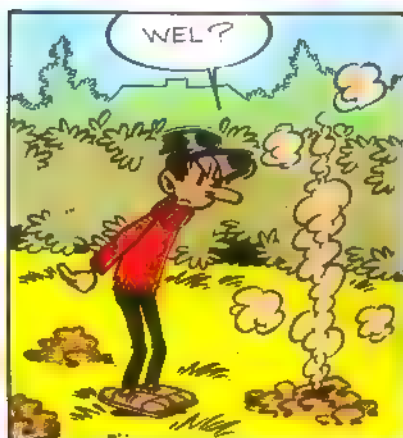
AH! NIETS ZO HEERLIJK ALS LEKKER LEZEN IN DE
TUIN... DE FRISSE LUCHT... HIIHIH...

~~OH!~~ MOLLEN?! DAT TREFT DAN
SLECHT, BESTE VRINDJES! IK HEB
SPULLEN OM JULLIE HIER WEG TE KRIJGEN!

IK ROOK
ZE UIT!

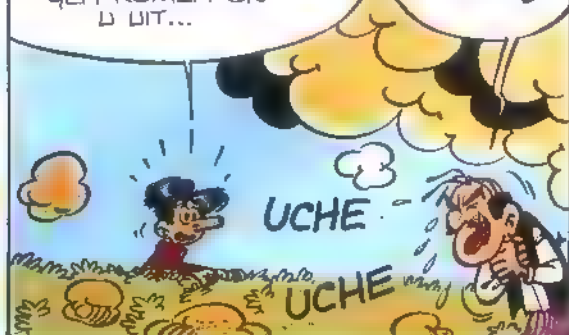

UCHE UCHE!
URGH!!
AARGHL!

MENEER VERGRAUWEN?!?
GUT, IK SHAP HET,
DE MOLLEN... HUN GAN-
GEN KOMEN BIJ
D UIT...

JA!

IK HEB OOK ALLE SPULLEN,
MENEER TON! SOUVENIRTJES UIT
DE OORLOG!

INADEMEN,
ZEG IK!

DE WEGEN VAN HET AVON

In de maand juni, tijdens het lange Pinksterweekend, zal voor de vijfde maal de Ronde van België voor ultra-lichte vliegtuigen worden gehouden.

Bepaald geen gewone Ronde van België. Al was het alleen maar omdat voor het eerst ook een vrouwelijke equipe van de partij is! De eerste en enige!

Liliane Gavage en Claudine Mergaerts, pioniers in hun soort, zijn dan inderdaad

TWEE MEIDEN IN DE RACE!

Het is al een flinke tijd geleden dat Claudine, een Brusselse, werkzaam in de reclame, het hogerop zoekt: «Ik ben begonnen met deltavliegen. En ik blijf voor alles delta-pilote. Maar in België zijn niet zoveel plaatsen waar dat kan, en dus moet ik altijd naar Frankrijk om te vliegen. De toevoeging van een motor is een uitstekende compensatie voor dat gebrek aan opstijgplaatsen. Het is tenslotte dezelfde manier van vliegen. Je hoeft alleen maar de motor af te zetten en ...hup, daar gaat-ie! Het is echt een geniale uitvinding. En zo ben ik dus begonnen. Aanvankelijk had ik het idee dat ik ULM-vliegen nooit zo leuk zou vinden als deltavliegen: het geluid van de motor, je vliegt minder als een vogeltje... maar dat ging betrekkelijk snel over. En je kunt tenslotte veel vaker per ULM dan per delta vliegen!

Wat Liliane betreft: voor haar was het echt een jeugddroom. Zoals Assepoester het schoentje paste, zo passen haar de vleugels... «Ik verlang er al heel lang naar te vliegen. Vrij zijn, rechtstreeks in contact met lucht en wind. Toen ik een jaar of vijftien was en in de buurt van Spa woonde hoorde je nog niet zoveel over ultra-lichte toestellen. Er waren toen alleen nog maar die kleine toer-vliegtuigjes die zo duur waren dat ze me onbereikbaar leken. Later ben ik tijdens een stage aan parachutespringen gaan doen. Maar dat is een heel beperkte sport, alleen al door het feit dat je meestal heel lang moet wachten voor je kunt

TWEE MEIDEN PER ULM

springen... Toen vestigde ik me met mijn man in Court-St-Etienne, in Waals-Brabant. Ik werd zelfstandige en een van mijn klanten was Bernard Gosselet, de bouwster van de Microbel. Door hem kreeg ik mijn luchtvaart, en ik moet toegeven dat ik de eerste keer dat ik aan boord ging het volkomen maf vond! Ik was ervan overtuigd dat ik nooit zou leren vliegen. Maar die ruimte, die wijde hemel, die mogelijkheid om het toestel te manipuleren... geweldig! Het is zo iets buitengewoons om je in de lucht te kunnen verplaatsen...

Nu ze allebei tussen de 180 en 200 vlieguren hebben, zijn ze vastbesloten mee te doen aan de Ronde van België...

Eerst Rwanda, dan België
Voor ze zich wagen aan de hemel boven België zijn de twee dames van plan boven het schitterende park Akaghera in Rwanda te gaan vliegen! Geen kleinigheid, samen met Pierre-Bernard Velge en een paar andere uitverkoren jongeren daarheen te trekken ten behoeve van een project. «We gaan op verzoek van plaatselijke autoriteiten. We krijgen dan ook alle toestemmingen. We moeten boven dat uitgestrekte park vliegen en bepaalde controles uitvoeren: tellingen van dieren, het opsporen van stropers... de reis duurt ongeveer een maand. Ik hoef je niet te zeggen dat de kosten van reis en verblijf enorm hoog zijn... elke hulp is dan ook welkom» Een groot avontuur, een prachtige reis en een uitstekende voorbereiding op de Ronde van België ook. Maar bepaald geen rustig tochtje: «Als stress-oefening is er natuurlijk niets beters dan boven de leeuwen te vliegen!» Maar geen van beiden, zou haar plaatsje aan een ander willen afstaan. En in de Ronde van België evenmin!

De Belgische pioniers

Ontegenzeggelijk zullen Liliane en Claudine opvallen tussen al die mannen! Want vrouwen die een brevet hebben zijn zeldzaam:

in België zijn er maar 3. «Zelfs bij een luchtvaart weigeren meisjes vaak, ook al zijn ze alleen maar passagier. Maar wij houden onszelf voor dat als we ons maar goed laten zien als «vrouwelijke piloten», de anderen wel zullen volgen.» «Ons doel», zegt Claudine, «is de Ronde vol te maken. En dat geldt voor de meeste mensen die op ons terrein vliegen (het vliegterrein in Buzet, vlakbij Charleroi)... en we zijn heel sterk gemotiveerd! Als we het doen dan doen we het goed, dan vechten we ook!»

Vechten goed, maar met z'n tweeën? «We zouden graag de Ronde van België in een tweezitstoelstel maken», verklaart Liliane. «Maar als we niet genoeg geld hebben (sponsors opgelet!), dan doen we het in mono-toestellen. Het zou echter veel leuker zijn een vrouwelijke equipe te presenteren dan het elk apart te doen. En met z'n tweeën is het ook leuker: je ziet samen dingen, voelt dingen...»

En de problemen? Och... «Als het echt heel erg verschrikkelijk smerig weer is dan zal het voor ons zeker moeilijker zijn. Een kwestie van lichaamskracht. Maar nou ja, we zien wel...» En bovendien zijn er nog andere plannetjes opgekomen in hun hoofden...

Toekomstige wereldkampioenen?

Want plannen hebben ze genoeg, Liliane en Claudine. Niets schrikt hen af in hun enthousiasme. Claudine: «Ik heb contact met de federatie. Volgend jaar, in augustus, wordt het wereldkampioenschap gehouden in België (in Koksijde of in Chevetogne). We dachten dat een vrouwelijke ploeg erbij best wel zou kunnen... een kans om andere meisjes te ontmoeten en ons met hen te meten. We zijn aan het uitzoeken of het kan.»

Maar of het nu in België of in Rwanda is, een wedstrijd of een pleziertocht, het belangrijkste is dat ze vliegen. Want, zoals Liliane tot besluit zegt: «Alleen in die uitgestrektheid... dat is werkelijk fantastisch! Je kunt het je niet voorstellen als je het nooit hebt meegemaakt.» JE WEET DUS WAT JE TE DOEN STAAT...

Philippe CHAVANNE

IK MAG ME WEER
UITSLOVEN VOOR
DIE KERENTJES!

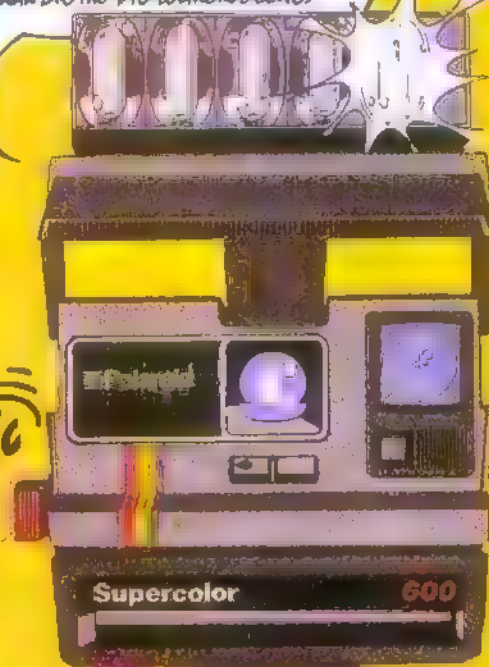

'N FEESTJE HIER,
'N GRAPJE DAAR...

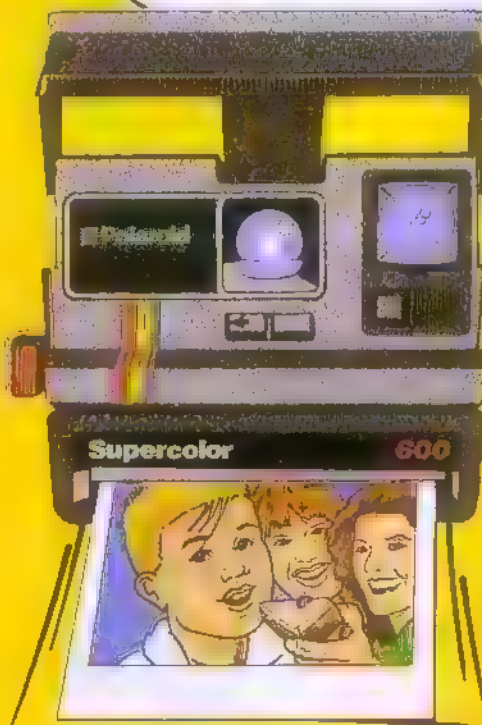

ZE ZULLEN WEER ZEGGEN
DAT IK SLECHT GEHUMEURD BEN,
MAAR ZIE ME DIE LEUKERDSEENS!

FLASH

CLIC, FLASH, ZZZZZ,
HOP, ZE ZIEN ZICH ZELF ONMID-
DELIJK EN LACHEN ZICH KROM.

ZZZZZZZZ

TJA, ZE ZIJN MAAR EEN
KEER JONG ,, EN VEEL VLUKKER MOE
DAN IK . OCH, ZE VERDIENEN PIT
GESCHENK VAN POLAROID.

Polaroid

HET KOMMUNIE-GESCHENK: EEN POLAROID CAMERA VOOR 995 BF.*

* AANBEVOLEN PRIJS BIJ ANGEDEKTE DIE AAN DE PROMOTIE DEELNEMEN.

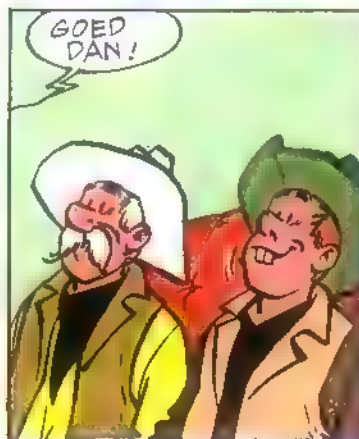
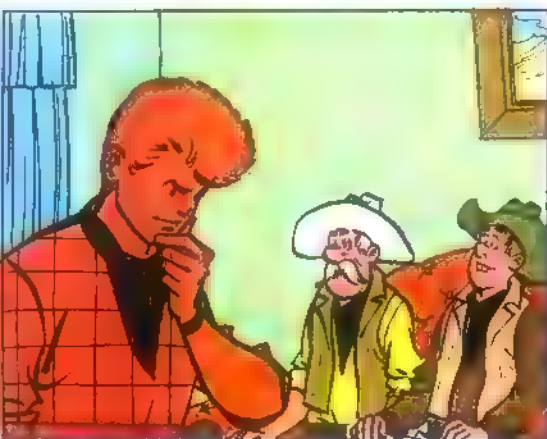
Polaroid is een gedeponeerd handelsmerk van
Polaroid Corporation, Cambridge, Mass., U.S.A.
© Polaroid Corporation 1986. Polaroid Belgium N.V.
Polaroid Building 117, 1140 Brussel, tel. 02/732.97.50

CHICK BILL

SAMENVATTING: Zonder zijn medeweten, heeft Kid Ordinn paniek gezaaid onder de bandieten. Ook de Fastdraws en de Bulletholes sloten een akkoord af om af te rekenen met deze vervelende Kid Ordinn. Ondertussen is Chick Bill ongerust over zijn afwezigheid.

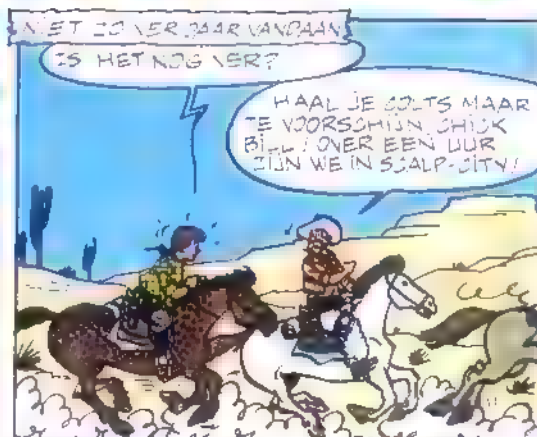
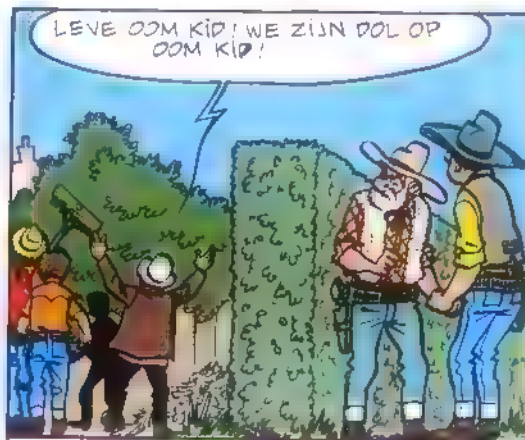

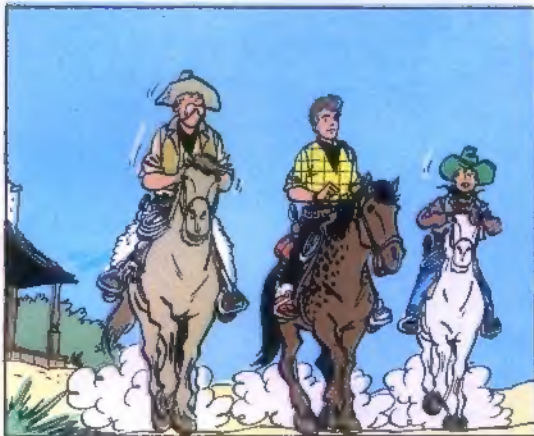

CHICK BILL

TIBET
GREG

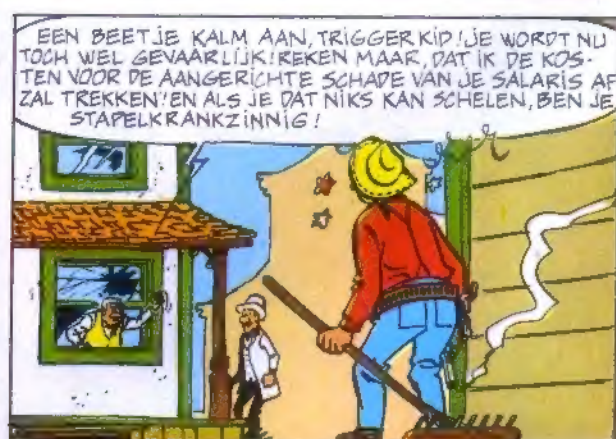
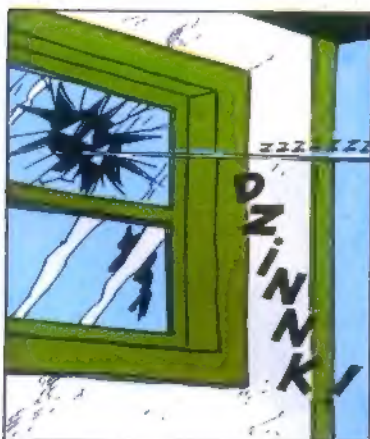
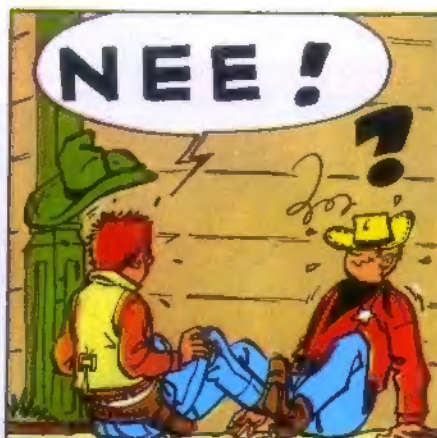

CHICK BILL

"DRIE SCHOTEN
VOOR DE SENATOR."
M'N NIETWISTE ALBUM:
OM TE GIEREN

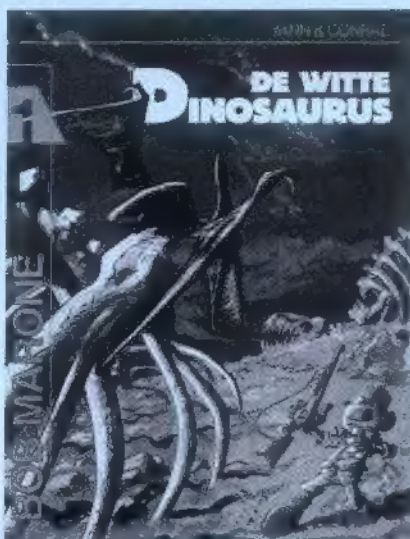

stripnieuwtjes stripnieuwtjes stripnieuwtjes

YANN & CONRAD

BOB MARONE - DE WITTE DINOSAURUS - DEN GULDEN ENGEL

Het leven van een held gaat niet over rozen. Steeds moet hij op zijn hoede zijn, achter elke hoek schuilt de dood, elke beslissing kan de laatste zijn. Bob Marone is zo'n held. Zijn geweten is van staal, zijn hart is van goud, zijn geest is lui, maar toch moet hij de grootste gevaren trotseren: een overbezorgde moeder, een knotsgekke geleerde, een onverzagdigbare neger, een galmende priester, een liefdevolle vriend en de vrouw van een collega-avonturier. Alsof het leven hem niets anders meer te bieden heeft, beleeft Bob Marone weer eens een avontuur. Maar dit keer is het zo mysterieus en zo radeloos dat elke bladzijde trilt van spanning. Professor Spitmans konstrueerde een tijdmachine. Met een gelegenheid voor een aantal jagers om hun horizon te verbreden. Frank Veeres, een vriend van Bob, is één van hen. De jachtpartij trotseert de tijd en geraakt verloren in het

Secundair. Bob Marone, immer vergezeld van zijn trouwe vriend Bill Gallantine, gaat hen achterna. Carlotta, Marones jeugdvriendin en vrouw van Frank Veeres dringt zich eveneens op. Bob leert zichzelf te geven en blijft verward achter. Dan vinden onze vrienden de verloren gewaande compagnie. Maar ook de witte dinosaurus kruist hun weg. De grond daverd, emoties kraken, het avontuur is nog maar pas begonnen. Yann en Conrad — ondertussen hopelijk voldoende bekend van de onvolprezen reeks **De Onnoembaren** — zijn meester van de parodie. Yanns teksten vol dubbele bodems en Conrads zwierige stijl moesten leiden tot een volmaakte persiflage op een van de grootste helden die de pulpliteratuur gekend heeft: Bob Marone. **De Witte Dinosaur** is het eerste deel, het tweede deel **De Afrekening** volgt spoedig en zal evenzeer brokken maken. **P.T.**

ISSN 0023 - 5024

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN

P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel

Directeur: Guy LEBLANC

Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE

Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.

Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT

GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND
		+ verzending TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummer)	610 BF	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.200 BF	840 BF 2.040 BF

KUIFJE-NEDERLAND

Lombard Uitgaven Nederland B.V.

Postbus 341, 2100 AH Heemstede

Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN

P.V.O.-abonnements service

Postbus 77, 5126 ZH Gilze

Telefoon 01615-5925 toetal 411-412

Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.

Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE

Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven

ADVERTENTIES

Special Media b.v.

Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

**Wordt Niky's
opdracht
een succes?**

**Je komt het te weten door
De vuurdovers te lezen**

**Een avontuur boordevol
mysterie
van
Ton en Tinneke
Het geheim van de K.B.D.**

**Een documentair artikel
over
«De overlevingsmessen»**

EEN KNIPPOEGJE

van ernst

HET GOEDE BOEK

KOM SIKKEN!
KOM SIKKEN!
IN HET ZELF
HET LAATSTE
KAPITEL!

